KONSTYTUCYE
SEYMU
ORDYNARYINEGO
ROKU 1776

KONSTYTUCYE
SEYMU ORDYNARYINEGO WARSZAWSKIEGO
ROKU MDCCLXXVI.

od dnia 26. Sierpnia aż do dnia 31. Października.

POD WĘZŁEM KONFEDERACYI GENERALNEY

OBOYGA NARODOW
AGITUIĄCEGO SIĘ.

w WARSZAWIE R. 1776.

w Drukarni J. K. MCI y Rzeczypoſpolitey u XX. Scholarum Piarum.

W JMIE PANSKIE AMEN.

STANISŁAW AUGUST

Z BOZEY ŁASKI KROL POLSKI, WIELKI XIĄZE LITEWSKI, RUSKI, PRUSKI, MAZOWIECKI, ZMUDZKI, KIJOWSKI, WOŁYNSKI, PODOLSKI, PODLASKI, JNFLANTSKI, SMOLENSKI, SIEWIERSKI Y CZERNIECHOWSKI.

Akt Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow.

MY Rady Duchowne y Swieckie w obecności Nayiaśnieyſzego KROLA JMCI PANA Naſzego Miłościwego, z naywyżſzą approbacyą y Przewodniczym podpiſem Nayłaſkawſzey Ręki Jego, zgromadzeni Senatorowie, Miniſtrowie, Poſłowie, y Konſyliarze Rady przy Boku J. K. MCI Nieuſtaiącey, gdy ziechawſzy ſię za Uniwerſałami Krolewſkiemi na Seym Ordynaryiny do Warſzawy, odbieramy z wielu bardzo mieysc Kroleſtwa Polſkiego y W. X. Litt. ſmutne, a przenikaiące ſerca Patryotyczne, wiadomości o Seymikach rozrożnionych, y dwoiſtych na tychże obranych Poſłach, innych tumultuarnie y gwałtownie obranych; innych nakoniec, na ktorych przeciwko wyraźnemu Prawu 1764. wymuſzono od Oſob do funkcyi Poſelſkiey wybranych, Przyſięgi na Inſtrukcye im włożone; przewiduiąc iawnie, iak okropne, a może dla całey Oyczyzny fatalne, wyniknąć mogą ſkutki; a oraz maiąc za cel iedyny utrzymanie wolności y ſławy Narodowey; ziednoczyliśmy na dniu dziſieyſzym, umyſły Na-

ſze, we trzech Stanach zgromadzone, y przed terminem ieſzcze, Seymowi naznaczonym węzłem Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, ſpoić ſię nierozerwanie determinowaliśmy, y iakie w tym dziele ſą zamiary naſze, przed Bogiem y całym światem iak nayuroczyściey oświadczamy, to ieſt: Konfederuiemy ſię nayprzod przy Wierze Swiętey Katolickiey Rzymſkiey.

2do. Przy Oſobie y doſtoieńſtwie Tronu Nayiaśnieyſzego STANISŁAWA AUGUSTA KROLA Polſkiego, Wielkiego Xiążęcia Litewſkiego, Łaſkawie nam Panuiącego.

3tio. Przy Prawach, ſwobodach, y wolnościach Oboyga Narodow, tylu Prawami y Paktami Konwentami naſzemi ubespieczonych.

4to. Przy Rządzie Wolnym Republikantſkim y niedependuiącym na Seymach do Prawodaſtwa, a między Seymami do exekucyi Praw y Dekretow zmierzaiącyin.

5to. Przy utrzymaniu nienaruſzonym Traktatow y Soiuſzow z Potencyami wſzyſtkiemi Rzeczypoſpolitey ſprzyiaiącemi.

6to. Przy potrzebney między rożnemi Magiſtraturami Rzeczypoſpolitey harmonii, y zupełnym od niżſzych dla wyżſzey Magiſtratury uſzanowaniu y poſłuſzeńſtwie.

7mo. Przy wynalezieniu ſpoſobow nayzdatnieyſzych do ulgi, w ciężarze podatkow, z umiarkowaniem wſzelkiey niepotrzebney, lub zbyteczney expenſy.

8vo. Przy ubeśpieczeniu ſprawiedliwości świętey dla wſzyſtkich Mieszkańcow całego Kroleſtwa.

9no. Przy naygorliwſzym ſtarunku o ſpokoyność powſzechną y uſzczęśliwienie kraiowe.

Jdąc zaś torem wſzelkich Seymowych Obrad, y dawnieyſzych Konfederacyi, do Laſki Marſzałkowſkiey w Prowincyach Koronnych, Urodzonego Andrzeia Mokronoſkiego Generała - Lieutenanta Woyſka Koronnego, Poſła Woiewodztwa Mazowieckiego Ziemi Warſzawſkiey, a w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, Urodzonego Andrzeia Ogińſkiego Sekretarza W. W. X. Litt. Poſła Woiewodztwa Trockiego, obraliśmy iednoſtaynemi głoſami, y zaraz do wykonania Przyſięgi przed Nami KROLEM, w naſtępuiącą Rotę obowiązaliśmy.

„ Ja NN. przyſięgam Panu BOGU Wſzechmogącemu w Troy-
„ cy Swiętey Jedynemu, iż wierny będę Tobie STANISŁAWO-
„ WI AUGUSTOWI KROLOWI PANU Memu Miłościwemu y
„ Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, y że w ſprawowaniu
„ funkcyi Marſzałka Teyże Konfederacyi w Prowincyach (Koron-
„ nych) (W. X. Litt.) czynić będę dokładnie to wſzyſtko, cokol-
„ wiek obowiązki oneyże zawieraią; że w moich Radach, Sądach y
„ zdaniach, Prawo piſane, ſprawiedliwość, y naywiększe dobro Oy-
„ czyzny będą moim prawidłem, ktorego dla prozby lub pogrożki,
„ ani dla datku, ani dla obietnic iakichkolwiek, przez przyiaźń,
„ nieprzyiaźń, lub iaką inną korrupcyą, albo względy oſobiſte,
„ nigdy nieodſtąpię, że dependencyi w zdaniach moich y ſenten-
„ cyach, od nikogo mieć nie będę; że ſekretu nienaruſzenie dotrzy-
„ mam, ktory mi od Nayiaśnieyſzego PANA, lub Stanow Skonfe-
„ derowanych włożony będzie; że żadney ze Skarbu Rzeczypoſpoli-
„ tey penſyi dla ſiebie, lub inney nadgrody w pieniądzach, żądać
„ nie będę, że Sancita żadne, ani aſſygnacye pieniężne bez podpiſu
„ J. K. Mości y zdania *in pluralitate* Jzby Konſyliarſkiey Konfede-
„ racyi, *ſub nullitate* onych niewydam, y że wierność w rachowa-
„ niu kreſek, y ogłoſzeniu *pluralitatis*, tak w Jzbie Konſyliarſkiey,
„ iako na Seymie, y na Sądach Seymowych zachowam. Tak mi
„ Boże dopomoż. „

Lubo

Lubo zaś całe Prawodawstwo y naywyższą władzę Rzeczypospolitey, przy Skonfederowanych na Seymie blisko następuiącym, trzech Stanach Seymuiących, iedynie mieć chcemy; iednak dla wydania wszelkich potrzebnych ordynansow, dyspozycyi y rezolucyi, przed zaczęciem Seymu, do Ministrow Cudzoziemskich, do Woysk Oboyga Narodow, y do wszystkich Magistratur y Juryzdykcyi, iako też podobnych czynności, pod czas trwaiącego iuż Seymu, Radę Konfederacyi, złożoną ze trzech Senatorow, iednego z każdey Prowincyi, dwoch Ministrow, y dziewięciu Posłow Ziemskich, także po trzech z Prowincyi każdey, naznaczamy; na ktorey My KROL sam, gdy zechcemy, przytomni będziemy. Sancita zaś wszelkie, rezolucye, y assygnacye Jey, *pluralitate votorum*, dwa razy głosnemi, a gdy kto żądać będzie, trzeci raz sekretnemi, od Nas KROLA, y dwoch Marszałkow, lub w nieprzytomności iednego z nich, czyli obydwoch, od pierwszego, czyli od pierwszych *in Ordine* podpisane będą.

Niewzruszaiąc zaś w niczym, ani wstrzymuiąc biegu zwyczaynego wszystkich Magistratur y Juryzdykcyi, wyższych y niższych Rzeczypospolitey, ktore, aby się nieprzerwanie kontynuowały, mieć chcemy; innych niewidziemy potrzeby ustanawiać Sądow Konfederacyi teraźnieyszey Oboyga Narodow, iak Sądy Seymowe, Prawem ostatnim 1775. ułożone, do ktorych w przytomności UU. Marszałkow Konfederacyi, lub iednego z nich, Osoby ze Stanu Rycerskiego, podług teyże ustawy, zaraz na początku Seymu blisko następuiącego, obrać, y tymże Sądom zupełną Ordynacyą przepisać oświadczamy.

Do takowego więc świątobliwego y dla Rzeczypospolitey pożądanego dzieła, wszystkich Przewielebnych, y Wielmożnych Senatorow y Ministrow, tudzież Urodzonych Posłow Ziemskich Oboyga Narodow, iuż w Warszawie przytomnych, lub ieszcze przybyć maiących, zachęcamy, y miłością ku Oyczyznie, oraz wiernym przywiązaniem do Nas KROLA obowięzuiemy.

w Warszawie dnia 23. Augusti 1776.

STANISŁAW AUGUST KROL.

Antoni Ostrowski B. K. y P.
Jgn. Xże Massalski B. Wil.
Michał Xże Poniatowski B. P. Koadjutor Krak.
Felix Paweł Turski B. Ł. y B.

Ant. Okęcki B. Chełm.
Franciszek Ossoliński B. K.
X. Stefan Giedroic B. Infl.
X. Gabryel Wodziński B. Smol.

Antoni Xże Jabłonowski W. P.
Maciey Sołtyk Wda Sendomirski.
Michał Hm. Radziwiłł K. W.
August Xże Sułkowski W. Kaliski.
Małachowski Woiewoda Sieradzki.
Szymon Dzierżbicki W. Łęczycki.
Ludwik Dąbski Wda B. Kuiaw.
Andrzey Moszczeński Woiewoda Jnow.

Branicki H. W. K.
Michał Ogiński H. W. L.
And. Stan. Młodzieiowski B. P. K. W. K.
Alex. Xże Sapieha K. W. W. X. L.

Adam Łodzia Xże Poniński P. W. K.
M. Brzostowski P. W. W. X. L.
Franciszek Rzewuski M. N. K.
Władysław Gurowski M. N. W. X. L.
Joz. Sosnowski H. P. W. X. L.
A. Tyzenhauz P. N. W. X. L.

August X. Czartoryſki W. G. Z. R.
H. X. Sanguszko W. W.
Jozef Nieſiołowſki Wda Nowogrodzki.
J. A. Podoſki Wda Płocki.
Jozef z Dowoynow Sołłohub Woiewoda Witebſki, K. O, B.
B. Walicki Woiewoda Rawſki.
Jozef Hylzen Woiewoda Mściſł.
Jgnacy Franciſzek Przebendowſki Woiewoda Pomorſki.
Jan Zyberk Woiewoda Xięſtwa Inflantſkiego.
Antoni Xże Sułkowſki Woiewoda Gnieznieńſki.
Jozef Mielżyńſki Kasztelan Poznańſki.
Adam Łącki Kaſztelan Sendomirſki.
Jozef Starzeńſki Kaſztelan Gnieźnieńſki.
Alexander Mączyńſki Kasztelan Sieradzki.
Tadeusz z Lipego Lipſki Kasztelan Łęczycki.
Antoni Giełgud Kasztelan Zmudzki.
Jozef Stępkowſki Kasztelan Kiiowſki.
Kajetan Hryniewiecki Kaſztelan Kamieniecki.
Kajetan Szeptycki Kaſztelan Lubelſki.
Jgnacy Zboińſki Kaſztelan Płocki.
J. Wilczewſki Kaſztelan Podlaſki.
Staniſław Tyſzkiewicz Kaſztelan Mściſławſki.
Jakob Przebendowſki Kaſztelan Elbląſki.
Marcin Grocholſki Kaſztelan Bracławſki.
Tomaſz Pruſzak Kaſztelan Gdańſki.
Ludwik Wład. Bożydar Podhorodeńſki Kaſztelan Czerniechowſki.
Teodor Szydłowſki Kaſztelan Xięſtwa Mazowieckiego.
Woyciech na Kluſzewie Kluſzewſki Kaſztelan Biecki.
M. Swidzińſki Kaſztelan Radomſki.
Fr. Xaw. Kochanowſki Kaſztelan Zawichowſtki.
Symeon Kazimierz Szydłowſki Kaſztelan Zarnowſki.
Staniſław Worcell Kaſztelan Ziemi Halickiey.
Woyciech Węgleńſki Kaſztelan Ziemi Chełmſkiey.
Michał Her. J. Podoſki Kaſztelan Ziemi Dobrzyńſkiey.
Rafał Gurowſki Kaſztelan Przemęcki.
Michał Boxa Radoſzowſki Kaſztelan Brzezińſki.
Staniſław Grodzicki Kaſztelan Oświecimſki.
Adam Laſocki Kaſztelan Sochaczewſki.
Maciey Sołtyk Kaſztelan Warſzawſki.
Antoni Laſocki Kaſztelan Goſtyńſki.
Jan Chryzoſtom Kraiewſki Kaſztelan Raciązki.
Kazimierz Wykowſki Kaſztelan Wyſzogrodzki.
Leo Onufry Korzeniewſki Kaſztelan Zakroczymſki.
F. Podoſki Kaſztelan Ciechanowſki.
Tomaſz Alexandrowicz Kaſztelan Wizſki M. D. J. K. Mci.
Jacek Jezierſki Kaſztelan Łukowſki.
Onufry Bierzyńſki Kaſztelan Zytomirſki.

Woiewodztwo Krakowſkie	Krakowſcy.	
		Franciſzek Jaxa z Otffinowa Otffinowſki Sędzia Ziemſki y Poſeł Woiewodztwa Krakowſkiego mp.
		Michał Kolumna Walewſki Poſeł Woiewodztwa Krakowſkiego mp.
		Piotr Dembińſki Poſeł Woiewodztwa Krakowſkiego mp.
		Staniſław Łętowſki Poſeł Wdztwa Krakowſkiego mp.

Wdztwo

Woiewodztwo	Powiat	
Woiewodztwo Poznańskie	Poznańscy	Antoni Małachowski P. Poznański.
		Kazimierz Raczyński S. C. mp.
	Kościańscy	Xawery Nałęcz Kęszycki Sta Mośiń: mp.
		Ludwik Zakrzewski mp.
	Wschowscy	Piotr Bieliński P. Z. W.
		Jgnacy Wyssogotta Zakrzewski.
Woiewodztwo Wileńskie	Wileńscy	Ludwik Tyszkiewicz P. W. W. X. Litt. Poseł Wdztwa Wileńskiego.
		Tadeusz Zaba Podkomorzy, Poseł Woiewodztwa Wileńskiego.
	Oszmiańscy	Tadeusz Sulistrowski P. Ptu Oszmiańskiego.
	Wilkomirscy	Tadeusz Kościałkowski Starosta Czotyrski Poseł Powiatu Wilkomirskiego.
		Benedykt Morykoni Szamb. J. K. Mci, Poseł Powiatu Wilkomirskiego.
	Brasławscy	Jgnacy Łopaciński Pisarz Skar. W. X. Litt. Poseł Brasławski mp.
		Bogusław Swatopełk Mirski Woyski y Poseł z Powiatu Brasławskiego.
Woiewodztwo Sendomirskie.	Sendomirscy	Hyacynt Małachowski Referendarz Koronny P. Wdztwa Sendomirskiego.
		J. M. Rey Starosta Nowomieyski, Poseł Woiewodztwa Sendomirskiego.
		Paweł Popiel Chor. W. Poseł Woiewodztwa Sendomirskiego.
		Andrzey Dobiecki Chor: Ch. Poseł Wdztwa Sendomirskiego.
		Leo Korwin Kochanowski Stolnik y Poseł Woiewodztwa Sendomirskiego.
		Woyciech Swięcicki Podstoli Wiślicki, Poseł Woiewodztwa Sendomirskiego mp.
		Joachim Hrabia Tarnowski, Poseł Woiewodztwa Sendomirskiego mp.
Woiewodztwo Kaliskie.	Kaliscy	Felicyan Wierzchleyski Pisarz Ziemski Wschowski, Poseł Woiewodztwa y Powiatu Kaliskiego.
		Paweł Skorzewski, Poseł Woiewodztwa y Powiatu Kaliskiego.
	Konińscy	Franciszek Salezy Bończa Miaskowski Sta Gniez: P. Ptu Konińskiego.
		Franciszek Xawery Mikorski Podstoli Gąmbiński, P. Ptu Konińskiego.
	Pyzdrscy	Jozef Krzycki, Poseł Powiatu Pyzdrskiego.
		Adam Skarbek Malczewski, Poseł z Powiatu Pyzdrskiego.

Woiewodztwo	Powiat	Posłowie
Woiewodztwo Trockie	Troccy	Andrzey Ogiński W. X. Litt: Sekretarz, Poseł Woiewodztwa Trockiego. Stefan Dom: Römer Podkomorzy, y Poseł Woiewodztwa Trockiego.
	Grodzieńscy	Michał Pac, Poseł Powiatu Grodzieńskiego. Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemski Powiatu Grodzieńskiego y Poseł.
	Kowieńscy	Jgnacy Zabieło Chorąży Powiatu Kowieńskiego y Poseł.
	Upitscy	Jozef Wereszczyński Sądowy Ptu Upitskiego Sfta, Poseł z tegoż Powiatu Upitskiego. Michał Straszewicz Star: Powiatu Star: Poseł Upitski.
Woiewodztwo Sieradzkie	Sieradzcy	S. Kossowski Starosta Sieradzki, y Poseł tegoż Woiewodztwa. Jan Kobielski Poseł Sieradzki. P. Biernacki Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego. L. Walewski Poseł Woiewodztwa Sieradzkiego.
	Wieluńscy	Franciszek Stadnicki Starosta Ostrzeszowski, Poseł Ziemi Wieluńskiey. Fryderyk Jakob dwoch imion z Psar Psarski Pisarz Z. y P. Wiel: mp.
Woiewodztwo Łęczyckie	Łęczyccy	Jan Tomasz Brochocki Chorąży Starszy, y Poseł Woiewodztwa Łęczyckiego mp. Woy: Grzymała Ostrowski Podsędek y Poseł Woiewodztwa Łęczyckiego mp. Anastazy na Walewicach Walewski, Poseł Woiewodztwa Łęczyckiego mp. Jan Saryusz z Romiszewic Stokowski Chorążyc Brz. P. Woiewodztwa Łęczyckiego. mp.
Xięstwo Zmudzkie	Zmudzcy	Tadeusz Billewicz Ciwun Eyragolski, y Poseł Xięstwa Zmudzkiego. Adam Gorski Starosta Wiehszń: Poseł Xięstwa Zmudzkiego. Antoni Plater Starosta Giel: Poseł Xięstwa Zmudzkiego.
W. Brzesk: Kujawskie	Brzescy Kujawscy	Jozef Brzeziński Poseł Woiewodztwa Brzeskiego Kujawskiego. Jan Alexander Kraszewski Generał Major W. Kor. Poseł Woiewodztwa Brzeskiego Kujawskiego mp.
Woiewodztwo Kiiowskie	Kiiowscy	Michał Trzeciak Chorąży Powiatu Podsta G. Zytt: W. K. Poseł. Jerzy Marcin Lubomirski W, K. Poseł. Adam z Juncza Bukar Sędzia Ziem: Zytt: Poseł Wdztwa Kiiowskiego. Antoni z Wieczni Wieczffiński P. Z. y P. W. Wdztwa Kiiowskiego. Jozef Bierzyński P. Zytt: P. W. Kiiowskiego. Michał Pawsza Podkom: Owruc: Poseł Woiewodztwa Kiiowskiego.

Wdztwo

Wdztwo Jnowrocł:	Jnowrocławſcy	Jgnacy z Głogowy Koſſowſki, Poſeł Woiewodztwa Jnowrocławſkiego. Serafin Pomian Sokołowſki, Poſeł Woiewodztwa Jnowrocławſkiego.
Ziemia Dobrzyńſka	Dobrzyńſcy	Damazy Miodulki Sędzia Ziemſki y Poſeł Dobrzyńſki. Jan Ośniałowſki Łowczy y Poſeł Ziemi Dobrzyńſkiey.
Ziemia Chełmſka	Chełmſcy	Kazimierz Rzewuſki P. Polny Koronny, Poſeł Ziemi Chełmſkiey.
Woiewodztwo Wołyńſkie	Wołyńſcy	Kajetan Wołczkiewicz Olizar S. W. Kor: Poſeł Wołyńſki. J. Szymon Olſzańſki Stolnik y Poſeł W. Wołyńſkiego. Felicyan Jabłonowſki Poſeł Woiewodztwa Wołyńſkiego. Kajetan Wincenty Korzeniewſki Regent W. X. L. Poſeł Wołyńſki. Kajetan Xiąże Czetwertyńſki Sſta Woro: Poſeł Wdztwa Wołyńſkiego. Filip Neryuſz Wołczkiewicz Olizar Chamb. Poſeł Woiowodztwa Wołyńſkiego.
Woiewodztwo Podolſkie	Podolſcy	K. J. Lipińſki Podkomorzy Latyczewſki, Poſeł z Woiewodztwa Podolſkiego mp. Jozef z Lubrańca Dąmbſki Sędzia Z. Latyczewſki, Poſeł z Wdztwa Podolſkiego mp. Pius Franciſzek Boreyko Stolnik y Poſeł Wdztwa Podolſkiego mp. Woyciech Raciborowſki Podſtoli Czerw: Poſeł z Wdztwa Podolſkiego mp. T. Potocki Staroſta Olſztyńſki Poſeł z Wdztwa Podolſk: Jan Drohoiowſki Poſeł Wdztwa Podolſkiego.
Woiewodztwo Smoleńſkie	Smoleńſcy	Jozef Kuſzelewſki S. Z. P. W. Poſeł z Woiewodztwa Smoleńſkiego. Dominik Eydziatowicz Puł: Wtta Sm. y Poſeł tegoż Wdztwa.
	Starodubowſcy	Franciſzek Bouffał Łowczy Nadw: W. X. L. Poſeł Ptu Starodubowſkiego. Michał Łopott Obozny W. W. X. Litt. Poſeł z Powiatu Starodubowſkiego.
Woiewodztwo Lubelſkie	Lubelſcy	W. Potocki Podkomorzy Kor: M. Granowſki Sſta Tſki Poſeł Lubelſki. Antoni Łaſki P. Z. Ł. Poſeł Lubelſki. Jgnacy Radzymińſki Cześnik y Poſeł Wdztwa Lubelſkiego. Kajetan Leſzczyc Skarſzewſki Skar: Urzęd: Poſeł Lubelſki. Kazimierz Jezierſki Podk: Nadw: J. K. Mci, Poſeł Wdztwa Lubelſkiego.
Wdztwo Połockie	Połoccy	Jozef Siellicki Woyſki y Poſeł Woiewodztwa Połockiego. Jakob Rukiewicz Podczaſzy y Podſt: Sądowy Ptu Grodz: Poſeł Wdztwa Połockiego.

Woiewodztwo	Ziemia / Powiat	Posłowie
Woiewodztwo Nowogrodzkie	Nowogrodzcy	Staniſław Xżę Radziwiłł Podkomorzy W. W. X. L. Poſeł Nowogrodzki.
		Adam Woyniłowicz Poſeł y Koniuſzy Woiewodztwa Nowogrodzkiego.
	Wołkowyſcy	Alexander Brzoſtowſki Staroſta Sądowy Wołkowyſki, Poſeł z Powiatu Wołkowyſkiego.
		Wincenty Tyſzkiewicz Poſeł Wołkowyſki.
Woiewodztwo Płockie	Płoccy	Maxymilian Sierakowſki Podkomorzy y Poſeł Woiewodztwa Płockiego mp.
		Michał Bońkowſki Łowczy y Poſeł Wdztwa Płockiego mp.
		Jan Nep. Zboińſki Sſta Mſzańſki Poſeł Wdztwa Płockiego.
		Ludwik Zielińſki Poſeł Woiewodztwa Płockiego mp.
Powiat Orſzańſki	Orſzańſcy	Fabian Kaſzyc Sſta Smorecki Poſeł Orſzańſki.
		Jozef Ciechanowiecki Poſeł Orſzańſki.
Woiewodztwo Mazowieckie	Czerſcy	F. Bielińſki Star. y Poſeł Ziemi Czerſkiey mp.
		A. Pułaſki Poſeł Ziemi Czerſkiey.
	Warſzawſcy	A. Mokronoſki Poſeł Ziemi Warſzawſkiey.
		Maciey z Piętk Sobolewſki Piſarz Z. G. y Poſeł Ziemi Warſzawſk. mp.
	Wizcy	Antoni Grądzki Piſarz Ziem. y Grod. Poſeł Ziemi Wizkiey.
		Staniſław Rembielińſki J. K. Mci Sekretarz mp.
	Wyſzogrodzcy	Michał Szymanowſki Staroſta y Poſeł Wyſzogrodzki mp.
		Tomasz Nowowieyſki Łowczy y Poſeł Wyſzogrodzki mp.
	Zakroczymſcy	Jacek Ogrodzki Sekretarz W. Koronny Poſeł Ziemi Zakroczymſkiey.
		Jozef Łempicki Szambelan J. K. Mci mp.
	Ciechanowſcy	S. Kraiewſki J. K. Poſeł Ziemi Ciechanowſkiey.
		Adam Gorſki P. P. Poſeł Ziemi Ciechanowſkiey.
	Łomżyńſcy	Adam Jabłońſki Piſarz Z. y Poſeł Ziemi Łomżyńſkiey.
		Wiktoryn Wiſzowaty Miecznik y Poſeł Ziemi Łomżyńſkiey mp.
	Rożańſcy	Michał Karſki Chorąży y Poſeł Rożańſki.
		Jgnacy Zielińſki Podk. Nad. J. K. Mci, Poſeł Ziemi Rożańſkiey.
	Liwſcy	Jgnacy Cieciſzowſki Sędzia Ziemſki y Poſeł Ziemi Liwſk. W. M. mp.
		Stan. Grzybowſki Stolnik Ziemi L. y Poſeł W. Mazowieckiego.
	Nurſcy	Tomasz Oſtrowſki Podkomorzy y Poſeł Nurſki mp.
		Jan Swinołęſki Woyſki y Poſeł Z. Nurſkiey mp.

Woiewodztwo Podlaſkie.	Drohiccy	Franciſzek Marcelli Koſſowſki Sędzia Ziemſki Drohicki Poſeł mp.
		Marcin Łopuſki Podſt. Ziem: Podſt. Grod. Poſeł Drohicki.
	Mielniccy	Kazimierz Oſſoliński Pokomorzy y Poſeł mp.
		Jozef Markowſki Stolnik Mielnicki y Poſeł mp.
	Bielſcy	Staniſław Xiąże Poniatowſki Poſeł z Ziemi Bielſkiey.
		B. Hryniewiecki Sędzia Ziemſki Ziemi Bielſkiey Poſeł mp.
Woiewodztwo Rawſkie.	Rawſcy	Jan Rzeſzotarſki Sędzia Ziemſki y Poſeł Rawſki.
		Jgnacy Swidziński Staroſta Littyńſki Poſeł Rawſki.
	Sochaczewſcy	Jozef Ant: na Łuſzczewie Łuſzczewſki St. Mſzcz. S. Z. y Poſeł Ziemi Soch. mp.
		Władyſław Dunin Mieczyński Chorąży Msz. Poſeł Ziemi Sochaw.
	Goſtyniſcy	Jozef Mikorſki Podkomorzy y Poſeł Goſtyńſki.
		Jozef Jakob Zaborowſki Podſędek y Poſeł Goſtyńſki.
Woiewodztwo Brześkie Litewſkie.	Brzeſcy Litewſcy	Jgnacy Wygonowſki Pod. Br. Litt. y P.
		Jacek Paszkowſki Poſeł y Koniu. W. Brzeſkiego L.
	Pińſcy	Franciſzek Xże Drucki Lubecki Poſeł Ptu P. y Ch. T. Powiatu.
		Michał Przezdziecki Sſta Pińſki Poſeł Ptu Pińſkiego.
Woiewodztwo Bracławſkie.	Bracławſcy	Franciſzek z Grabowa Grocholſki M. K. Poſeł Wdztwa Bracławſkiego.
		Jozef Kolumna Czoſnowſki W. U. S. Poſeł z Wdztwa Bracławſkiego.
		Jan Mieszkowicz Przyłuſki Staroſta Sądowy Piotrk. Poſeł Wdztwa Bracławſkiego.
		Ant. J. Nep. Xże Swatop. Czetwertyńſki Ch. P. Zwin. Poſeł z Wdztwa Bracławſkiego.
		Jgnacy Kordysz Piſarz Ziemſki y Poſeł z W. Bracław.
		Rafał Myſzka Chołoniewſki Sſta Dubieniecki Poſeł Wtwa Bracławſkiego.
Woiewodztwo Mińſkie.	Mińſcy	Jerzy Hrabia Soſſohub Sſta Eyſzyſki Poſeł W. Mińſkiego.
		Stefan z Jaxow Bykowſki Sſta Celſki Poſeł W. Mińſkiego.
	Mozyrſcy	Antoni Oſkiera Pułk. P. W. W. X. L. Sſta Bahrym. P. P. Mozyrſkiego.
		Aloyzy Suliſtrowſki Poſeł z Powiatu Mozyrſkiego.
	Rzeczyccy	Jozef Judycki Strażnik W. W. X. Litt. Poſeł z Powiatu Rzeczyckiego.
		Antoni Tyzenhauz Sſta Rochaczewſki Poſeł Rzeczycki.
Wtwo Czerniechowſkie.	Czerniechowſcy	Fr. K. Młocki Chorąży Woiewodztwa Czerniechow. y Poſeł mp.
		Mikołay Ledochowſki Staroſta Włodzimirſki Poſeł Wtwa Czerniechowſk. mp.
		Jozef Miączyński Sſta Łoſicki Poſeł Czerniechowſki mp.

Woiewodztwo Gnieźnieńſkie.	Gnieźnień-ſcy	Piotr Korytowſki Podſędek Ziemſki y Poſeł z Wdztwa Gnieźnińſkiego mp. Piotr Rogalińſki Poſeł Woiewodztwa Gnieźnińſkiego.
	Kcyń-ſcy	Staniſław Mycielſki Poſeł Powiatu Kcyńſkiego. A. Kwilecki Poſeł Powiatu Kcyńſkiego.

Auguſt Xiąże Sułkowſki iako Marſzałek Rady Nieuſtaiącey.
H. X. Sanguſzko iako bywſzy Mieczn. L. Kons. *ex Ordine Equeſtri.*
Jan Kicki Koniuſzy W. Kor. iako Kons. *ex Equeſtri Ordine* R. N. mp.
J. O. Potocki Krayczy Kor. iako Kons. *ex Equeſtri Ord.* Rady N. mp.
Stan. Gadomſki Podkomorzy Soch. iako Kons. Rady Nieuſt. mp.
Hier. Wielopolſki G. M. St. Kr. Kons. Rady Nieuſt. *ex Equeſtri Ord.*
Kaſper Łodzia Rogalińſki Sſta Nakiel. K. R. N. *ex Ord. Equeſtri* mp.
Franciſzek Rzewuſki Mar. Nad. Kor. iako K. *ex Ordine Equeſtri.*
Piotr Sumińſki Sſta Grod. Bobrownicki Z. Dobr. iako K. R. N. *ex Ordine Equeſtri* mp.
Staniſław Bielińſki Sſta G. iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri.*
M. D. Xże Korybut Woroniecki iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri.*
A. Dziekońſki S. P. W. X. L. iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri.*
Auguſt Moſzyńſki iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri.*
Jgn. Kurzeniecki Sęd. Gr. Pińſki iako Konſyliarz *ex Ordine Equeſtri.*
M. Zyniew Sſta Berznicki Konſyliarz Rady Nieuſtaiącey.
Juſtynian Szczytt Konſyliarz Rady Nieuſtaiącey, Kaszt. Infl.

Akceſs WW. Marſzałkow y Kanclerzow nieprzytomnych przy Akcie Konfederacyi Generalney.

JA niżey podpiſany, przyſtępuiąc do Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, iuż we trzech Stanach uformowaney, przyrzekam na fundamencie dawnieyſzey przyſięgi moiey Miniſtrowſkiey, że Krolowi Jmci STANISŁAWOWI AUGUSTOWI PANU Memu Miłościwemu, y Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, wierny y poſłuſzny będę; y że we wſzyſtkich Punktach y Klauzulach Aktu Konfederacyi, ktory mi kommunikowany ieſt, obowiązki dopełnię.

Staniſław Lubomirſki Marſzałek Wielki Koronny.
Jan Borch Podkanclerzy Koronny.
Joachim Chreptowicz Podkanclerzy Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego.

Wyznaczenie Osob Deputowanych do Konſtytucyi.

Z SENATU.

Przewielebny Michał Xiąże Poniatowſki Biſkup Płocki.
Wielmożni Auguſt Xiąże Sułkowſki Woiewoda Kaliſki.
Antoni Giełgud Kaſztelan Zmudzki.
Jozef Stępkowſki Kaſztelan Kiiowſki.

Z STANU

Z STANU RYCERSKIEGO.

z *Prowincyi Małopolskiey.*

Urodzeni Jacek Małachowski Referendarz Koronny, Poseł Sendomirski.
Kazimierz Lipiński Podkomorzy Latyczewski, Poseł Podolski.

z *Prowincyi Wielkopolskiey.*

Maciey Sobolewski Pisarz Ziemski, Grodzki y Poseł Warszawski.
Jozef Mikorski Podkomorzy y Poseł Gostyński.

z *Prowincyi Litewskiey.*

Dominik Romer Podkomorzy y Poseł Trocki.
Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemski, y Poseł Grodzieński.

Ktorzy Przysięgę wykonali na tę Rotę: „ Ja przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, iż z pilnością przestrzegać będę, aby „ żadna Konstytucya *in Volumen Legum* niewchodziła, y podpisywać „ iey nie będę, na ktorąby *Unanimitas*, albo *Pluralitas* nie zaszła. „ Tak mi Boże dopomoż, y niewinna Męka Syna Jego.

Prorogacya Seymu.

GDy Seym teraźnieyszy Ordynaryiny, odprawuiący się pod Związkiem Stanow Rzeczypospolitey, zbliża się do Terminu swego Sześcioniedzielnego, a ieszcze rozmaite, do rządu wewnętrznego ściągaiące się Jnteressa, nie są expedyowane, y Deputacye Seymowe do odebrania *rationum* Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey, Kommissyi Woyskowych, Skarbowych, Edukacyiney, y innych Oboyga Narodow, a potym do uczynienia na tym samym Seymie relacyi wyznaczone, niemniey *desideria* Woiewodztw, Ziem y Powiatow, dłuższego potrzebuią czasu; Więc za powszechną Stanow Skonfederowanych zgodą, Termin tego Seymu, po wyiściu sześciu Niedziel w przyszłą Sobotę przypadaiący, do dnia dwudziestego szostego *currentis Octobris* proroguiemy.

Prorogacya Seymu dla samey tylko Elekcyi.

GGy ważne Jnteressa Rzeczypospolitey do tey pory czas Seymowania zabrały, a *desideria* Woiewodztw nie mogły bydź ani proponowane, ani uskutecznione; Przeto za zgodą Stanow Skonfederowanych deklaruiemy, iż zostaiące ieszcze trzy dni Seymowania Naszego na ułatwienie Dezyderyow Woiewodztw zostawuiemy, w ktorych to trzech dniach wszelkie Proiekta aż do dnia 26. przyimowane y decydowane będą: a po upłynionym tym czasie, żadne iuż Proiekta w tey Jzbie mieysca mieć nie będą. Aby zaś Elekcya Rady Nieustaiącey Konsyliarzow, Marszałka, tudzież Kommissarzow Skarbowych Oboyga Narodow uskutecznić się mogła, zaczęcie oney w dzień 28. Miesiąca teraźnieyszego mieć chcemy, y Seym za powszechną zgodą do 31. *praesentis in hac sola materia* proroguiemy.

MATERYE ZAGRANICZNE

Moc Ratyfikacyi Konwencyi Graniczney z Dworem Rossyiskim.

POnieważ przez Relacyą uczynioną Nam Krolowi y Stanom Skonfederowanym Rzeczypospolitey, od WW. y UU. Kommissarzow naznaczonych, podług Konstytucyi 1775. do Rozgraniczenia z Dworem Rossyiskim, y przez potwierdzenie Jch Dzieła, od Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey, mamy dokładną wiadomość, iż to Rozgraniczenie stało się podług Traktatu Cessyi 1773., ale że iednak rzecz cała, podług tegoż Prawa, do Decyzyi finalney *plenorum Ordinum* Rzeczypospolitey iest zostawiona; Więc My Krol za zgodą powszechną zgromadzonych Skonfederowanych Stanow, przyięte y podpisane Rozgraniczenie z Dworem Rossyiskim ratyfikować, y takową Ratyfikacyą w czasie Niedziel sześciu, tym bardziey, że iuż oraz używamy wzaiemnych korzyści z Traktatu handlowego pożytecznego oboygu Kraiom, zamieniać moc zupełną mieć będziemy, a potym Słupy Graniczne ze Strony Kraiow Rzeczypospolitey będą ustanowione na przeciwko tych, ktore iuż z Strony Rossyi są wystawione.

Moc Ratyfikacyi Konwencyi Graniczney z Dworem Wiedeńskim.

POnieważ przez Rapport, ktory Nam Krolowi y Stanom Skonfederowanym Rzeczypospolitey, iest uczyniony od Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey, iesteśmy zupełnie uwiadomieni, że taż Rada, na mocy Konstytucyi ostatniego Seymu 1775. upoważniona do traktowania o wszystko, co się ściąga do rozgraniczenia z trzema Dworami Sąsiedzkiemi, ułożyła y podpisała przez Departament Nasz Spraw Cudzoziemskich z Wielmożnym Baronem de Rewitzki Ministrem Pełnomocnym Nayiaśnieyszey Cesarzowy Jeymości Krolowy Węgierskiey y Czeskiey Konwencyą, ktora ustanawia rozgraniczenie przez wzaiewne Cessye rożnych mieysc y części kraiu; ale że iednak, rzecz cała, podług Prawa wzwyż mianowanego, do decyzyi finalney *plenorum Ordinum* Rzeczypospolitey iest zostawiona: Więc My Krol za zgodą powszechną zgromadzonych y Skonfederowanych Stanow przyiętą y podpisaną demarkracyą z Dworem Wiedeńskim, tym bardziey, że iuż używamy wzaiemnych korzyści z Traktatu handlowego, pożytecznego oboygu Kraiom, ratyfikować, y też Ratyfikacyą zamieniać zupełną moc mieć będziemy; a potym słupy graniczne ze Strony Kraiow Rzeczypospolitey będą ustanowione na przeciwko tym, ktore iuż z Strony Austryi są wystawione. Nie prędzey iednak zamiana Ratyfikacyi nastąpić ma, aż gdy przez aktualne dokonczenie Dzieła Demarkacyi, iuż żaden słup Austryacki graniczny na Ziemi pod Państwem Rzeczypospolitey, przez Konwencyą 9. *Februarii Anni praesentis* zostawioney, stać nie będzie.

Moc Ratyfikacyi Konwencyi Graniczney z Dworem Berlińskim.

POnieważ przez Rapport, ktory Nam Krolowi y Stanom Skonfederowanym Rzeczypospolitey, iest uczyniony od Rady przy Boku Naszym Nieustaiącey, iesteśmy zupełnie uwiadomieni, że taż Rada

na mocy Konſtytucyi oſtatniego Seymu 1775. upoważniona do traktowania o wſzyſtko, co ſię ściąga do rozgraniczenia z trzema Dworami Sąſiedzkiemi, ułożyła y podpiſała przez Departament Naſz Spraw Cudzoziemſkich z Wielmożnym dę Benoit Miniſtrem Pełnomocnym Nayiaśnieyſzego Krola JMci Pruſkiego Konwencyą, ktora uſtanawia rozgraniczenie przez wzaiemne Ceſſye rożnych mieyſc y części kraiu; ale że iednak rzecz cała, podług Prawa wzwyż mianowanego do decyzyi finalney *plenorum Ordinum* Rzeczypoſpolitey ieſt zoſtawiona; Więc My Krol, za zgodą powſzechną zgromadzonych y Skonfederowanych Stanow, przyiętą y podpiſaną Demarkacyą z Dworem Berlińſkim ratyfikować, y też Ratyfikacyą zamieniać zupełną moc mieć będziemy; a potym ſłupy graniczne ze Strony kraiow Rzeczypoſpolitey będą uſtanowione na przeciwko tym, ktore z Strony Dworu Berlińſkiego będą wyſtawione; nie prędzey iednak zamiana Ratyfikacyi naſtąpić ma, aż gdy przez zaczęcie y odprawienie dzieła Demarkacyi, iuż żaden ſłup Pruſki graniczny na Ziemi pod Państwem Rzeczypoſpolitey, przez Konwencyą *vigeſimâ ſecunda Auguſti Anni præſentis*, zoſtawioney ſtać nie będzie.

Zakon Maltańſki w Polſzcze.

POnieważ Przewielebny Zakon Maltańſki, wſzyſtkim na Seymie przeſzłym, pod Gwarancyą trzech Dworow: Wiedeńſkiego, Petersburſkiego, y Berlińſkiego, z Stanami Rzeczypoſpolitey zgromadzonemi, przyiętym od Pełnomocnego ſwego Miniſtra Bailli Graffa de Sagromoſo, dotąd zadoſyć uczynił obowiązkom, y Ratyfikacya Nayprzewielebnieyſzego Miſtrza Wielkiego utwierdzona zoſtała przez Liſt Oyca Swiętego; Zaczym My Krol z iednomyślnym zezwoleniem Stanow zgromadzonych ratyfikuiąc także wſzyſtko, cokolwiek ſię ułożyło względem Zakonu tego w Polſzcze, na zakończonym w Roku 1775. Seymie, chcemy: aby Summa Sto dwadzieścia tyſięcy Złotych Polſkich z ogolnych Trzechkroć ſto tyſięcy Złotych Konſtytucyą 1775. rocznie wyznaczonych, y maiących bydź płaconych od Dziedzicow y Poſſeſſorow dobr Oſtroga, była ſpoſobem innych dochodow Rzeczypoſpolitey corocznie ſkładanych w Kommiſſyi Naſzey Skarbu Koronnego; Ta zaś Kommiſſya, niezważaiąc na żadne, ktore ſię przedtym mogły przez dawnieyſzą Kommiſſyą Skarbu Koronnego w tym czynić dyſpozycye, powinna będzie od pierwſzego Oktobra 1774. aż do pierwſzego Oktobra Roku bieżącego, Summę dwakroć czterdzieści tyſięcy Złotych za dwa lata, a odtąd w przyſzłości corocznie po ſto dwadzieścia tyſięcy Złotych wypłacić wyznaczonemu od Przeora Wielkiego Maltańſkiego tu w Polſzcze Podſkarbiemu, ktory zaś obrachować będzie powinien Skarbowi Maltańſkiemu, tak iako Przeorowi Wielkiemu y Kawalerom Kommendarzom penſye Im naznaczone przez Konſtytucyą 1775. Roku. Jeżeli zaś Kommiſſya Skarbowa Koronna iakie iuż rozrządzenia tych Summ uczyniła, tedy ten wydatek nie Funduſzowi Kawalerow Maltańſkich, ale Regimentowi Oſtrogſkiemu odciągniony bydź powinien lenung, a Poſſeſſorowie dobr Oſtrogſkich raz zapłaciwſzy, drugi raz od Kommiſſyi Skarbowey Koronney za wſpomnione lata pociągani bydź nie maią. Zezwolenie oraz Nayprzewielebnieyſzego Miſtrza Wielkiego Maltańſkiego na to, aby iedna ze ſześciu Kommanderyi z funduſzu wzwyż wſpomnionego erygowanych, należąca teraz W. Szydłowſkiemu Kaſztelanowi Zarnowſkiemu, po śmierci Jego iednemu ieſzcze z Synow Jego z wolnością ożenienia ſię zoſtała, przyimuiemy y utwierdzamy.

Wyznaczenie Osob do Kommissyi zobopolnie z Kommissarzami Nayiaśnieyszey Cesarzowy Krolowy Węgierskiey y Czeskiey o Pretensye Obywatelow wzaiemnie składaiącey się.

GDy Nayiaśnieysza Cesarzowa Rzymska stosuiąc się do Traktatu na odeszłym Seymie z Delegacyą zawartego, a w nim Artykułu piątego, przez Jnstrument swoy Departamentowi Jnteressow Cudzoziemskich Rady Nieustaiącey od W. Ministra swego podany, Kommissyą do Likwidacyi Pretensyi Obywatelow Gallicyi, Lodomeryi, y Xięstw Oświecimskiego y Zatorskiego, z Obywatelami Rzeczypospolitey zachodzących wyznaczyła, Osoby ku temu ze Strony swoiey nominowała, y Termin zawity po upłynieniu sześciu miesięcy (biorąc czas od publikacyi) popisywania się z temiż Pretensyami dla Obywatelow swych determinowała; My Krol z Skonfederowanemi Stanami Rzeczypospolitey wzaiemnie dopełniaiąc przerzeczony Artykuł Traktatu piąty, do takowey Kommissyi ze strony Obywatelow Rzeczypospolitey, a w niey tylko osiadłych wyznaczemy, y za Kommissarzow mianować będziemy; Zlecaiąc tymże Kommissarzom, ażeby po wyszłym czasie sześciu miesięcy od daty publikacyi tey Konstytucyi, a wraz y Jnstrumentu Nayiaśnieyszey Cesarzowy Krolowy Węgierskiey zayść maiącey, porozumiawszy się wprzod przed następuiącym Terminem z WW. Kommissarzami drugiey strony, na mieysce z obu stron iuż umowione ziechali, y tam zobopolnie Juryzdykcyą Kommissarską zafundowawszy, przerzeczony Artykuł piąty Traktatu względem Pretensyi obydwu Państw Obywatelskich uskutecznili. Na ktorą Kommissyą Obywatele Rzeczypospolitey w niey tylko osiedli w Terminie iako wyżey zamierzonym z Pretensyami swemi do Obywatelow Lodomeryi, Gallicyi, y Xięstw Zatorskiego y Oświecimskiego mianemi, y wzaiemnie od Obywatelow tychże Zagranicznych o Pretensye Pozwem powołani, gdy tych środkiem ugody między sobą zauspokoić nie będą mogli, pod upadkiem w sprawie *peremptoriè* stanąć, y wyrokom Sądu zobopolnego posłuszni bydź powinni.

XIĘSTWO KURLANDZKIE Y POWIAT PILTYNSKI.

Xięstwo Kurlandzkie y Semigalskie.

CHcąc każdemu uczynić sprawiedliwość, J. W. Xiążęciu Kurlandzkiemu, tudzież Stanowi Rycerskiemu, Miastom y wszystkim Obywatelom Xięstwa Kurlandzkiego y Semigalskiego, Prawa, Przywileie, Wolności, y Prerogatywy w ogolności Jm nadane potwierdzamy, w szczegulności zaś Jnwestyturę J. W. Xiążęcia, *Pacta Subiectionis*, *Privilegium Nobilitatis*, *Privilegium Ducis* Gotthardi, *Formulam Regiminis*, *Decisiones Commissoriales de Anno* 1642. y 1717. *Pactum* J. W. Xiążęcia Ernesta Jana *de die* 8. *Junii* 1737. & *Actum Compositionis de die* 8. *Augusti* 1776.; Ktory to Akt na ostatnim zgromadzeniu Stanow Kurlandzkich, między J. W. Xiążęciem y Stanem Rycerskim ustanowiony, *pro suprema Nostra Authoritate* we wszystkich iego punktach y klauzulach umacniamy y ratyfikuiemy.

Gdyby zaś o właściwy sens tych ustanowień za fundament Prawa Publicznego Kurlandzkiego położonych, (ktorych moc wieczną bydź chcemy, y ktore chyba za zezwoleniem powszechnych Stron odmienione bydź mogą) tudzież Konstytucyi stosuiących się do Xię-

ſtwa Kurlandzkiego, między J. W. Xiążęciem y Stanem Rycerſkim ſpor iakowy naſtąpił, tedy Nam, iako *Domino Supremo & directo* tłumaczenie ich y Deklaracyą autentyczną, po weyrzeniu wprzod w okoliczności ſprawy, y wyſłuchaniu tych, ktorych należy, rezerwuiemy, nie deroguiąc iednak wzwyż rzeczonym Prawom fundamentalnym; poki zaś takowe tłumaczenie nie naſtąpi, to, o co rzecz idzie, *in Statu quo* pozoſtać, a tym czaſem, podług zwyczaiu y Poſſeſſyi rozſądzonym bydź powinno. A ponieważ niektore porożnienia *in puncto* Artykułu trzeciego oſtatniey Konſtytucyi względem Xięſtwa Kurlandzkiego uſtanowioney między J. W. Xiążęciem y Stanem Rycerſkim Kurlandzkim iuż wſzczęte, w wſpomnionym zaś Akcie kompozycyi za zgodą oboch Stron do decyzyi Naſzey odeſſane zoſtały; Przeto ſtoſuiąc ſię do opiſu rzeczoney Konſtytucyi y przyczyn, ktore Nas na ow czas do uſtanowienia takowego Prawa pobudziły, wſzyſtkie Dobra od przeſzłych Xiążąt Obywatelom Kurlandzkim lennością nadane, y w czaſie wzmiankowaney Konſtytucyi ieſzcze iakimkolwiek bądź Prawem przez nichże poſiadane *pro irreverſibilibus* deklaruiemy, y takowe z innemi Dobrami allodyalnemi, co do natury ich zupełnie porownywamy, zupełną moc dyſponowania onemi, rownie iak prawdziwie allodyalnemi teraźnieyſzym Poſſeſſorom y ich Dziedzicom, y Sukceſſorom oboiey płci raz na zawſze nadaiąc.

Powiat Piltyńſki.

POwiatu Naſzego Piltyńſkiego *circa Statum ſuum Sæcularem, Formam Regiminis, Jurisdictionem Civilem, Eccleſiaſticam, ac Ordinationes* przez Nas albo Anteceſſorow Naſzych iemu nadane, konſerwuiemy; od wſzelkiey impetycyi lub pretenſyi pod iakimkolwiek bądź pretextem wolnym deklaruiemy, y wſzyſtkie Traktaty y Prawa do tego ściągaiące ſię, tak dawnieyſze iako y nowe reaſſumuiemy: w ſzczegulności zaś Obywatelow y Miaſta przy Przywileiach, wolnościach, y ſpokoyney Poſſeſſyi ich dobr na wieczne czaſy zachowuiemy, y na ten koniec ſtoſuiąc ſię do Konſtytucyi Roku 1631. 1635. 1669. 1726. y 1764. beſpieczność Dobr Stanu Rycerſkiego obwaruiące, oraz y Konſtytucyi Seymu *Convocationis* 1764. *ſub titulo*: Xięſtwo Jnflantſkie, z tym ſamym warunkiem y do Powiatu Piltyńſkiego rozciągaiąc, Szlachty Piltyńſkiey Prawo rewindykować y dochodzić *in Foro rei ſitæ*, Dobra przez Oſoby *extra æqualitatem* zoſtaiące poſiadane, nadaiemy y utwierdzamy.

RADA NIEUSTAIĄCA

Deputacya do examinowania Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey.

CHcąc ażeby na teraźnieyſzym Seymie Skonfederowanym Rada dotąd przy Boku Naszym Nieuſtaiąca od Seymu oſtatniego naznaczona iak nayściśley, a oraz nayprędzey, podług Praw iey y opiſow wyexaminowana była, do tey czynności umyśliliśmy za zgodą powſzechną Skonfederowanych Stanow Deputacyą wyznaczyć; do ktorey My Krol *ex Senatu* Przewielebnego Szczepana Giedroyca Biſkupa Jnflantſkiego; Wielmożnych Antoniego Xiążęcia Jabłonowſkiego Woiewodę Poznańſkiego, Woyciecha Kluſzewſkiego Kaſztelana Bieckiego, Antoniego Giełguda Kaſztelana Zmudzkiego, a Urodzeni Marſzałkowie Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow y Seymowi

z Urodzonych Posłow Ziemskich z Prowincyi Małopolskiey, Urodzonych Kazimierza Rzewuskiego Posła Chełmskiego, Stanisława Xiążęcia Poniatowskiego Posła Podlaskiego, Franciszka Grocholskiego Posła Bracławskiego, z Prowincyi Wielkopolskiey Urodzonych Antoniego Małachowskiego Posła Poznańskiego, Anastazego Walewskiego Posła Łęczyckiego, Tomasza Ostrowskiego Posła Nurskiego, z Prowincyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego Ludwika Tyszkiewicza Posła Wileńskiego, Tadeusza Billewicza Posła Zmudzkiego, Jgnacego Łopacińskiego Posła Brasławskiego, mianuiemy, z obowiązkiem, aby Ciż WW. y UU. Deputowani, po zakończonym w czasie dwu-niedzielnym dziele swoim, o wszystkim wierną y dokładną Stanom Skonfederowanym uczynili relacyą.

Obiaśnienie ustanowienia Rady Nieustaiącey przy Boku Naszym.

GDy na Seymie przeszłym pod związkiem Stanow zgromadzonych odprawionym, podobało się tymże Stanom za przyłożeniem się Dworow Sąsiedzkich, ażeby odtąd przy Boku Naszym Krolewskim Rada Nieustaiąca była, ktoraby z Nami Exekucyi Praw, spokoyności tak wewnętrzney, iako y zewnętrzney pilnie przestrzegała, y uciekaiącym się do siebie, przez Memoryały, Obywatelom rezolucye wydawała, a niesłuchaiących onychże napominała, iako to obszerniey w Ustawie teyże Rady, gwarancyą Dworow wspomnionych opatrzoney, y umocnioney iest wyrażone; W przeciągu zaś czasu od przeszłego do dzisieyszego Seymu, dopełniaiąc włożone na Nas y Radę przy Boku Naszym obowiązki, doświadczyliśmy z nie małym powagi rządowey poniżeniem: że dla nieograniczoney wolności każdego tłumaczenia sobie, y nadciągania do swoiey myśli Prawa, rezolucye napominalne y rekwizycyonalne listy Nasze, lubo na fundamencie iego, y z okoliczności wypadłe, nie tylko bezskutecznemi zostawały, lecz w zgorszenie, a przez to Obywetelow po Prowincyach niechęć do teyże Rady kształtnie wprowadzały; Więc żeby na przyszły czas nic podobnego trafić się nie mogło, y ta Naywyższa, po Seymuiącey z Nami Rzeczypospolitey Magistratura, na czele swoim Majestat Krolewski zawsze maiąca, czczą y bezskuteczną w czynnościach swoich nie zostawała; Owszem między Seymem, a Seymem porządek w Państwach Rzeczypospolitey, spokoyność wewnętrzną y zewnętrzną, exekucyą Praw utrzymywała, y do dobra powszechnego zmierzaiące Proiekta, między Seymem a Seymem gotowała, a tak o dobru powszechnym zaradzała; Władzę y moc tey to Rady przy Boku Naszym, za przychyleniem się Dworow Sąsiedzkich, y zgodą na to Skonfederowanych z Nami Seymuiących Stanow Rzeczypospolitey, między Seymem, a Seymem deklaruiemy; Chcąc po teyże Radzie, ażeby wraz z Nami; nie wdaiąc się w żadnym przypadku w Prawodactwo, ani w moc Sądową, pilnowała exekucyi Prawa, ktoremu, ieżeliby ktorakolwiek Juryzdykcya, lub ktożkolwiek nieposłuszeństwo czynić, albo pretextem oboiętności Prawa, tłumaczyć ie ważył się, Rada Nasza Nieustaiąca, zwierzchną nad innemi Juryzdykcyami będąc, takowych tłumaczeń niedozwolić, one rezolwować, & *vim Legis executivam* maiąca, do skutku Prawa przywodzić moc ma, y powinna będzie. A wszystkie Ministeria, Juryzdykcye, y wszelkiey kondycyi Obywatele Rzeczypospolitey, rezolucyi, listow napominalnych y rekwizycyonalnych od Niey wypadłych iak nayzupełniey słuchać powinni, a to po listach rekwizycyonalnym y upominalnym,

gdyby

gdyby kto trwał w niepoſłuſzeńſtwie, *ſub pœna ſuſpenſionis ab Officio*, ktorey iednak karze Sędziowie żadni *ex judicato* podlegać nie maią; *reſpectivè* zaś ſentencyi w Sprawach y Dekretach w nich ſądowych, też liſty Upominalne wychodzić nie powinny będą, ktore też y w czym ſą dozwolone, bez wiadomości iednak Nas Krola wychodzić nie będą. A w czymby iakiekolwiek Oſoby przeſtępſtwo Prawa poſtrzegały, y uciśnienia ſiebie lub kogożkolwiek przez Radę Nieuſtaiącą doświadczyły; na każdy naſtępuiący Seym o to wſzyſtko zaſkarżenie na Radę zanieść mogą, przez przełożenie na piśmie Nam, y z Nami Seymuiącey Rzeczypoſpolitey tego wſzyſtkiego, w czym Rada przy Boku Naſzym granice władzy, y mocy ſwoiey przeſtąpiła; ktore to zażalenia, tak o rezolucye, Liſty Napominalne y Rekwizycyonalne Rady Nieuſtaiącey, iako y o tłumaczenie Praw przez tęż Radę, *inter materias pluralitati ad decidendum*, na Seymach *ſubjectas*, policzone bydź maią.

Powinności y Władza Departamentow w Radzie przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey, oraz tłumaczenie oboiętności Prawa 1775. Uſtawy teyże Rady.

PRzywodząc do Exekucyi Artykuł ſzoſty Aktu ninieyſzey Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, ktory ma za cel dobrą harmonią między rożnemi Magiſtraturami Rzeczypoſpolitey, y zupełne od niżſzych dla wyżſzey uſzanowanie y poſłuſzeńſtwo, ſtanowiemy: Iż Rada przy Boku Naſzym Nieuſtaiąca, zoſtaiąc złożona z Oſob trzydzieſtu ſześciu, ſpoſobem w Prawie Roku 1775. opiſanym, Departamenta w niey będą miały naſtępuiącą Władzę.

Primo. Departament intereſſow Cudzoziemſkich, zachowuiąc onego przy władzy, ktora mu ieſt wzwyż wſpomnionym Prawem nadana, będzie miał nad to, moc negocyowania y traktowania z zagranicznemi Potencyami o Traktaty handlowe tylko, naypożytecznieyſze dla kraiu, y dla wſzyſtkich Obywatelow, ktorych handlowi żadna niema bydź uczyniona przeſzkoda, ktore My Krol za zdaniem Rady Nieuſtaiącey *in pleno*, między Seymem, a Seymem zawierać moc mieć będziemy, y takowe Traktaty w przytomności Nas Krola konkludowane bydź powinny.

Secundo. Departament Policyi nad to, co mu ieſt powierzono Prawem Roku 1775. będzie miał moc examinowania rachunkow wſzyſtkich Miaſt Krolewſkich, podług Praw dawnych, y obracania dochodow, na rozrządzenie Policyi naypożyteczniey ſze. Będzie mogł zawierać Kontrakty z Kompaniami co do Miaſta Warſzawy tylko, do zamyſłow potrzebnych w materyi Policyi, za zdaniem Rady *in pleno*, bez wyciągania nowych Podatkow y nieprzeſzkadzaiąc handlom w kraiu przez Obywatelow prowadzonym. Na Sądach Marſzałkowſkich będą ſię mogli zawſze znaydować Marſzałkowie Oboyga Narodow przytomni w Warſzawie *cum voce Activa*, a *primus in Ordine* prezydować będzie. Do tychże Sądow także Aſſeſſorow Prezyduiący Marſzałek Miniſter dobierać ſobie będzie, ſpoſobem w Prawie 1766. opiſanym.

Tertio. Departament Woyſkowy w Radzie Nieuſtaiącey będzie reprezentować odtąd Kommiſſyą Woyſkową tak, iak ieſt Prawem Roku 1764. opiſana, z obiaśnieniem w Artykułach naſtępuiących.

1mo. Departament ten wydawać będzie wſpolnie z WW. Hetmanami Wielkiemi y Polnemi Oboyga Narodow, ktorzy wſzyſcy na Departamencie Woyſkowym zaſiadać, Prawo mieć będą; *in pleno* zaś Rady ten tylko z Hetmanow, ktory podług opiſu Konſtytucyi 1775. obrany będzie na Seymach, mieyſce mieć ma; wſzyſtkie Ordynanſe potrzebne do ſłużby Woyſk Oboyga Narodow: co ſię tycze ćwiczenia, musztry, y karności Woyſk w ich kwaterach, ale żadna kommenda nie będzie mogła bydź ruſzona z Garnizonow ſwoich, tylko za zdaniem Rady *in pleno*; ktore to Ordynanſe pierwſzego gatunku w przytomności na Seſſyi Departamentu Woyſkowego, ktorego z WW. Hetmanow, przez niego iednego tylko do Woyſka Oboyga Narodow, a w przytomności dwoch z Oboyga Narodow Hetmanow, Koronnego do Woyſka Koronnego, a Litewſkiego do Woyſka Litewſkiego podpiſane będą; A w nieprzytomności Ich, przez pierwſzego *in Ordine* do Woyſk Oboyga Narodow.

2do. Płaca Woyſkom Oboyga Narodow czynić ſię będzie zupełnie przez Kommiſſye Skarbowe Oboyga Narodow, porządkiem na teraźnieyſzym Seymie uſtanowionym. Departament Woyſkowy przyſyłać będzie na każdą Ratę Stan Woyſk Oboyga Narodow tymże Kommiſſyom, wraz z Extraktem przyſięgi każdego z Kommendantow, lub Plenipotentow rożnych Korpuſow w ſłużbie Rzeczypoſpolitey.

3tio. Co ſię tycze Sądow, Departament ten Woyſkowy rozſądzać będzie ſprawy między Woyſkowemi wſzyſtkiemi bez excepcyi w materyach wypływaiących z ſłużby, tudzież Sprawy między Obywatelem y Woyſkowym, ieżeli będą o ſłużbę y exceſſa, nayprzod w Regimentach y Partyach Woyſk Oboyga Narodow w Kriegs-Rechtach, a potym *per appellationem* do Sądow tego Departamentu należeć maią; a na tychże Sądach Piſarze Polni, Strażnicy y Oboźni Wielcy Oboyga Narodow, Generałowie Artyllery, Generałowie Inſpektorowie (ktorzy między Urzędnikami Oboyga Narodow, po Oboźnych Wielkich Rangę mieć będą) y Strażnicy y Oboźni Polni Oboyga Narodow zaſiadać mogą, a z tych wſzyſtkich komplet przynaymniey pięciu na Sądach Woyſkowych bydz powinien. Sprawy Cywilne zaś między Obywatelem a Woyſkowym, należeć odtąd będą do Sądow Ziemſkich, Grodzkich y Mieyſkich, podług kondycyi Oſob, *ſalva appellatione* do Sądow *Ultimarum Inſtantiarum*, podług Praw powſzechnych Kroleſtwa.

4to. Zoſtanie przy tym Departamencie moc wydawania potrzebnych Ordynanſow do Woyſk Oboyga Narodow, dla exekucyi Dekretow wſzyſtkich Juryzdykcyi, podług reguł Konſtytucyi 1768. *titulo* = Exekucya Dekretow = przepiſanych, uchylaiąc co do tego punktu Prawo tegoż ſamego Seymu przeciwne, pod Tytułem: Złączenie Trybunałow, a Departament nie będzie mogł nigdy odmowić podobnych Exekucyi.

5to. Nakoniec Departament ten, czynić będzie Nam Krolowi y Radzie przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey *in pleno* Rapporta, nietylko te, ktore ſą Prawem 1775. przepiſane, ale też y te wſzyſtkie, y w ten czas, kiedy Rada wyciągać będzie. Ale co ſię tycze Dekretow w ſprawach do Sądow Woyſkowych należących, w tym Departamencie wypadłych, Rada Nieuſtaiąca nie będzie miała mocy, ani ich odmieniać, ani ich uchylać.

6to. Cztery Regimenta Gwardyi Koronney y W. X. Litt. powrocą pod Zwierżchność Nas Krola, tak iak były w Roku 1764.

7mo. Do wſzyſtkich ſzarży Woyſkowych, Oboyga Narodow *Utriusque Authoramenti* bez excepcyi, aż do naymnieyſzego Officyera, Subalterna, łącząc w to Strażnikow y Oboźnych Polnych Oboyga

ga Narodow, My Krol mianować y patentować będziemy, Szefowie Regimentow przyfyłać Nam będą za każdym wakanfem opis ftarfzeńftwa y rekommendacye fwoie *favore* Officyerow, ktorzyby więcey zaffug lub zdolności mieli; z pomiędzy ktorych My wybierać będziemy, a Departament Woyfkowy każe publikować Woyfku bez oppozycyi wfzyftkie Patenta Nafze. Rotmiftrze Chorągwi Polfkich zoftaną przy dawnym Prawie nominowania Towarzyfzow y Officyerow, a tych Officyerow My patentować będziemy, Departament Woyfkowy zaś nie będzie mogł odmowić tym Nominacyom Forfztelacyi.

8*vo*. Znofiemy zupełnie przyfięgę pofłufzeńftwa wykonaną W. Hetmanowi Wielkiemu Koronnemu w Roku 1775. y rozkazuiemy, ażeby całe Woyfko Rzeczypofpolitey po rozwiązaniu ninieyfzey Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, wykonało przyfięgę Rotą 1764. przepifaną.

9*no*. Rewizye Woyfk wfzyftkich czynić fię będą w ten czas, iak fię zdawać będzie Radzie Nieuftaiącey, *in pleno*, zawfze przez Ofoby, ktore taż Rada na ten koniec mianować będzie.

10*mo*. Nowy Regulament Woyfka publikowany przez WW. Hetmanow Wielkich w Roku 1775. oddany będzie do roztrząśnienia Radzie Nieuftaiącey *in pleno*, z mocą odmienienia y poprawienia tego wfzyftkiego, coby bydz mogło ofobliwie względem Lokacyi Woyfk nayużyteczniey fzego dla całego kraiu, uwalniaiąc na zawfze od Lokacyi Woyfka, Dobra Ziemfkie y Stołowe, chyba tam, gdzie fami Dziedzice w dziedzicznych, y Adminiftratorowie Dobr Stołowych o nie profić będą. Pograniczne zaś Dobra choć Ziemfkie Lokacyi podpadać powinny, według potrzeby, na Furwachty, lub Luki.

Quarto. Departament Sprawiedliwości, niemogąc fię wdawać podług Prawa teraźnieyfzego Seymu, w żadną moc Sądową, będzie miał *pro objecto* Artykuły naftępuiące.

1*mo*. Examinować będzie wfzyftkie Memoryały y fkargi Obywatelow, iako też odpowiedzi z iedney y z drugiey Strony, ktore do Rady Nieuftaiącey zaniefione będą, wyłączaiąc Sprawy y Procefla między Obywatelami około Dobr Ziemfkich y Krolewfkich do Juryzdykcyi przyzwoitych należące, dla rozfądzenia tych Memoryałow y fkarg przez Sądy Seymowe, y podawać ie będzie Radzie *in pleno*, ktora w tey mierze rezolucye fwoie wydawać będzie podług opifu Prawa teraźnieyfzego Seymu, y Ordynacyi Sądow Seymowych, tudzież warunku Prowincyi W. X. Litt. względem teyże Ordynacyi ofobną Konftytucyą opifanego.

2*do*. Będzie miał baczność, aby Juryzdykcya Marfzałkowfka y Aflefforfkie miały zawfze fwoich podług Prawa 1766. Aflefforow, y aby ciż Afleflorowie w obydwoch Juryzdykcyach powinności dopełnili, a w Afleforyach Oboyga Narodow Sprawy Mieyfkie między Miefzczanami, tylko pod czas Regeftrow, do ktorych należą Aflefforowie, brane nie były.

Quinto. Departament Skarbowy zoftaiąc przy władzy, ktora mu ieft Prawem 1775. nadana, zachowuiąc w całości obydwie Kommiffye Skarbowe przy Prawach y powinnościach, ktore Im dawnemi y teraźnieyfzego Seymu Prawami przepifane fą, będzie mogł examinować y podawać do approbaty Rady *in pleno*, kontrakty, oprocz wfzelkich Monopoliow z rożnemi kompaniami, ktore fię nadgłofzą ku pożytecznym zamyfłom dla kraiu, y do wynalezienia wfzelkiego gatunku krufzcow & *Foffilium*, nieprzefzkadzaiąc Dziedzicom, Dobrom Stołowym, y Pofleflorom Dobr Krolewfkich w rozrządzeniu Fabryk zaczętych, lub zaczynać fię mogących, *fine præjudicio quorumvis Proprietariorum Fundi*, własności y użytku, a ktorych decyzye

według Praw dawnieyſzych były zlecone Kommiſſyom Skarbowym obciążonym teraz tylu innemi czynnościami.

Uregulowawszy tym ſpoſobem moc y granice każdego Departamentu w Radzie Nieuſtaiącey, ſądziemy ieſzcze rzeczą potrzebną obiaśnić rożne Artykuły Prawa 1775. tyczące ſię teyże Rady, y ktore będąc zadyſputowane, wyciągaią wyroku ninieyſzego Seymu.

1mo. Marſzałek Rady będzie miał mieyſce wſzędzie przed wſzyſtkiemi Urzędnikami Oboyga Narodow.

2do. Do Urzędow wakuiących przez śmierć lub Rezygnacyą, wſzyſtkich Senatorow Duchownych y Swieckich, iako też wſzyſtkich Miniſtrow Oboyga Narodow, oprocz tych Miniſteryow, ktore Prawem 1775. do ſzafunku Nas Krola ſą zoſtawione, Rada Nieuſtaiąca wybierać będzie z pomiędzy Konkurrentow do tego wakanſu trzech Kandydatow, z ktorych My Krol iednego wybierzemy, podług upodobania Naſzego.

Gdyby iednak ktory z Przewielebnych Biſkupow żądał ſobie obrać za życia ſwego Koadjutora; My Krol niedamy mu do tego pozwolenia, chyba za zdaniem Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey, czyli *per unanimitatem*, czyli *per pluralitatem* do wyboru Oſoby.

3tio. *In caſu* nieprzytomności Kanclerza, ktoryby zaſiadał w Radzie Nieuſtaiącey, pieczęć rzeczoney Rady oddana będzie Marſzałkowi Stanu Rycerſkiego do Expedycyi.

4to. Konſyliarze Rady Nieuſtaiącey, będąc obowiązani do ſześciu mieſięcznego mieszkania każdego Roku pod czas Funkcyi ſwoiey w Warſzawie, y do znaydowania ſię regularnie na Seſſyach Rady, oprocz przypadku choroby prawdziwey, gdyby tym powinnościom zadoſyć nie czynili, będą pierwszy raz rekwirowani, Senatorowie *per primum in Ordine*, a Konſyliarze *Ordinis Equeſtris* przez Marſzałka Rady, drugi raz napomnieni przez Radę *in pleno* na piśmie, a trzeci raz oddaleni od ſwey Funkcyi, a inny Konſyliarz obrany będzie natychmiaſt *per vota ſecreta*, podług Formy przepiſaney *ex Ordine* y Prowincyi, z ktorey był Konſyliarz oddalony.

5to. Kiedy Miniſter Prezyduiący w ſwoim Departamencie na Seſſyi znaydować ſię nie będzie, *primus ex Ordine* z Senatu, lub *ex Equeſtri Ordine* Jego mieyſce zaſtąpi.

6to. Kondemnaty otrzymane y prezentowane wprzod, nim Konſyliarz obrany przyſięgę wykona, przeſzkadzać mu będą do Funkcyi, ale gdy iuż będzie *in exercitio* oney, żadna kondemnata exkludować go od Rady nie będzie mogła.

7mo. Gdyby pod czas Seymu wyciągała potrzeba, ażeby ktory Konſyliarz Stanu Rycerſkiego był obowiązany mowić, dla uſprawiedliwienia Rady Nieuſtaiącey, lub explikowania Jey rezolucyi, proſić będzie tak, iak Poſłowie Marſzałka Seymowego o głos, a to po uſprawiedliwieniu ſię Rady Nieuſtaiącey przed Deputacyą Rzeczypoſpolitey.

8vo. W nieprzytomności Marszałka Rady, *Primus in Ordine* z Stanu Rycerſkiego z Prowincyi, z ktorey ieſt Marſzałek, zaſtąpi mieyſce, y Funkcyą Jego wykonywać będzie.

9no. Gdyby ktora Oſoba przytomna lub nieprzytomna wybrana za Konſyliarza na Seymie, niechciała ſię podiąć tey Funkcyi, powinna ſię determinować w czaſie ſześciu tygodni, po ktorym terminie Rada *in pleno* przyſtąpi do Elekcyi trzech Kandydatow *ex eodem Ordine & Provincia*, z ktorey był nieakceptuiący Funkcyą, a My Krol iednego ze trzech wybierzemy.

Zaświad-

Zaświadczenie czynności Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey.

GDy przed Nami Skonfederowanemi Rzeczypoſpolitey Stanami z pilnego Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey, wſzyſtkich Aktow examinowania dowodnie ieſt okazano, iż taż powołaniu ſwemu, a obowiązkom y Exekucyi Prawa, pilnie, chwalebnie, y zupełnie dogodziła, Władzy y powinności w czynnościach ſobie przepiſanych nie przeſtąpiła, a w intereſſach tak kraiowych iako y zagranicznych Dzieło ſwoie ku lepszemu dobru powſzechnemu ſprawowała, gdy zaſkarzenie żadne o przeſtępſtwo Prawa nie było dowiedzione; Daiemy za zgodą zgromadzonych Skonfederowanych Stanow zaſłużone ſprawiedliwie Przewielebnym WW. y UU. Konſyliarzom też Radę ſkładaiącym zaświadczenie, iż dopełnili tego, co nieſkażytelna wierność, prawdziwa Oyczyznie życzliwość, mądra roſtropność, y dobre Obywatelſtwo po nich wyciągało; a to zaświadczenie daiąc, wdzięczność za podięte prace y powinne względy na wiekopomną pamiątkę w zbiorze Praw Naſzych umieſzczamy.

Deputacya do examinowania czynności Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey.

GDy Rada przy Boku Naſzym Nieuſtaiąca, maiąc powagę ſwoią na Seymie dziſieyſzym powiękſzoną, bacznego na przyſzłe czaſy potrzebuie czynności ſwoich roztrząśnienia; przeto odtąd na zawſze uſtanawiamy: iż Deputowani z Senatu y Rycerſkiego Stanu, do examinowania czynności teyże Rady, maią naypierwey wykonać przyſięgę w obecności Seymuiących Stanow na tę Rotę: „ Ja przyſięgam Panu Bogu Wſzechmogącemu w Troycy Swiętey Jedynemu, iako „ będąc Deputowanym do examinowania czynności Rady Nieuſtaiącey, wſzyſtkie teyże Rady działania na każdey z oſobna Seſſyi, y „ w każdym Departamencie pilnie roztrząſać, y wiernie opiſywać będę, y cokolwiek Prawu przeciwnego, lub nad moc Prawem teyże „ Radzie pozwoloną przywłaſzczonego poſtrzegę, albo iakie tylko na „ przeciw teyże Radzie odbiorę zażalenia, to wſzyſtko Stanom Seymuiącym wiernie doniosę, nieuwodząc ſię, w tey całey na mnie „ od Stanow włożoney połſudze, ani datkiem, ani obietnicą, ani „ reſpektem, ani boiaźnią, ani przyiaźnią, ani nienawiścią, ani faworem, ani nadzieią, ale tylko Boga ſamego, Prawo y ſprawiedliwość przed oczyma maiąc. Tak mi Panie Boże dopomoż. „

Elekcya Rady Nieuſtaiącey.

KIedy wielość y ważność Materyi na teraźnieyſzym Seymie Skonfederowanym, wyciągały odłożyć Elekcyą Rady Nieuſtaiącey, Jey Marſzałka y Sekretarza aż do oſtatnich dni obrad teraźnieyſzych; Więc tęż z wſzelkiemi ſolennościami Prawem 1775. przepiſanemi odprawioną, y *per Pluralitatem Votorum Secretorum* wybraną, a przez Deputowanych od Nas z Senatu Wielmożnych Auguſta Xcia Sułkowſkiego Woiewodę Kaliſkiego, Franciſzka Rzewuſkiego Marſzałka Nadwornego Koronnego, Antoniego Giełguda Kaſztelana Zmudzkiego; A z Stanu Rycerſkiego od Urodzonych Marſzałkow Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow: Urodzonych Franciſzka Grocholſkiego Miecznika Koronnego, Poſſa Woiewodztwa Bracławſkiego, Jozefa

zefa Markowſkiego Stolnika y Poſła Mielnickiego, Franciſzka Miaſkowſkiego Staroſtę Gnieźnieńſkiego Poſła Konińſkiego, Tomaſza Oſtrowſkiego Podkomorzego y Poſła Nurſkiego, Benedykta Morykoniego Poſła Powiatu Wiłkomirſkiego, Kazimierza Wolmera Sędziego Ziemſkiego y Poſła Grodzieńſkiego; Ktorzy to Deputowani przed Nami w obecności Stanow zgromadzonych przyſięgę wykonali w te ſłowa:
„ Ja N. przyſięgam Panu Bogu Wſzechmogącemu w Troycy Swiętey
„ Jedynemu: Jż mianowany będąc Deputowanym do Elekcyi Kon-
„ ſyliarzow Rady Nieuſtaiącey przy Boku Jego Krolewſkiey Mości
„ zaſiadać maiącey, wierność zachowam w rachowaniu kreſek, po-
„ dług opiſu Prawa, examinowaniu Regeſtrow, y ogłoſzeniu *Plura-*
„ *litatis*. Tak mi Panie Boże dopomoż, ogłoſzoną, do Akt Kon-
„ ſtytucyi ninieyſzey za zgodą powſzechną Skonfederowanych Sta-
„ now mieć chcemy pomieſzczoną. „

Wybrani Konſyliarze *per Pluralitatem Votorum* z dawney Rady *ex Senatu & Miniſterio.*

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Wielmożni. Franciſzek Rzewuſki Marſzałek Nadworny Koronny, *qua Miniſter.*
Symeon Szydłowſki Kaſztelan Zarnowſki.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Wielmożny August Xiąże Sułkowſki Woiewoda Kaliſki *in paritate* kreſek ſześciudzieſiąt z Wielmożnym Jgnacym Przebendowſkim Woiewodą Pomorſkim, z Rezolucyi KROLA JMci podług Prawa.
Przewielebny Andrzey Młodziejowſki Biſkup Poznańſki, Kanclerz Wielki Koronny, *qua Miniſter.*

Z PROWINCYI W. X. LIT.

Przewielebny Jgnacy Xiąże Maſſalſki Biſkup Wileńſki.
Wielmożny Jozef Sosnowſki Hetman Polny Litewſki, *qua Miniſter.*

Z dawney Rady z Stanu Rycerſkiego.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Urodzeni. Jan Kicki Koniuſzy Koronny.
Jgnacy Twardowſki Staroſta Strzyżewſki.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Urodzeni. Gadomſki Podkomorzy Sochaczewſki.
Rogalińſki Staroſta Nakielſki.

Z PROWINCYI W. X. LIT.

Urodzeni. Dziekońſki Straźnik Polny Litewſki.
Szczyt Kaſztelanic Jnflantſki.

Z nowych

Z nowych Konkurrentow *ex Senatu & Ministerio*.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Nayprzewielebnieyſzy Xiąze Prymas z Prawa.
Jaśnie Wielmożny Jerzy Mniſzech Kaſztelan Krakowſki.
Wielmożni. Adam Łącki Kaſztelan Sandomirſki.
Adam Xiąże Poniñſki Podſkarbi W. Koronny.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Przewielebny Michał Xiąże Poniatowſki Biſkup Płocki.
Wielmożni. Bazyli Walicki Woiewoda Rawſki.
Tadeuſz Lipſki Kaſztelan Łęczycki *in paritate* kreſek pięciudzieſiąt czterech z W. Rochem Koſſowſkim Podſkarbim Nadwornym Koronnym, z Rezolucyi KROLA JMci podług Prawa.
Tomaſz Alexandrowicz Kaſztelan Wizki.

Z PROWINCYI W. X. LIT.

Wielmożni. Tadeuſz Ogińſki Woiewoda Trocki.
Jozef Sołłohub Woiewoda Witebſki.
Antoni Giełgud Kaſztelan Zmudzki.
- - Prozor Kaſztelan Witebſki.

Z nowych Konkurrentow z Stanu Rycerſkiego.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

Urodzeni. Franciſzek Grocholſki Miecznik Koronny.
Kajetan Olizar Stolnik Koronny.
Adam Xiąże Czartoryſki Generał Ziem Podolſkich.
Staniſław Małachowſki Staroſta Sandecki.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

Urodzeni. - - Gurowſki Podkomorzy Gnieźnieńſki.
Tomaſz Oſtrowſki Podkomorzy Nurſki.
- - Miaſkowſki Staroſta Gnieźnieńſki.
Adam Kwilecki Kaſztelanic Lędzki.

Z PROWINCYI W. X. LIT.

Urodzeni. Scypion Podſtoli Litewſki.
Plater Staroſta Inflantſki.
Morykoni Podkomorzy Nadworny J. K. Mci.
Sołłohub Staroſta Eyſzyſki.

Wybrany Marſzałek Rady *ex Pluralitate Votorum* z pomiędzy ſześciu obranych Konſyliarzow Prowincyi Małopolſkiey.

Urodzony Jgnacy Twardowſki Staroſta Strzyżewſki.

Wybrany Sekretarz Rady *ex ſimili Votorum Pluralitate* z pomiędzy Sekretarzow, Referendarzow, y Piſarzow Oboyga Narodow.

Wielebny Antoni Sierakowſki Piſarz Wielki Koronny.

MATERYE PO-JEZUICKE

Deputacye do examinowania Kommiſſyow Rzeczypoſpolitey Edukacyi Narodowey, y Rozdawniczych maiątku Jezuickiego Koronney y Litewſkiey, tudzież Sądowych, Koronney y Litewſkiey dobr Po-Jezuickich, iako też do Kommiſſyi likwiduiącey długi Rzeczypoſpolitey.

Biorąc wzor, żeśmy na dawnieyſzych y na teraźnieyſzym Seymie naznaczali Deputacye do wſzyſtkich Magiſtratur, Juryzdykcyi y Departamentow Rzeczypoſpolitey, gdy na przeſzło oſtatnim Seymie w Roku 1775. zakończonym, Kommiſſye Rzeczypoſpolitey Edukacyi Narodowey, Rozdawnicze maiątku Po-Jezuickiego Koronna y Litewſka, iako też Sądowe Koronna y Litewſka tychże ſamych dobr, rachunku lub ſprawy z czynności ſwoich zgromadzonym na ow czas Stanom nie oddały; Więc za zgodą powſzechną Skonfederowanych Stanow: My Krol do ſłuchania rachunkow y examinowania wzwyż wſpomnionych Kommiſſyow, Deputacyą iedną, iako do dzieła ściśle ſpoionego wyznaczyć determinuiemy, y do niey *ex Senatu* Przewielebnego Turſkiego Biſkupa Łuckiego, WW. Hryniewieckiego Kaſztelana Kamienieckiego, Moſzczeńſkiego Woiewodę Jnowrocławſkiego, Xiążęcia Sapiehę Kanclerza Wielkiego W. X. Litt:, a UU. Marſzałkowie Konfederacyi *ex Ordine Equeſtri* UU. Małachowſkiego Referendarza Koronnego, Poſła Sandomirſkiego, Korzeniewſkiego Poſła Wołyńſkiego, Lipińſkiego Poſła Podolſkiego, z Prowincyi Małopolſkiey; a z Prowincyi Wielkopolſkiey UU. Mycielſkiego Poſła Kcyńſkiego, Bielińſkiego Staroſtę y Poſła Czerſkiego, Mieczyńſkiego Poſła Sochaczewſkiego; z Prowincyi zaś W. X. Litt: Romera Podkomorzego y Poſła Trockiego, Łopacińſkiego Poſła Braſſawſkiego, Bilewicza Poſła Zmudzkiego mianuiemy; ktorzy nayprzod Kommiſſyi Edukacyi Narodowey rozrządzenia, oraz kalkulacye percepty y expenſy roztrząſną, potym do rowney czynności z Kommiſſyami Rozdawniczemi Oboyga Narodow przyſtąpią; na koniec od Kommiſſyow Sądowych Oboyga Narodow maiątku Po-Jezuickiego, bynaymniey ſię *in cognitionem* ſentencyi lub Dekretow nie wdaiąc, żądać będą tylko dokładney wiadomości, wſzyſtkich odſądzonych przez nią ſpraw, podług Regeſtrow, zażaleń, ieżeliby ſię iakie znaydować miały, Obywatelſkich, y teraźnieyſzego Stanu pozoſtałych wpiſow, a o tym wſzyſtkim Nam Krolowi y Skonfederowanym Stanom przed terminem teraźnieyſzego Seymu wierną y doſkonałą uczynią relacyą. Aby zaś Kommiſſya Rzeczypoſpolitey z Seymu oſtatniego 1775. do likwidowania długow Rzeczypoſpolitey naznaczona, rachunek z czynności

ſwoich

ſwoich Nam Krolowi, y Stanom Skonfederowanym zdać mogła; do teyże Deputacyą: z Senatu, z Przewielebnego Oſtrowſkiego Biſkupa Kujawſkiego, Dzierżbickiego Woiewodę Łęczyckiego, Łąckiego Kaſztelana Sandomirſkiego, Sosnowſkiego Hetmana Polnego W. X. Litt:, a UU. Marſzałkowie Konfederacyi *ex Equeſtri Ordine* z Małeypolſki, z UU. Dembińſkiego Poſſa Krakowſkiego, Reya Staroſtę Nowomieyſkiego, Poſſa Sandomirſkiego, z Wielkieypolſki, Bielińſkiego Poſſa Wſchowſkiego, Szymanowſkiego Staroſtę y Poſſa Wyſzogrodzkiego, z W. X. Litt: Wygonowſkiego Podkomorzego y Poſſa Brzeſkiego, Sołłohuba Poſſa Mińſkiego złożoną mianuiemy: chcąc mieć, ażeby ciż WW. y UU. Deputowani całe dzieło teyże Kommiſſyi rozważywſzy, o wſzyſtkim Skonfederowanym Stanom wierne iak nayprędzey uczynili donieſienie.

Ubeśpieczenie Summ Ziemiańſkich y po-Jezuickich.

ZAbiegaiąc upadkowi Fortun Szlacheckich, mieć chcemy; aby wſzelkie ſummy umieſzczone na Dobrach Dziedzicznych, według dawnych Grodowych zapiſow, ſwoie miały beſpieczeńſtwo *Jure antelatiori*, podług Konſtytucyi 1588. niżeli Summy niedawno pobrane po zgaſſym Zakonie Jezuitow, nieodmiennym Prawem Seymu teraźnieyſzego ſtanowiemy.

Summy zaś przez Kommiſſyą Rozdawniczą y Sądową rozrządzone lub przyſądzone, ale ieſzcze niepodnieſione, na ſwoich dawnych lokacyach, ieżeli ſą beśpieczne, zoſtawione mieć chcemy. Dekreta względem tychże Summ podnieſienia y exekucye za niemi wypadłe wſtrzymuiemy. Kommiſſyi Edukacyiney zoſtawuiemy moc y wolność tak niepodnieſionych, iako też podnieſionych Summ, *prævia omnimoda ſecuritate* przenieſienia y ulokowania, gdzie tego widzieć będzie potrzebę, lub na mieyſcach zoſtawienia.

Edukacya Narodowa.

MAiąc uczynioną przez Przewielebnego WW. y UU. Deputowanych do Kommiſſyow Edukacyiney, Rozdawniczych, y Sądowych Oboyga Narodow, dokładną Relacyą *de Statu actuali* Funduſzu, po ſkaſſowanym Zakonie Jezuickim pozoſtałego, a na utrzymanie Edukacyi Młodzi Szlacheckiey w Państwach Rzeczypoſpolitey obroconego, z powodu nieprzeſtanney Naſzey o zafundowanie y rozkrzewienie w kraiu dobrych, y użytecznych Nauk troſkliwości, takowe czyniemy uſtanowienie.

Kommiſſye Rozdawnicze Oboyga Narodow (nie czyniąc iuż odtąd żadnych dalſzych rozrządzeń) wſzyſtkie, iakie dotąd zaſzły w rodzaiu Dobr leżących, w podnieſieniu y lokowaniu Kapitałow, w przedaży kamienic, dworkow, placow po Miaſtach; tudzież Mobiliow, Argenteryi po Kościołach y Kollegiach, ſprzętow y ruchomości po Dobrach, dyſpozycye, czynności, papiery y rachunki od podania do Grodu tego Prawa, do Archivum Kommiſſyi Edukacyiney UU. Piſarze tych Kommiſſyi *in ſpatio quindecem Dierum*, za kwitem dla ſiebie z oddanych, *prævio Juramento*, iako żaden Papier niezataiony, komportować piwinni będą.

Kommiſſya Sądowa Litewſka po wypłynionym czaſie Konſtytucyą Seymu przeſzłego naznaczonym, iuż ieſt zamknięta; a że Kom-

missya Sądowa Koronna nie ma wyznaczonego sobie podobnie zakończenia czasu, więc ażeby iuż daley Sądow swoich *à lata Lege præsenti* niekontynuowała, zalecamy. Dekreta zaś swoie, y Akta wszystkie, aby UU. Regenci tych Kommissyi, *ad Archivum* Kommissyi Edukacyi Narodowey, za kwitem dla siebie z oddanych, komportowali y oddali, zalecamy.

Kommissyi Edukacyi oddaiemy dozor zupełny Edukacyi Narodowey w kraiach Rzeczypospolitey, y wszystkich Funduszow w Dobrach, Summach y ruchomościach na utrzymanie Edukacyi destynowanych; a mianowicie Fundusz po-Jezuicki, na utrzymanie Edukacyi poświęcony, ażeby do swoiey całości został przywrocony, mieć chcemy; Iżby wszelkie czynności ku rozrządzeniu, dochodzeniu, y ubespieczeniu onegoż Kommissyom Rozdawniczym y Sądowym Oboyga Narodow, Konstytucyą Seymu przeszłego *titulo* = Rozrządzenie Dobrami Jezuickiemi = przepisane, dotąd niedopełnione, przez Kommissyą Edukacyi poznawane, kontynuowane, y na mocy Prawa teraźnieyszego do skutku przyprowadzone były. W dochodzeniu zaś uszkodzonego maiątku po-Jezuickiego stanowiemy: iż każdy, ktoby dowodnie tego uszkodzenia był wiadomy, ma o tym zainformować Kommissyą Edukacyiną; a Ta utaiwszy Jmie takowego Delatora, Plenipotentowi swemu dochodzić zleci. Kommissye *ad locum delicti*, ieżli potrzeba naznaczy, y gdy co odzyska, utaionemu Delatorowi w nadgrodę dziesiątą część odda; a ieżeli Delator iawnie sam stawić się zechce, czwartą część odzyskaney wartości odbierać będzie.

Summy zaś Funduszowe Konwiktom zapisane, pod dozorem Kommissyi zostawać miane, aby od Summ Ex-Jezuickich *distinctim* oznaczone, na utrzymywanie Konwiktorow obracane były.

Taż Kommissya o Fundusze y obligacye Duchowne, dawniey przez XX. Jezuitow przyięte, *cum loci Ordinariis transigere* ważnie będzie mogła, podług ostatniey Konstytucyi, y mieć będzie moc zupełną do rozwiązania przypadku w wyż rzeczoney Konstytucyi *Puncto nono* umieszczonego, choćby też względem Dobr iuż danych trafił się; Nikt bez dołożenia się Jey Dobr Funduszowych przedawać, zamian czynić, y Summ ustępować nie ma, a to pod nieważnoscią takowych Tranzakcyi.

Kommissya zaś Edukacyi Narodowey przestrzegać powinna całości Funduszow wieczystych na Edukacyą obroconych, *sufficientem evictionem & pignus* upatrywać, Papiery Funduszowe w Archiwach swoich konserwować, y rekwiruiącym onych Extrakty Autentyczne przez Kancellaryą swoią wydawać: oraz powierzoną sobie maiąc wszelkich dochodow y prowentow Edukacyinych Administracyą, kalkulacyą *de perceptis & expensis* przed Stanami Rzeczypospolitey na każdym Ordynaryinym Seymie zdawać będzie.

Zabiegaiąc zaś, ażeby przez zawody płacenia prowentow z Dobr y procentow od Summ na Edukacyą oddanych, utrzymanie teyże Edukacyi publiczney, nie podlegało żadnemu niespособności przypadkowi; y aby Kapitały przez lokacyą niepewną nie zaginęły: oraz Fundusze wszelkie Edukacyine w niczym nie były uszczerbione; chcąc przytym opatrzyć dla Obywatelow Rzeczypospolitey, ktorzy Spraw swoich w Kommissyach Sądowych y innych zaczętych, ieszcze nie maią zupełnie zakończonych, należytą y ostateczną sprawiedliwości administracyą, iako też ostrzegaiąc bespieczeństwo Obywatelow, ktorzy za Dekretami Kommissyi Sądowych wypłacili Summy po-Jezuickie: iżby w przypadku tych Summ upadnienia, do powtornego onychże płacenia, pod żadnym wynalazkiem pociągani nie byli, ale raczey przez wyszukanie przyzwoitey, według Prawa o Summach lokalnych

Ewi-

Ewikcyi, od wſzelkich impetycyi uwolnieni; Juryzdykcyą Sądową z Kommiſſyi Sądowych Oboyga Narodow na Kommiſſyą Edukacyiną przenoſiemy, y mieyſce oney do ſądzenia w Mieście Naſzym Warſzawie naznaczamy; Obowiązuiąc do wykonania Przyſięgi Kommiſſarzow, ktorzy nie ſą przyſięgli.

Ktora to Juryzdykcya w liczbie Oſob dwunaſtu, a do ſądzenia naymniey Oſob pięciu do kompletu potrzebuiąca, nie ma y nie powinna daley rozciągać ſię, iak tylko do Spraw Funduſzu Edukacyinego z mocą zupełną rozeznania *cujusvis tituli Actuum*. Sprawy zaś Graniczne, także *Facti & extraditionis Subditorum*, *ad Fora competentia* należeć będą. Także o zaległe płacenia procentow z Dobr y od Summ, o zruynowanie y zniſzczenie Dobr Funduſzowych, bądź dawniey uczynione, bądź naſtąpić mogące; Naoſtatek we wſzyſtkim cokolwiek do całości Funduſzow, do karności y porządku Oſob w Akademiach y Szkołach publicznych uczących ſię, y Uczących należeć może, moc ſądzenia mieć będzie. Kommiſſarze zaś *ex intereſſe proprio* do Sprawy wchodzący, należeć do decyzyi nie będą.

Ponieważ Konſtytucye Tyſiąc ſiedmſet dwudzieſtego ſzoſtego, y Tyſiąc ſiedmſet ſześćdzieſiątego czwartego, O nieoddaleniu Dobr od Stanu Szlacheckiego zapadłe, Funduſze Duchowne *contra praſcriptum* Konſtytucyi Tyſiąc ſześćſet trzydzieſtego piątego czynione y zaſkarżone, nie dla Sukceſſorow, lecz *ad quamvis delationem*, *medium Delatori*, *medium Fiſco*, przyſądzać nakazuią; Konſtytucya zaś Tyſiąc ſiedmſet ſiedmdzieſiąt piątego oſtatnia, *titulô* = Ubespieczenie Funduſzu Edukacyi Młodzi Narodowey = Dobra po-Jezuickie wſzelkie, iako powracaiące do Stanu Szlacheckiego, to ieſt do źrzodła, z ktorego ie miała *Societas* zgaſzonego Zakonu za niepodpadaiące Prawu *de alienatione*, deklarowała; więc ażeby iakowegokolwiek rodzaiu Funduſze na Edukacyą w kraiach Rzeczypoſpolitey obrocone y zapiſane, *titulô Alienationis*, odpadać y kweſtyonowane być więcey nie mogły, ſtanowiemy.

W intereſſach o zaległe z Dobr y Summ procenta punktualnie dwoma Ratami *anticipativè* co puł roku do kaſſy Kommiſſyi Edukacyi na terminie S. Jana y Trzech Krolow opłacać ſię maiące, poſtępować będzie taż Kommiſſya, zwyczaiem Kommiſſyi Skarbowey Koronney, o nieopłacony podatek do Skarbu publicznego.

Sąd Kommiſſyi Edukacyiney iako *ſupremæ Inſtantiæ*, *pro inappellabili* deklaruiemy; a Dekreta Sądu tego, aby miały Exekucyą, Departament Woyſkowy *Brachium Militare* na rekwizycyą każdą, tey Kommiſſyi dawać będzie.

Ordynacyą *Proceſſus Judiciarii* dla Sądow Kommiſſyi Edukacyi Narodowey My Krol wydać z Kancellaryi Naſzey *per Reſcriptum* deklaruiemy.

Należyte przed Delegowanemi *de peractis* ſprawienie ſię Kommiſſyi Edukacyi Narodowey My Krol wraz z Stanami Skonfederowanemi z ukontentowaniem odbieraiąc, zupełną ſatisfakcyą y uſpokoienie oświadczamy. Z kalkulacyi *de Perceptis & Expenſis* od czaſu uſtanowienia Teyże Kommiſſyi *in 8bri* 1773. *Anno*, *ad ultimam Junii* 1776. *Anni* doſtatecznie uczynioney, teraz kwituiemy. Dla zaſiadaiących zaś w tey Kommiſſyi Oſob przyzwoitych oſzczędzaiąc pochwał, ubliżyć Jm niechcemy tego świadectwa, drugim dla przykładu: że iako bez penſyi y żadney nadgrody *Publico* ſłużyć podięli ſię; tak nigdy własnego, ale we wſzyſtkich poſtępowaniach, publicznego ſzukali intereſſu y uſzczęśliwienia.

Kwit dla Kommiſſyi do rozrządzenia Dobr przeſzło-Jezuickich w Koronie y Litwie wyznaczonych.

GDy Kommiſſye do rozrządzenia wſzelkich Dobr przeſzło-Jezuickich w Koronie y Wielkim Xięſtwie Litewſkim, Konſtytucyą Seymu przeſzłego wyznaczone, podług przepiſu tegoż Prawa ſprawiły ſię, y Dobra Obywatelom Szlachcie Rodowitey, czynsz z nich roczny dwiema Ratami do oddawania do kaſſy Edukacyiney Narodowey uſtanowiwſzy rozdyſponowały, na ktore My Krol, Dyplomata z Kancellaryi Koronney y Litewſkiey z podpiſem ręki Naſzey Krolewſkiey wydać, dla tychże Obywatelow rozkazaliśmy; przeto za zgodą wſzech Stanow, takowe rozrządzenie Dobr naſtąpione y wydane na nie Dyplomata utwierdzamy, excepto Sprawy Sukceſſorow Jelcowſkich, w Kommiſſyi Edukacyiney rozſądzić ſię maiącey. Także co ſię tycze Summ przeſzło-Jezuickich w Koronie, przez Kommiſſyą Rozdawniczą rozrządzonych, y Jmieniem iey podnoſzonych, mieć chcemy; aby Summy, ktore przez prawną windykacyą, y za rozrządzeniem Kommiſſyi Rozdawniczey ſą dotąd poodbierane, y w pewney zoſtaią lokacyi, zoſtały ſię w ręku tych, w iakowe za dyſpozycyą Kommiſſyi Rozdawniczey weſzły, z procentu punktualnie opłacać mianego. Względem zaś Summ windykowanych, a dotąd niepodnieſionych; ponieważ z Uſtawy Seymu teraźnieyszego naſtąpiła rezolucya, aby Summy te na dawnych zoſtały ſię Lokacyach, a tak nadania Summ Dyplomatyczne, iako Ewikcye na całkowite Summy pozapiſywane, przez tę Uſtawę naruſzaią ſię; Ewikcye więc, co do Summ nieodebranych, zapiſane uchylamy, y aby z nich Kommiſſya Edukacyina Narodowa kwitowała (oſtrzegłſzy tylko Ewikcyą Summ iuż odebranych) zlecamy. Wſzyſtkie zatym inne wſpomnionych Kommiſſyi rozrządzenia iuż zapadłe, rezolucye, dyſpozycye, ktore nie przynoſzą uſzczerbku funduſzowi Edukacyi, approbuiąc, że żadney wątpliwości podpadać nie maią, deklaruiemy, y ninieyſzą Konſtytucyą z czynności wſzyſtkich dopełnionych, Też Kommiſſye kwituiąc, w czym ona nie ieſt przeciwna Prawom na teraźnieyſzym Seymie zapadłym = *titulô* Ubeśpieczenie Summ Ziemiańſkich y po-Jezuickich = *Item titulô*: Edukacya Narodowa = za nieporuſzoną mieć chcemy.

Zaświadczenia Kommiſſyom Sądowym.

KOmmiſſye Sądowe do Dobr y Summ po-Jezuickich, Koronną y Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, o dobrym y prawnym ſprawowaniu Funkcyi ſwoich zaświadczamy; *nihil quidquam præjudicando* Prawu, *titulô*: Edukacya Narodowa, y Ubeśpieczenie Summ Szlacheckich, y po-Jezuickich.

Summa Nayiaśnieyſzych Krolewien Francuzkich.

SUmmę dwadzieścia Tyſięcy Czerwonych Złł. przez Nayiaśnieyſzą Maryą z Leſzczyńſkich Krolową Francuzką, *ad pia legata* na dobrach Sierakowie w Wielkiey-Polſzcze lokowaną, do dyſpozycyi wolney Nayiaśnieyſzych Krolewien Francuzkich względem procentu, za zgodą Stanow Skonfederowanych zoſtawuiemy; Kapitał zaś na Sierakowie, iako na dawney Ewikcyi zawſze beſpieczeńſtwo ſwoie mieć będzie, y nigdy przez też Krolewny podnieſiona Summa ta nie będzie,

lecz

lecz w kraiu na Fundusz wſpomniony wiecznie zoſtawać ma. A na Dobrach Kozmin y Radlin, Urodzon. Xcia Kazimierza Sapiehy Generała Artyllery Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, ktore pod Ewikcyą tey Summy podpadały, w zamian inne Summy po-Jezuickie pewne y łatwe w windykowaniu, a kwocie powyżſzey Trzechkroć ſześćdzieſiąt Tyſięcy Złł. Polſk. wyrownywaiące, Kommiſſya Edukacyina ulokuie.

MATERYE WOYSKOWE.

Kwit dla Kommiſſyi Woyſka Koronnego.

Kiedy wſzelkie czynności Kommiſſyi Woyſka Koronnego pilnie przez Delegowanych od Nas examinowane, y z przepiſami Prawa Seymu przeſzłego konfrontowane, ſą przed Nami y Skonfederowanemi Rzeczypoſpolitey Stanami dokładnie przełożone; Przeto przyzwoite Oſobom tę Kommiſſyą ſkładaiącym oświadczaiąc względy y wdzięczność, ze wſzelkich Percept y Expens, tak Wielmożnego Hetmana Wielkiego Koronnego co do kaſſy extraordynaryiney, iako też całą Kommiſſyą Woyſkową, y Oſoby w Niey zaſiadaiące, co do adminiſtrowaney przez tęż Kommiſſyą kaſſy generalney Woyſkowey, iako dokumentami y kwitami dowiedzionych, kwituiemy.

A że Likwidacya Woyſka Koronnego z Raty oſtatniey Marcowey 1776. Roku, z przyczyny dotąd niezakończoney Luſtracyi, niemogła bydź zupełnie przez tęż Kommiſſyą expedyowana; Przeto Departamentowi Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey dokończenie takowych Likwidacyi y zupełne z Woyſkiem z teyże Raty, z weryfikacyą kwitow y rachunkow przez Kommiſſyą podanych, obrachowanie ſię zalecamy.

Tenże Departament Woyſkowy, iako przez Uſtawę Seymu ninieyſzego mieyſce y Urząd Kommiſſyi Woyſkowey obeymuie, z dawnieyſzych Likwidacyi, gdzie ſię okażą, a gdzieby ich nie było, z nowey Likwidacyi zalegaiącą należytość, całego Woyſka Koronnego od Raty Septembrowey 1768. Roku, aż do Raty Marcowey 1775. *incluſivè* examinować, podług Roll y Rapportow mieſięcznych ſtanu aktualnego powinien będzie, y wynikaiącą każdemu Korpuſowi zaległość wynaydzie y uſtanowi.

A ponieważ *in vim* Summy na zaległe płace Woyſkowe połtora Milliona Złotych Polſkich Prawem Seymu przeſzłego poſtanowioney, 107,000. Złotych Polſkich w Racie Marcowey, 1776. Woyſku Koronnemu wypłaconych okazuie ſię; więc Departament Woyſkowy resztę tey Summy 1,393,000. Złotych czyniącey, *per proportionem falcidiæ*, na też dawne aktualne zaſługi, Korpuſom rozmiarkuie.

Gdy Kommiſſya Woyſka Koronnego okazała przez Likwidacye, Regeſtra y Tabelle, iż w kaſſach Brygad, Regimentow y Chorągwiow Remanenta pieniężne znayduią ſię; Przeto, te wſzyſtkie Remanenta Departamentowi Woyſkowemu do Likwidacyi oddaiemy, o ktorych aktualney zupełności, gdy Departament Woyſkowy Nam Krolowi y Radzie Nieuſtaiącey odda iak nayprędszy Rapport, nayprzod Funduſze na wielki mundur, Lederwerki, broń, konie y inne rekwizyta do przyſzłych potrzeb, przy kaſſach ſwoich zoſtać powinny, reszta zaś pieniędzy przez Departament Woyſkowy wylikwidowana, y dla tychże ſamych Korpuſow rozrządzona bydź ma.

Co ſię zaś tycze Remanentow w kaſſie Generalney Kommiſſyi y Funduſzu Expenſy extraordynaryiney, oraz u Exaktorow ieſzeze zoſtaiących, y w Skarbie Koronnym dla Woyſka pozoſtałych, z tych Penſye nayprzod Urodzonego Rzewuſkiego Piſarza Polnego Koronnego

nego za ieden Rok, y Urodzonego Mokronoſkiego Marſzałka Konfederacyi Generalney Oboyga Narodow, iako Generała Inſpektora Kawaleryi Woyſka Koronnego, resztę z iednego Roku zaległą, a potym Wielmożnych y Urodzonych Kommiſſarzow y Officyaliſtow Kommiſſyi teyże Woyſkowey, za ſiedm mieſięcy zaległe y należące, też Kommiſſya wypłaci; a gdyby wſpomnione Summy na te Penſye wſzyſtkie niedoſtarczyły, więc z wakantow Brygad Narodowych, ktore ſię w kaſſach znaydować powinny, zapłacone mieć chcemy.

Całe *Archivum Militare*, iakowe *ab Anno* 1764. do czaſu teraźnieyſzego znayduie ſię, porządnie y zupełnie przez kończącą ſię Kommiſſyą Woyſka Koronnego, Departamentowi Woyſkowemu mieyſce Kommiſſyi obeymuiącemu oddać zalecamy. A przy tym Departamencie Urodzonych: Piſarza, Regenta, Audytora generalnego y Inſtygatora teraźnieyſzych przy Prawach y Penſyach ich konſerwuiemy.

Komput y Płaca Woyſka Koronnego.

NAznaczoną na teraźnieyſzym Seymie w Tabelli generalney Expenſy Skarbu Koronnego Summę 6,290,000. na Woyſko Koronne, ktore w Percepcie y w Expenſie, rownie iak wſzyſtkie dochody y wydatki Rzeczypoſpolitey od pierwſzego Septembra roku bieżącego zaczynać ſię powinny, za zgodą wſzech Stanow naſtępuiącym ſpoſobem rozrządzamy.

Na Sztab Generalny - - 410,000

to ieſt:

Na Hetmana Wielkiego - - -	60,000
Na Hetmana Polnego - - -	40,000
Na Piſarza Polnego - - -	20,000
Na Generała Artylleryi - - -	30,000
Na 2. Inſpektorow po Złł. 20,000. na iednego,	40,000
Na iednego Strażnika Polnego - -	8,000
Na 1. Oboźnego Polnego . - - -	6,000
Na 2. Generałow Lieutenantow po Złł. 18,000. na iednego - - - -	36,000
Na 4. Generałow - Maiorow, po Złł. 12,000. na iednego - - - -	48,000
Na 4. Adiutantow Hetmańſkich po Złł. 3000. na iednego - - - -	12,000
Na 2. Bunczucznych po Złł. 3000. na iednego	6,000
Na Expens utrzymania Fortecy Kamieńca, rachuiąc w to 6,000. Gaży Kommendantſkiey -	18,000
Na Inwalidow - - - -	50,000
Na Officyaliſtow:	
Piſarzowi - - - - -	10,000
Regentowi - - - - -	7,000
Pułkownikowi do Kart Geogr. - -	8,000
Audytorowi - - - - -	3,000
Adiutantowi - - - -	3,500
Inſtygatorowi - - - -	2,000
2. Woźnym po Złł. 450. na iednego - -	900
Na małe Expenſa - - - -	1,600
In Summa	410,000

Ktorą

Ktorą Summę od wyż wyrażoney uiąwszy, resztuiące 5,880,000. na same Woysko destynuiemy; ale że wysłani do lustrowania onego nie wszyscy ieszcze powrocili, y przed końcem Seymu teraźnieyszego, dokładna przez nich informacya o liczbie y stanie Woyska, doyść Nas nie może; zatym postanawiamy: że Repartycya tych 5,880,000. przez Nas y Departament Woyskowy w Radzie Nieustaiącey za zdaniem teyże Rady *in pleno* uczyniona będzie w taki sposob: żeby liczba aktualna, iaka się z Rapportow Lustratorskich pokaże, ieżeli nie powiększoną, przynaymniey y iedną głową *in Summa* umnieyszoną nie została. To iednak maiąc za prawidło, że pierwey trzeba aktualnie iuż będących tak doskonale opatrzyć, aby zupełnie do marszu y bitwy zostali usposobionemi, niżeli totalność Woyska w liczbie głow pomnażać będziemy.

Rozdział zaś y rozporządzenie wszystkich części Woyska Koronnego, Nam y Departamentowi Woyskowemu w Radzie Nieustaiącey, za zdaniem teyże Rady *in pleno* zostawuiemy, z wolnością zpieszenia (gdy Nam się lepsza użyteczność w tym pokaże) Regimentow Dragonii Polowey, y zupełnego rozrządzenia takowego, ażeby Expensa wszelka zbyteczna umnieyszona z usługą istotną Rzeczypospolitey iak naylepiey ubespieczoną była, ażeby nikt rangi swey nieutracił. A ci Officyerowie, ktorzyby przez Regulament przyszły aktualność służby utracić mieli, albo sami o Abszeyt prosili, część iaką płacy swoiey pierwsi do dalszego plassowania, a drudzy, poki życia, zachowaną mieli.

A iako Milicya Nadworna, ktorą Nam przez *Pacta Conventa* y Prawo ostatniego Seymu trzymać pozwolono, przez czas panowania Naszego wierności y dzielności swoiey dała dowody, za zgodą wszech Stanow mieć chcemy: aby Officyerowie, Towarzystwo, Zołnierze onęż składaiący w Pułkach y Batalionie Garnizonu Naszego Grodzieńskiego, zarowno z Komputowemi za żołnierstwo Rzeczypospolitey uznanemi byli, z tą tylko rożnością: że taż Milicya Nasza Nadworna, iedynie od rozkazow Naszych dependuiąca, z Naszych własnych intrat Krolewskich tylko płatną iest y bydź ma, ale to dla niey waruiemy, żeby y po zeyściu Naszym przez czas bez-Krolewia z tychże intrat Krolewskich Ekonomicznych płatnemi bydź nie przestali, dopoki nowo obrany Krol nieoświadczy woli swoiey, czy też Milicyą daley utrzymywać, czyli rozpuścić zechce.

O Garnizonie zaś Warszawskim według potrzeby y okoliczności z Departamentem Woyskowym *in Consilio Permanenti* za zdaniem teyże Rady *in pleno* zaradziemy y postanowiemy; z tym upewnieniem: że Garnizon ten nie będzie mocnieyszy nad trzy Tysiące głow z Koronnego y Litewskiego Woyska.

MATERYE SĄDOWE.

Sposob obierania Sędziow Seymowych.

Widząc w przepisaney formie Elekcyi do Sądow Seymowych, podług ustawy ostatniego Seymu 1775, trudności oczywiste w exekucyi, a osobliwie zwłokę czasu do innych Seymowych czynności; mieć chcemy: aby Osoby z pomiędzy UU. Posłow, Sędziami Seymowemi bydź maiące, były obrane w liczbie dziesięciu z każdey Prowincyi, tak miarkuiąc, żeby przynaymniey iednego każde Woiewodztwo miało, przez wspolne naradzenie się WW. Senatorow, Ministrow, y UU. Posłow na Sessyi Prowincyonalney *per pluralitatem Votorum*, do ktorey *primus in Ordine* naznaczy mieysce, y tenże na-

 zaiutrz

zaiutrz na piśmie, z swoim & *pluralitatis* podpisem, ktorych *è medio sui* Posłow Prowincya Jego życzy sobie mieć za Sędziow Seymowych, Marszałkowi Seymowemu poda, a to dla ogłoszenia tychże samych na następuiącey *in plenis Ordinibus* Sessyi.

Nominacya Osob za Sędziow Seymowych obranych na Sessyach Prowincyonalnych.

Z PROWINCYI MAŁOPOLSKIEY.

z *Woiewodztwa Krakowskiego.*
Franciszek Otwinowski Sędzia Ziemski y Poseł Krakowski.

z *Woiewodztwa Sandomirskiego.*
Woyciech Swięcicki Podstoli Wiślicki Poseł Sandomirski.

z *Woiewodztwa Kiiowskiego.*
Michał Trzeciak Chorąży Zytomirski, Poseł Kiiowski.

z *Woiewodztwa Ruskiego.*
Adam Bukar Sędzia Ziemski Zytomirski, Poseł Kiiowski.

z *Woiewodztwa Wołyńskiego.*
Kajetan Korzeniowski Regent Kancellaryi Litewskiey, Poseł Wołyński.

z *Woiewodztwa Podolskiego.*
Jan Drohoiewski Kasztelanic Przemyski, Poseł Podolski.

z *Woiewodztwa Lubelskiego.*
Antoni Łaski Podsędek Ziem: Łukowski, Poseł Lubelski.

z *Woiewodztwa Podlaskiego.*
Kazimierz Ossoliński Podkomorzy y Poseł Mielnicki.

z *Woiewodztwa Bracławskiego.*
Jgnacy Kordysz Pisarz Ziemski y Poseł Bracławski.

z *Woiewodztwa Czerniechowskiego.*
Franciszek Młocki Chorąży y Poseł Czerniechowski.

Z PROWINCYI WIELKOPOLSKIEY.

z *Woiewodztwa Poznańskiego.*
Xawery Kęszycki Starosta Mosiński, Poseł Kościański.

z *Woiewodztwa Kaliskiego.*
Franciszek Mikorski Podstoli Gąbiński, Poseł Koniński.

z *Woiewodztwa Gnieznieńskiego.*
Piotr Rogaliński Poseł Gnieznienski.

z *Woiewodztwa Sieradzkiego.*
Jan Kobielski Podczaszy Piotrkowski, Poseł Sieradzki.

z *Woiewodztwa Łęczyckiego.*
Woyciech Ostrowski Podsędek y Poseł Łęczycki.

z *Woiewodztwa Brzeskiego Kujawskiego.*
Jan Kraszewski Generał Major, Poseł Kuiawski.

z *Woie-*

z Woiewodztwa Jnowrocławſkiego.

Serafin Sokołowſki Poſeł Jnowrocławſki.

z Woiewodztwa Płockiego.

Ludwik Zielińſki Poſeł Płocki.

z Woiewodztwa Mazowieckiego.

Pułaſki Poſeł Czerſki.

z Woiewodztwa Rawſkiego.

Jozef Łuſzczewſki Sędzia Ziemſki y Poſeł Sochaczewſki.

Z PROWINCYI W. X. LITEWSKIEGO.

Tadeuſz Suliſtrowſki Poſeł Oſzmiańſki.
Tadeuſz Kościałkowſki Poſeł Wilkomirſki.
Boguſław Mirſki Poſeł Braſławſki.
Kazimierz Wolmer Sędzia Ziemſki y Poſeł Grodzieńſki.
Jozef Kuſzelewſki Sędzia Ziemſki Wilkomirſki, Poſeł Smoleńſki.
Michał Łopot Obozny Litewſki, Poſeł Starodubowſki.
Jozef Sielicki Woyſki y Poſeł Połocki.
Fabian Kaſzyc Podſtaroſta Sądowy y Poſeł Orſzańſki.
Michał Przezdziecki Staroſta y Poſeł Pińſki.
Franciſzek Lubecki Chorąży y Poſeł Pińſki.

Ordynacya Sądow Seymowych.

DOpełniaiąc to, co w Akcie ninieyſzey Generalney Oboyga Narodow Konfederacyi, o urządzeniu Sądow Seymowych, Konſtytucyą 1775. Roku uſtanowionych, przyrzekliśmy; tychże Sądow Ordynacyą za zgodą zgromadzonych Stanow w naſtępuiących punktach uchwalamy.

1*mo*. Sądy Seymowe w mieyſcu Naſzey Rezydencyi ſądzić ſię będą.

2*do*. Komplet do ſądzenia przynaymniey z Oſob dwudzieſtu czterech, tak z Senatu, iako y z Rycerſkiego Stanu, wſpolnie rachuiąc, powinien bydź złożony; więc żeby komplet był utrzymany, liczba Sędziow dwudzieſtu ſześciu pod czas Kadencyi przy Boku Naſzym znaydować ſię powinna. Oprocz wezwanych na Kadencyą Sędziow y kompletu wyżey zamierzonego, inni z Prawa lub Elekcyi Sędziowie wſzyſcy y zawſze przed zaczętą do ſądzenia ſprawą zaſiadać y ſądzić będą mogli. Zaden Senator, lub Konſyliarz *Equeſtris Ordinis* do Rady Nieuſtaiącey wybrany, na Sądach Seymowych zaſiadać nie może. Sędziowie z Senatu od Tronu, a z Stanu Rycerſkiego od Marſzałkow teraz Konfederackich, a potym Seymowych na rezydencyą ſześcio-niedzielną, na czas Kadencyi wyznaczeni będą; a ktoryby z nich na czas Kadencyi y rezydencyi nie ziechał, lub na mieyſce ſwoie innego ſwego kollegi nieuproſił, karze piąciuſet grzywien podpadać powinien, ktora w tymże ſamym Sądzie wſkazana, do Skarbu Rzeczypoſpolitey zapłacona będzie; wyiąwſzy prawdziwą chorobę, ktorą Juramentem na przyſzłey Kadencyi ma ewinkować. Senator, Miniſter, y Sędzia z Stanu Rycerſkiego każdy, ani w czaſie Kadencyi, w żadnym Sądzie dobrodzieyſtwa ſuſpenſy, w żadney Sprawie mieć nie będzie; ale w Sprawach oſobiſtości wyciągaiących, Konſtytucyą Roku 1775. dla Rady Nieuſtaiącey uchwaloną, dla tychże Sędziow, tak z Senatu, iako y z Rycerſkiego Stanu rozciągamy.

3*tio.* Juryzdykcya Sądowa tychże Sądow dla Spraw Koronnych, ma ſię reaſſumować po wykonanym Juramencie Sędziow dnia pierwſzego Października, y ſądzić ſię ma przez tygodni ſześć, lub do odſądzenia Regeſtru wpiſow, po ktorey odſądzoney; druga kadencya dnia pierwſzego Lutego także dla Spraw Koronnych; A trzecia dnia pierwſzego Czerwca dla Spraw Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego reaſſumować ſię, y w tymże przeciągu czaſu, lub do odſądzenia Regeſtrow wpiſow ſądzić ſię będą. Takoweż trzy kadencye y o tymże czaſie na drugi Rok determinuiemy. W Sprawach iednak *Criminum læſæ Majeſtatis Regiæ & Perduellionis*, ktorych ſpecies niżey opiſane ſą; Krol Jmć za zdaniem Rady Nieuſtaiącey, w każdym czaſie Sędziow wezwać moc będzie miał. Gdyby zaś na ktorey kadencyi Spraw do ſądzenia nie było, Krol Jmć za zdaniem Rady, Sędziow od Rezydencyi uwolni, y aby nie zieżdzali, oſtrzedz zaleci.

4*to.* Pioro przy Urzędzie Piſarza Ziemſkiego w mieyscu Rezydencyi Naſzey Krolewſkiey na kadencyach Koronnych zawſze będzie, a w przypadku choroby, albo śmierci, lub impedymentu legalnego na Piſarza, Sędzia lub Podſędek Kollega iego mieyſce zaſtąpi, na kadencyach zaś Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego podług warunku teyże Prowincyi niżey będącego, Piſarz uprzywileiowany pioro trzymać będzie, a kto pioro trzymać, tenże y Dekreta czytać będzie.

5*to.* Sprawy ktore do Sądow Seymowych należeć będą ſą te:

1*mo.* *Crimen læſæ Regiæ Majeſtatis*, a to według opiſu Konſtytucyi 1588. Roku.

2*do.* *Crimen Perduellionis* w Artykułach tych = Gdyby kto czynił bunty przeciwko Rzeczypoſpolitey = Gdyby kto porozumiewał ſię z Nieprzyiacielem oney ku Jey ſzkodzie = Gdyby kto wynoſił taiemnice Rzeczypoſpolitey, y Jey Nieprzyiacielowi powierzał one = Gdyby Zamek, Fortecę, lub część iaką kraiu podał przez zmowę = Gdyby kto od Dworow zagranicznych penſye, korrupcye brał, końcem zdrady Oyczyzny = Gdyby kto dla zagranicznych Potencyi ludzi werbował, gwałtem onych brał, lub zaprzedawał = Gdyby kto mocy y protekcyi zagraniczney na pognębienie Obywatela zaſięgał.

3*tio.* Do tegoż Sądu należeć będą Sprawy *oppreſſi Civis*, tak iak ſą w Konſtytucyi Roku 1775. pod Tytułem: Obiaśnienie *liberæ vocis & oppreſſi Civis*, opiſane. Inne zaś okoliczności y rodzaie Spraw *oppreſſi Civis* w oſobnym Artykule, pod tytułem: Obiaśnienie *denegati Judicii &c.* opiſane, *à foro* Sądow Seymowych wyłączamy, y one Grody, Ziemſtwa, Trybunały ſądzić będą.

4*to.* Do tegoż Sądu należeć będą Sprawy Urzędowe przeciwko Miniſtrom Oboyga Narodow y Konſyliarzom Rady Nieuſtaiącey, według Praw teraźnieyſzych y przyſzłych.

5*to.* Niewyłączaiąc żadnego *Ultimæ Inſtantiæ* Sędziego, względem ſamey tylko korrupcyi, odpowiadać w tym Sądzie determinuiemy; niżſzym zaś Subſelliom w przypadkach tego rodzaiu *Forum* Trybunałow Koronnych do odpowiedzi zoſtawuiemy; a *cum corrupto & corrumpente* Konſtytucyą Roku 1775. reaſſumuiemy.

6*to.* Oprocz tych wyżey wymienionych Spraw rodzaiow, inne żadne do tego Sądu należeć nie będą, ani Dekreta żadnych niżſzych y wyżſzych Subſelliow, Sąd tenże poznawać mocy mieć nie będzie, pod żadnym tytułem, pretextem y wynalazkiem, y gdyby w tym Sądzie w Sprawach iemu nienależnych, cokolwiek nad Ordynacyą ninieyſzą przeciwnego naſtąpiło, *ipſo factô nullitatis* bydź powinno. A ponieważ we wſzyſtkich tych Sprawach, do tych Sądow Seymowych należących, wzwyż wſpomnionych, Rezolucye Rady Nieuſtaiącey

iącey poprzedzać powinny; więc żadney excepcyi *Fori* wnosić nie mogą zaskarżeni, tylko sama Sprawa, o ktorą rzecz, sądzona będzie.

7mo. Regestra w Sądach Seymowych dwa tylko będą. Jeden *Criminis læsæ Majestatis & Perduellionis;* drugi Ordynaryiny zamykaiący w sobie wszystkie Ordynacyą ninieyszą opisane Spraw rodzaie.

8vo. W Sprawach do tegoż Sądu z przepisu ninieyszey Ordynacyi przychodzących, żadne suspensy y dylacye dopuszczone nie będą, oprocz dylacyi prawdziwey choroby, ktora na następuiący kadencyi zaprzysiężona bydź ma. We wszystkich zaś Sprawach nieprzestępnie y koniecznie Wota dwa razy głośno, trzeci raz sekretne, choćby nikt o nie nieprosił, nawet y w sprawach, ktore *in contumaciam* sądzone będą, dawane bydź maią. Sposob sekretnych Wotow ten sam bydź powinien, ktory dla Rady Nieustaiącey Konstytucyą Roku 1775. iest opisany, a to pod attencyą dwoch z Senatu, a dwoch z Stanu Rycerskiego.

9no. Sprawy *Criminum læsæ Majestatis & Perduellionis na* pierwszym terminie, nawet *in contumaciam* Aktora czyli Pozwanego sądzone będą, w innych zaś wyżey wymienionych Spraw rodzaiach, po pierwszey kondemnacie, na drugiey kadencyi Dekreta kontumacyalne ferowane będą.

10mo. Pozwy do tego Sądu w sprawach Ordynacyą ninieyszą opisanych sześciu tygodniami wydawane, *in Bonis Citati* kładzione y w Aktach Grodu własnego Powiatu zeznane bydź powinny.

11mo. Inkwizycye w Sprawach *Criminis læsæ Majestatis & Perduellionis* przed Delegowanemi od Sądu Seymowego z pomiędzy Sędziow ktoregokolwiek Stanu, Senatorskiego, czyli Rycerskiego po dwoch z każdey Prowincyi przez sekretne Wota wybranemi, expedyowane będą. W Sprawach zaś innych wyżey wypisanych *scrutinia* gdy potrzebne będą, przez dwie Osoby Ziemskiego lub Grodzkiego Sądu na oznaczonym Kondescensyi terminie, y mieyscu wyprowadzone będą.

12mo Delatorem, gdyby był Szlachcic nie Possessyonat, lub *Plebeius*, na ten czas zaraz poymany bydź powinien, y gdyby zarzutu nie dowiodł, *pœnâ talionis* odpowiedzieć ma, ktora to *pœna talionis* we wszystkich przypadkach niedowodzących występku zaskarżonemu ściągać się ma.

13tio. Propozycye do wotowania każdemu Sędziemu formować wolno, ktore ieżeli zgodnie przyięte nie będą, większością sekretnych Wotow załatwione zostaną; a ile ich z okoliczności Spraw y zdań Sędziow wypadnie, wszystkie notowane, y dwokrotnemi głośno, a sekretnemi trzeci raz Wotami nieprzestępnie decydowane będą.

14to. Po pierwszym każdey Sprawy wprowadzeniu, chociażby przez wiele Sessyi trwać miała, ciż sami, a nie inni Sędziowie, ktorzy od początku wprowadzoney Sprawy zasiadali, *activè* decydować maią y żaden z nich pod iakimkolwiek pretextem, oprocz prawdziwey choroby, aż do zupełnego rozsądzenia, y Dekretu przeczytania, *sub rigoribus de corruptione Judicis* odstąpić nie powinien. Ci zaś Sędziowie, ktorzyby iuż po zaczętey bez ich przytomności Sprawie do sądzenia przychodzili, tylko *cum voto consultivo* zasiadać będą. Gdyby zaś przez śmierć lub przez chorobę iednego lub więcey z Sędziow zasiadaiących komplet był zerwany, na ten czas pierwszy przybyły, lub przybyli Sędziowie *ad activitatem & vocem decisivam* przyięty, lub przyięci będą.

15to. Gdy za trzecim sekretnym wotowaniem *paritas votorum* trafi się; My Krol onę rozwiązywać będziemy, wyiąwszy Sprawy *læsæ Majestatis*, w ktorych rezolucya *paritatis*, przy pierwszym *ex Ordine* zostawać będzie.

16*to*. Gdy Sąd zacznie wotować, Seſſya ſolwowana bydź nie może, poki zupełna decyzya nienaſtąpi, y Sędziowie wſzyſcy ſentencye z większości wotow wypadłe niepodpiſzą w Sentencyonarzu, ktory ieden z Sędziow *ſecretis votis* do tego wybrany trzymać ma, Dekreta zaś wygotowane w przytomności y komplecie tych ſamych Sędziow, ktorzy ſądzili, *aperta ſtubâ* czytane bydź maią, iak prędko wygotowane będą, a naypoźniey w Niedziel dwie od czaſu naſtąpionych ſentencyi, a po przeczytanym Dekrecie mogą Strony do Sądu wnoſić illacye ſwoie, ſzczegulnie tylko *ratione omiſſorum*, y to *in triduo*, ktore Sąd wyżey przepiſanym ſpoſobem rezolwować będzie, a *circa latam ſententiam*, *præter omiſſa*, iednego Sędziego oppozycya, żeby nic nieodmieniono, ważna bydź ma.

17*mo*. W tych Sądach ſtawać będą mieli wolność Patronowie *in majoribus Subſelliis* przyſięgli; Ci ſwoie Indukty, dowody, odwody, y konkluzye czytaiąc, *in ſcripto* do piora podawać będą; a w każdym razie gdzie Prawo przywiodą one *in extenſo* w Sądzie produkować powinni. Te zaś Patronow *in ſcripto* podawania, przez dwoch pierwſzych *ex Ordine Senatorio & Equeſtri* Sędziow podpiſane, nazawſze w Aktach Sądow Seymowych zoſtawać będą, ktorych Extrakty iako y Dekretow każdemu rekwiruiącemu bydź maią wydawane.

18*vo*. Akta Sądow Seymowych w Ziemſtwie Naſzey Rezydencyi podług dawnych Praw lokowane będą; Piſarz Protokuły w porządku utrzymywać, Extrakty Dekretow Koronnych, Koronną; a Litewſkich Litewſką Pieczęcią Autentykowane z korrektą ſwoią wydawać będzie.

Tę ninieyſzą Sądow Seymowych Ordynacyą za Prawo wieczyſte mieć chcemy.

Warunek y Excepcya Xięſtwa Litewſkiego.

1*mo*. SPrawy Xięſtwa Litewſkiego potoczne, Prowincyonalnym Juryzdykcyom według Praw one uſtanawiaiących władne, a w porządku onych inappellabiliter kończyć ſię powinne, do tych Sądow Seymowych pod żadnym pretextem wciągane nie będą; lecz tylko: *Crimina læſæ Majeſtatis*, *Crimina Status*, *Crimina perduellionis*, y inne Sprawy Statutem Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego ſpecyfikowane należeć powinny.

2*do*. Ponieważ Sprawy z powyżey wyrażonych rodzaiow, z Obywatelami Litewſkiemi w tych Sądach przypadaiące, według Praw Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego y obrządku tegoż Xięſtwa, ſądzone bydź maią; Przeto, iako illacye *ratione omiſſorum*, po Dekretach oczywiſtych czynione bydź nie mogą, tak, na też Sprawy, Piſarza dożywotniego uſtanawiamy, y kreowanie onego, Przywileiem Naſzym My Krol obiecuiemy; ktory to Piſarz Protokuły y Regeſtra Spraw Litewſkich, zwyczaiem Praw Xięſtwa Litewſkiego utrzymywać, Dekreta piſać, a księgi Aktowe, Kancellaryi Ziemſkiey w mieyscu Rezydencyi Naſzey Krolewſkiey ſkładać będzie.

3*tio*. Jako według Statutu Xięſtwa Litewſkiego każdemu Aktorowi w ſwoiey Sprawie ſtawać y mowić dozwolono, tak wolno będzie każdemu z Obywatelow Litewſkich, kogo kto zechce z Paleſtrantow Litewſkich do ſtawania użyć.

4*to*. Kadencya dla Spraw Xięſtwa Litewſkiego w tym ſądzie mieſzczących ſię, po dwoch kadencyach Koronnych, naſtępować powinna trzecia: w przypadku zaś rodzaiu Spraw zwłoki niecierpiących, My Krol złożyć Sądy, y obwieścić Sędziow rozkażemy.

5*to*.

5to. Delatorowie w niedowiedzeniu przestępstw przez się oskarżonym zadawanych, *pæna talionis* y dalszemi penami, podług Statutu y Praw Wielkiego Xięstwa Litewskiego, w tychże Sądach karani *irremissibiliter* bydź maią.

Zbior Praw Sądowych.

DOznawaiąc szkodliwości wynikaiących z wielości, ciemnoty, wzaiemnych przeciwności, y rożnych niedokładności Praw, służących lub służyć maiących, za prawidła Processow Jurydycznych *omnis generis* w Oyczyznie Naszey; postanowiliśmy wziąść przed się sposob naypewnieyszy do uchylenia takowych szkodliwości. A na ten koniec, za zgodą wszech Stanow wybraliśmy Urodzonego Andrzeia Zamoyskiego, iako maiącego cnotę y przymioty, do tego dzieła sposobnym go czyniące, y Jemu zleciliśmy, uformować *Codicem Juridicum*, powszechnie w cały Oyczyznie Naszey, za Regułę służyć maiący; żądaiąc po Nim, ażeby sprawiedliwość naturalną biorąc zawsze *pro primo objecto*, nieprzywięzywał się *indesistenter* do żadney z dawnych *Legislatur*, ale, żeby uważaiąc naturę okoliczności, w ktorych się Narod Nasz znayduie, y obyczaie onego, to wszystko *in formando novo Codice* z dawnych Praw zachował, cokolwiek zamierzonemu przez Nas ulepszeniu sprawiedliwości, nie znaydzie przeciwnym. To zas wszystko żeby odmienił, przez co Obywatele y Sędziowie, w wątpliwości o powinnościach swoich zostawać mogą. Tudzież, żeby odmienił to wszystko, co procedera prawne *in infinitum* trwaiącemi, lub bardzo długiemi, lub częstemi czynić może. Jako zaś niewątpiemy, że tenże Urodzony Andrzey Zamoyski do pomocy tey pod rządem swoim pracy, wezwie nayoświeceńszych y naycnotliwszych Obywatelow Oboyga Narodow, (w czym na Jego wybor się spuszczamy zupełnie) żądamy, aby tenże Urodzony Andrzey Zamoyski te Dzieło na termin ordynaryinego za lat dwa przypadać maiącego Seymu wygotował, y one w druku zebrane Nam y Stanom Rzeczypospolitey na ow czas Seymuiącym przełożył, ktorą to pracę Jego, według upodobania swego na ow czas, czyli *in toto* akceptowawszy, czyli w nim poprawy uczyniwszy, w Prawo obrocą też Stany Rzeczypospolitey. Expens zaś, ktorą robota tego dzieła wyciąga, dla zażywanych do niego Subalternow, papier, kwerendy, y inne drobne wydatki, iako też y wydrukowanie onego, za pokazaniem rachunku na przyszłym Seymie, bonifikowane będą ze Skarbow Oboyga Narodow.

Deklaracya o Kommissyach y Remissach z przeszłego Seymu wypadłych.

GDy Woiewodztwa, Ziemie y Powiaty Jnstrukcyami UU. Possom danemi Kommissye y Remissy do rożnych Sądow w sprawach prywatnych na przeszłym Seymie licznie dozwolone, y z nich Dekreta wypadłe zażalaią; Przeto biorąc przyzwoite śrzodki ułatwienia w tey mierze Obywatelow, a sprawiedliwość przyśpieszaiąc, deklaruiemy.

Kommissye z poprzedzaiącey przez obydwie Strony ugody wyrobione, podług teyże ugody rozsądzone, y w akceptacyą weszłe, chociażby potym po akceptacyi były od ktoreykolwiek Strony zaskarżone, y do Sądow wywołane, powinny zostać *in suo Judicato* nieporuszone.

Dekreta Kommissyine albo Ziemskie lub Grodzkie z Remiss od Seymu, albo z Konfederacyi, także ziazdowe z mocy wyżey wyrażonych, albo z Dekretow Konfederackich *ex seriis Partium Controver-*

stiis finalnie ferowane, y w samey sprawie pryncypalney osądzoney komplanacyami lub kwitami niewymuszonemi akceptowane, za niewzruszone mieć chcemy.

Co się zaś tycze komplanacyi y kwitow wymuszonych, tak obiaśniamy: iż one po Kommissyach lub Remissach z wiadomością obydwoch Stron, lub bez wiadomości iedney, wyiednanych z boiaźni iedney Strony przemocy od drugiey robione, w czasie naypoźniey Roku y sześciu Niedziel *in Actis proprii Districtûs* od daty ugody lub kwitu zaskarżone, za dowiedzeniem tey przemocy przez świadkow lub przysięgę *in Foro infra scripto in suo robore* zostawać nie powinny; lecz Sprawa o rzecz, na ktorą zaszła ugoda lub kwit, na nowo sądzona bydź ma, a gdyby zaskarżaiący nie dowiodł tey przemocy, y ugoda lub kwit nie pokazały się uciążliwe dla Strony, oneż zaskarżaiący, *in pœnam temerè vexæ* Wieżą sześciu Niedziel y Tysiącem grzywien *Parti & Judicio per medium* y powroceniem *litis Expensarum ab actu* zaskarżenia *computandarum*, *& prævio moderamine comprobandarum condemnari* powinien, ktore to kary *è converso in Jure victum* przez zaskarżaiącego, iako na tego, ktory stał się przyczyną expens y zakłocenia, ściągnione bydź maią. Żeby zaś zyskuiący dla siebie wymiar sprawiedliwości przez teraźnieyszą ustawę onegoż na zwłokę nie zażył; ostrzegamy: Jż ktoby *in spatio* roku iednego od dnia oblaty teraźnieyszey ustawy *in Actis proprii Districtûs* Strony przeciwney nie zapozwał, ugoda lub kwit zaskarżone *in suo robore* iuż niewzruszone zostaną.

Oprocz zaś wyżey wyrażonych spraw gatunkow y granicznych niżey opisanych, przeciwko innym Dekretom, czyli to *ex Seriis controversiis*, bądź rospiskowym, albo *paritatis Votorum*, nakoniec, y na krzywdę trzeciego zmownym, niemniey kontumacyalnym, albo przez Osobę mieysce nieprzytomnego Kommissarza *intrusivè* zasiadaiącą sądzonym, na Kommissyach, Kondescensyach, w Ziemstwie lub w Grodzie z Remiss tamże nastąpionym, ktoremi Strona uciążoną czuć się będzie, wolność zostawuiemy czynienia w sprawach takowych, według swoiego rodzaiu; to iest: *Juris Regii* w Assessoryi, a Ziemskich w Trybunale, ktorych natychmiast dalszą exekucyą wraz z Processem wstrzymuiemy. W tych zaś sprawach Assessoryom y Trybunałom, niezważaiąc na żadne przez Seym lub Konfederacyą kogożkolwiek krzywdzące ziednane Legalizacye, ani przywięzuiąc się do reguł w Kommissyach y Remissach przepisanych, poznania tego wszystkiego moc daiemy; aby oneż według sprawiedliwości y dowodow rozsądzali, a iak raz zapadnie Dekret finalny, *ad comparitionem Partium ex Seriis Controversiis*, lub po iedney Kondemnacie, na drugim Terminie kontumacyalny w Trybunale, a w Assessoryi podług zwyczaynych Prawa w tym Sądzie stopniow ferowany będzie, ten iuż niewzruszony nigdy y nigdzie zostanie. A gdy w tych Sądach Assessorskich y Trybunalskich Dekret, przeciwko ktoremu Strona czynić będzie, potwierdzonym zostanie, na ten czas Sąd Stronę przeciwko Dekretowi czyniącą ukarze winą tysiąca grzywien, y wydatki prawne od Aktu zaskarżenia przeciwko Dekretowi zaniesionego rachować, y przysięgą ewinkować się maiące powrocić nakaże; w ktorych to Sądach Assessorskich osobne Regestra dla spraw z Kommissyi y Remiss Seymowych y Konfederackich pochodzących, y sądzenie ich *cum Assessoribus* przed wszystkiemi innemi Regestrami naznaczamy. A zaś w Trybunałach takowyż Regestr dla każdego Woiewodztwa ustanawiamy; y aby w Kadencyi własney Woiewodzkiey przez Niedziel dwie od dnia pierwszego na Regestr Woiewodzki wyznaczonego, poczynaiąc, bez wszelkiego przerwania, niebiorąc inszych Regestrow, sądzone

ne były, zalecamy. Gdyby zaś na ktorym Regestrze Woiewodzkim tego rodzaiu Spraw w czasie dla nich wyznaczonym nie było; tedy Sprawy z Regestru Woiewodzkiego sądzone będą, y na wzaiem gdyby w Regestrze Woiewodzkim Spraw do sądzenia nie stało, tedy Regestr Spraw z Seymu odesłanych brany, y sądzony bydź powinien, a oprocz tego w Regestrze *Causarum Remissarum*, ktory iest w Trybunałach dla wszystkich iedney Prowincyi Woiewodztw, wspolny tymże Sprawom, *prævia* iednak *directa ad hocce Regestrum adcitatione* mieścić się pozwalamy. A komuby za Dekretem kontumacyalnym Dobra odebrane były, takowemu przyśpieszaiąc sprawiedliwość z Regestru *Expulsionum* wolność rozsądzenia się, oprocz wyżey wyrażonych Regestrow, *in toto negotio* pozwalamy, *prævia itidem simili specifice ad hocce Regestrum adcitatione.*

Remissy zaś z Kommissyi Ziemstw albo Grodow w sprawach Ziemskich, Krolewskich, lub Mieyskich na Seym poczynione, wraz z Mandatami na tenże Seym przez Strony sobie wydanemi uchylamy, y te Sprawy *ad competens forum Supremarum Instantiarum* odsyłamy.

Względem zas Kommissyi rozpoczętych, albo iesżcze niesądzonych, tudzież Remiss do Ziemstw lub Grodow poczynionych nieosądzonych, zostawuiemy wolność Stronom przestać na tychże Kommissyach y Remissach, y przez subiekcye przyiąć ie sobie za Sąd przyzwoity, lub nie? ieżeli takowe subiekcye przez Strony osobiście, lub ich specyalnych Plenipotentow zapisane nie będą, a Sprawy z tegoż gatunku *in Foro competenti ultimarum Instantiarum* rozsądzać się maią. Remissy zaś *ad ultimas Instantias* porobione, tamże nieprzywięzuiąc się do Reguł, podług sprawiedliwości y dowodow osądzone mieć chcemy.

Kommissye Graniczne przez Kommissarzow oboiey Strony, & *ad comparitionem* obydwoch Stron, z Duktami, Reduktami, Inkwizycyami obustronnemi, lub iednostronnemi od obydwoch Stron przyiętemi expedyowane, po wysypaniu kopcow zaprzysiężone, czyli ugodzone, lub przez decyzyą oboiey Strony Kommissarzow determinowane, za niewzruszone mieć chcemy. Ktore zaś mimo wiadomość drugiey Strony wyiednane, gwałtownie expedyowane, a przeto zaskarżone, albo rozpiskowe, lub też kontumacyalne; takowych ważność zawieszywszy, pod rezolucyą *competentis Fori ultimarum Instantiarum* odsyłamy, a to dla rozsądzenia sposobem wyżey opisanym.

Na reszcie wolność Stronom zostawuiemy zapisywania w Sprawach Ziemskich Sądu Polubownego, a Prawo Wielkiemu Xięstwu Litewskiemu służące, odtąd y na Koronę rozciągamy.

Przytym w Sprawach do Sądow *Ultimæ Instantiæ*, gdyby też Naszych Zadwornych Krolewskich Sądow z przeszłego Seymu do sądzenia *cum præscripta Regula in favorem* iedney, & *præjudicium* drugiey Strony odesłanych, Dekreta *juxta eandem Regulam* ferowane, & *post publicatam sententiam* w czasie Roku y sześciu Niedziel zaskarżone, drugi raz tymże samym Sądom rozsądzić nieprzywięzuiąc się do tey Reguły, ale tylko do Dokumentow y sprawiedliwości za poprzedzaiącemi do nichże Pozwami *cum condemnatione Partis Jure victæ in expensis* zlecamy; a zaś gdzieby szło o Sprawę do Sądow Naszych Zadwornych Krolewskich *cum præfata Regula* odesłaną, y podług teyże Reguły osądzoną, chociażby niezaskarżoną Stronie ukrzywdzoney za podanym Nam Krolowi o to Memoryałem, Reskrypt *Restitutionis Causæ in integrum* do Sądow Naszych Zadwornych Assessorskich expedyować z Kancellaryi Naszych Narodowych nakażemy, przed wyiściem Roku y sześciu Niedziel, od oblaty tego Prawa *in proprio Districtu*; gdyby bowiem zaskarżaiący Dekret w czasie wspomnionym tego Me-

moryału nie podał, ferowany iuż Dekret za niewzruszony mieć chcemy; a Przewielebny lub Wielmożny Kanclerz Wielki, lub Podkanclerzy Koronni sprawę nieprzywięzuiąc się także do rzeczoney Reguły, y bez względu na wystarane przeszło-Seymowe *in præjudicium* Strony Legalizacye, ale tylko do Dokumentow y sprawiedliwości stosuiąc się, rozsądzić będą powinni.

Juryzdykcya Nasza Sądow Zadwornych Asessoryi Koronney.

GDy czas kadencyi Sądow Naszych Zadwornych Ordynacyą Naszą Roku 1764. wyznaczony dla sądzących y sądzących się, zdaie się bydź niewygodnym, przeto kadencye dwie w Roku iednym postanowione, na iednę kadencyą przemieniamy, a czas połroczny; to iest: *à prima Novembris* Roku tego wciąż *ad ultimam Aprilis*, y tak na zawsze wymierzamy. Z tych zaś sześciu miesięcy dla Spraw *Judicii Mixti* Nieunickich y Dyssydentskich Niedziel sześć od piętnastego Marca do ostatniego Kwietnia w każdey kadencyi naznaczamy, chcąc: żeby tenże czas takowemi sprawami niezabrany, na sądzenie Spraw *Juris Hospitum*, lub *Miserabilium*, lub *Incarceratorum* był obrocony; Regestrowi zaś Magdeburskiemu, Pruskiemu, *Fisci*, *Expulsionum*, *Evocationum*, także *Juris Hospitum*, *Miserabilium*, *Incarceratorum*, czas pospięta miesiąca od zaczynaiącey się, iako wyżey, *à prima Novembris* kadencyi, dany bydź powinien; ktore to Regestra osobną Ordynacyą; ile że dawnieyszey poprawę My Krol na zawsze ostrzegliśmy sobie, dokładnie rozrządziemy, y *Publicum*, że w tychże Sądach Sprawy *extra ordinem Regestri*, wyiąwszy z teraźnieyszego Seymu Remissowe, sądzone nie będą, upewniamy; a *ad Assessores Natos cum voto Decisivo*, iako to Sekretarzow, Referendarzow, Pisarzow Wielkich, gdy nie będą w inszey Magistraturze, Instygatorow, Kustosza Koron. y Regentow Kancellaryi Koronnych *cum voto Consultivo* przydaiemy.

Juryzdykcya Nasza Referendarska.

KOnstytucye, iednę Roku 1766. Juryzdykcyą Referendarską, Referendarzom Koronnym przywracaiącą, drugą Roku 1768. Ordynacyą dla tychże Sądow Naszych Referendarskich przepisuiącą, niemniey z Konstytucyi Seymu ostatniego 1775. pod tytułem == Starostwa y Krolewszczyzny == względem tey Juryzdykcyi, wynikłe dubia obiaśniaiąc, do Sądow Referendarskich, za Assessorow UU. Instygatorow Koronnych nie będących w inszey Magistraturze, Wielebnego Kustosza Koron. y Regentow Koronnych (ktorych *post cessum vel decessum* teraźnieyszych, za Przywileiami Naszemi kreować będziemy, y ktorzy odtąd, iako y Kustosz Koron. mieysce między Urzędnikami Koronnemi po Obożnych Polnych mieć zawsze będą) tudzież Metrykantow Koronnych, iako y Pisarzow Zadwornych Sądow Assessorskiego y Referendarskiego *cum voto decisivo* wyznaczamy, a komplet do sądzenia, aby tylko trzech z Prezyduiącym było, determinuiemy. *In casum* iednak nieziechania się kompletu Assessorow, Referendarz *protunc* zasiadaiący sam Spraw sądzenie y decydowanie wedle Prawa danego moc mieć będzie. A iako osobną Konstytucyą kadencya Sądow Naszych Zadwornych Assessorskich iest odmieniona, tak dla tychże Sądow Referendarskich czas sądzenia Spraw *à prima Maii ad ultimam Junii* poczynaiąc w Roku przyszłym, y tak co Rok naznaczamy.

my. A oprocz tey względem Aſeſſorow kompletu y kadencyi odmiany, po wyżey wzmiankowane Konſtytucye, Sądom Referendarſkim ſłużące, w ſwey zupełnie mocy zoſtawuiemy, y we wſzyſtkim Powagą Seymową utwierdzamy.

Piſarz Dekretowy Sądow Naſzych Zadwornych Aſſeſſorſkich y Metrykanci Koronni.

NA przełożenie Przewielebnego Kanclerza Wielkiego Koronnego iak ſzczupłe maią dochody, ile przy odpadłych częściach kraiu *à Corpore* Państw Rzeczypoſpolitey UU. Piſarz Dekretowy y Metrykanci Koronni, pierwſzy z Percepty od Dekretow, a drudzy z kwerendy, ſuſcepty, y Extraktow, te Urzędy ludzie cnotliwi y wydoſkonaleni w Prawie, & *in praxi Curiæ* ſprawować powinni; za powſzechną Stanow Skonfederowanych zgodą, UU. Piſarza Dekretowego przy Penſyi na Seymie 1768., a UU. Metrykantow na Seymie 1775. wyznaczoney zoſtawuiemy, y wypłacenie tych Penſyi z Summy na Expenſa Extraordynaryine determinowaney, za Aſſygnacyami od Nas Krola z Rady Nieuſtaiącey wypłacać każemy. Przytym z ſprawiedliwych względow na U. Jana Słomińſkiego od lat trzydzieſtu Metrykanta Koronnego, wypracowanego na tym Urzędzie, y Nam Krolowi iako też *Publico* dobrze zaſłużonego, Penſyą dla niego wyżey wſpomnioną do dwoch Tyſięcy powiększamy, y wypłacenie iey do wzmiankowanego Funduſzu na Expenſa Extraordynaryine determinowanego przywięzuiemy.

Zaſpokoienie Sporow z Staroſtwem Owruckim Obywatelow niżey wyrażonych.

POnieważ tak U. Jan Stecki Staroſta Owrucki, iako też Urodzeni Lewkowſcy, Werpowſcy, Nieumierzyccy, Kobylińſcy, Paſzyńſcy, Wołkowſcy, Uſzczapowſcy, Waſkowſcy, Boſſunowſcy, Czarnohubowſcy, Baranowſcy, Moſzkowſcy, Kościuſzkowie, Białoccy, Heiewſcy, Zakuſiłowie, Rapſztyńſcy, Szwabowie, Tołkaczowie, Redczycowie, Sztaszkiewiczowie, Dumińſcy, Korkuſzkowie y inni w Memoryałach do Rady Nieuſtaiącey na przeciw Urodzonemu Staroście Owruckiemu podanych wyrażeni w ſporach prawnych między ſobą toczących nayſkuteczniey ſze upatruiąc zaſpokoienie ſię, y dalſze kroki prawne przecinaiąc, na Sąd Polubowny wzaiemnie ſię zgodzili; Przeto My Krol za zgodą Zgromadzonych Stanow, takowy Sąd Polubowny zgodnie między Stanami obrany y umowiony, Powagą Seymu teraźnieyſzego potwierdzamy, y za Superarbitra Ur. Franciszka Grocholſkiego Miecznika Koronnego wyznaczamy; Ktory to Ur. Superarbiter na dzień pierwſzy mieſiąca Marca Roku przyſzłego Tyſiącznego ſiedmſetnego ſiedmdzieſiąt ſiodmego do Miaſta naſzego Zytomirza ziechawſzy, y po trzech od każdey Strony umieściwſzy Arbitrow (wyłączaiąc tych, ktorzy iuż tę Sprawę ſądzili, lub w tęż Sprawę wchodzą) do ſiebie przybrawſzy y przypuściwſzy, Sąd Kompromiſſarſki, Sprawy Stron tychże, w takim ſtopniu, w iakim one były przed Dekretami Kommiſſyi w Owruczu expedyowaney przed ſię wprowadzić nakaże, Dekreta Kommiſſyi rzeczoney, iako y inne wſzelkie rozpozna, y z Prawem y ſprawiedliwością zgadzaiące ſię w nieporuſzoney zachowawſzy mocy, onym ſatisfakcyą z kalkulacyą *ab Actu rei judicatæ* nakaże; Prawu zaś y ſprawiedliwości przeciwne uchyli,

 konde-

kondescensyą gdzie, y dla czego potrzeba będzie, oznaczy; Juramenta y Inkwizycye gdzie, y w czym okoliczność wyciągać będzie, nakaże, y expedyować będzie; Dokumentow powrocenie przez kogo komu należeć będzie, *ante omnia* nakaże, y Strony obydwie, oraz przerywcze tychże między sobą Obywatelow Aktoraty podług wzaiemnych Terminow, nic nietkniętego y nieosądzonego nie zostawiwszy, na upor lub niestawienie się ktoreykolwiek Strony, bądź odstąpienie Arbitrow niezważaiąc, finalnie osądzi. Przed ktorym to Sądem Strony pod upadkiem sprawy stanąć, y wyrokowi iego posłusznemi bydź powinni będą. A my wyrok ten, moc y powagę Prawa mieć deklaruiemy.

Tranzakcye Potestamentowe.

REassumuiąc Konstytucyą względem nieoddalenia Dobr Ziemskich od Stanu Swieckiego, w ktorey wyraźnie Roku 1768. *folio* 350. ustanowiono: ażeby żadne *legata* y zapisy przez Testamenta *à decumbentibus in lecto ægritudinis in rem* Stanu Duchownego y Kościołow pod nieważnością onych nie stawały; dokładamy tym więcey, po Testamencie ręczne *legata* waloru żadnego mieć nie powinny *in rem* Stanu Duchownego nastąpione. Dekreta zaś po Konstytucyi 1768. z pokrzywdzeniem Sukcessorow w Juryzdykcyi Ziemskiey przeciwko temu Prawu *ab Anno* 1768. *favore* Duchowieństwa wypadłe, *ad competens forum pro resolutione* odsyłamy.

Konwikcye w Sprawach Kryminalnych.

CZęstym doświadczeniem iest dowiedziono, iako używane w niektorych Sprawach Kryminalnych konfessaty przez Tortury, iest sposob dla konwikcyi winowaycow zawodny, a dla usprawiedliwienia niewinności okrutny, iako Prawami powszechnemi y naszemi kraiowemi opisane Manifesta, *indicia*, *in recenti Crimine deprehensio*, *propria Oris Confessio*, Inkwizycye, niemniey inne w tey mierze dowody, y odwody, są do konwikcyi sposoby doskonalsze, sprawiedliwsze y lepiey z wszelkiemi Prawami zgadzaiące się. Przeto wszystkim w Państwach Naszych Sądowym Juryzdykcyom *Jus gladii* maiącym nakazywanie konfessatow przez Tortury, pod rygorem kar, *tanquam pro Crimine Status* rozciągnąć się maiących, odtąd na zawsze zakazuiemy. Ktore to Juryzdykcye wyżey wyrażonych Prawami opisanych sposobow konwikcyi, we wszelkich Sprawach kryminalnych używać maią. A ieżeliby onych było potrzebne iakowe udoskonalenie, na przyszłym blisko przypadaiącym Seymie poprawić, odmienić, lub uchwalić deklaruiemy. Według teyże samey Reguły wszystkie Sądy y Subsellia sprawić się maią *in Causis Maleficii* y Czarow, w rozsądzeniu ktorych *pænalitatem* śmierci na zawsze znosiemy. A ta cała Ustawa ma się rozciągać y na Wielkie Xięstwo Litewskie.

Wyłączenie z pod Prawa o Kommissyach ustanowionego Spraw Ur. Potockiego Chorążego Koronnego z Pretensorami Dobr iego za Krolewskie mianowanych.

KOmmissye z Seymu przeszłego na przeciw Ur. Potockiemu Chorążemu Koronnemu wyiednane, w Sprawach o Dobra dziedziczne

za

za Krolewſkie mianowane, z pod Prawa o Kommiſſyach na Seymie teraźnieyſzym uſtanowionego pod tytułem = Deklaracya o Kommiſſyach = wyłączamy: Dekreta Kommiſſarſkie w Sprawach namienionych zapadłe approbuiemy, y za niepodległe żadnemu naruſzeniu bydź deklaruiemy.

Warunek Kontraktow Zaſtawnych, y Dobr *more Potioritatis* poſiadanych.

Kiedy wyraźnie Konſtytucya 1726. Roku ubeśpieczyła *à præſtando Calculo* Zaſtawnych Poſſeſſorow, przeciw ktorey rożne poźniey wypadały *Effata* z gruntu ſprawiedliwość wzruſzaiące, ſtanowiemy, przeto: aby wſzyſtkie Juryzdykcye nie zważaiąc na takowe *Effata*, podług Prawa wyżey wſpomnionego 1726. Roku Załtawnikow, y przez *Potioritates* poſtanowionych Poſſeſſorow do rachowania ſię z Prowentow nie pociągały.

Wyznaczenie Sądu do Sprawy między Urodzonemi Sokolnickiemi Małżonkami.

SPrawę między Urodzonym Sokolnickim Podkomorzym Kaliſkim y Ludowiką z Koźmińſkich Małżonkami, chcąc mieć oſtatecznie oſądzoną, Kommiſſyą naznaczamy; y za Kommiſſarzow: UUr. Jgnacego Twardowſkiego Kawalera Orderu Orła Białego, Jozefa Mikorſkiego Podkomorzego Goſtyńſkiego, Kaſpra Rogalińſkiego Staroſtę Nakielſkiego, Kobielſkiego Podſędka Sieradzkiego, y Celeſtyna Sokolnickiego mianuiemy. Ktorzy za Urzędowym pierwſzego z pomiędzy ſiebie na niedziel cztery w własnym Powiecie zeznać ſię mianym Stron obwieſzczeniem, tu do Miaſta Naſzego Warſzawy, chociażby tylko w liczbie trzech ziachawſzy, Dekreta Kommiſſyi Kaliſkiey, y wypadłe z nich Ziazdowe, w wſzyſtkich Kategoryach temiż Dekretami objętych poznaią, y nic nietykanego nie zoſtawuiąc, Sprawę całą, nie zważaiąc na nieſtawienie ſię ktorey Strony, lub przypozwać ſię mianych oſądzą; a to, co oni w tey Sprawie poſtanowią, za powſzechną Stanow ſprzymierzonych zgodą za Prawo dla Stron będzie.

Odeſłanie Sprawy UUr. Grocholſkich Miecznikow Koronnych Małżonkow.

W Sprawie UU. Grocholſkich Małżonkow Miecznikowſtwa Koronnych z WW. Wykowſkiemi Kaſztelańſtwem Wyſzogrodzkiemi Małżonkami, Staroſtami Niechorowſkiemi o Wsie Kryłowkę y Kotowkę dla poznania natury dobr, czyli pomienione wsie Kryłowka y Kotowka ſą *Juris Regii*, czyli też Ziemſkie, y pod Prawa dziedzictwa UU. Grocholſkich Miecznikow Koronnych należące, za zgodą Stanow Rzplitey *pro finali deciſione* do Sądow Naſzych Zadwornych dla ſądzenia *etiam extra Cadentiam & Regeſtrum* odſyłamy.

Przyśpieſzenie Sprawiedliwości W. Alexandrowiczowi Kaſztelanowi Wizkiemu, Marſzałkowi Dworu Naſzego.

POnieważ Dobra Naſze Krolewſkie Koſzowata zwane w Woiewodztwie Kiiowſkim leżące, Seymu przeſzłego W. Alexandrowiczowi

Prawem Emfiteutycznym ſą nadane, o ktorych Dobr poſiadanych przez dziſieyſzego Poſſeſſora Mandaty do Sądow Naſzych Zadwornych przez W. Alexandrowicza Kaſztelana Wizkiego ſą wydane; dla przyśpieſzenia więc ſprawiedliwosci; Sprawę tę *extra Regeſtrum & Cadentiam*, żeby rozſądzona była, zalecamy.

Dobra Bar.

KOmmiſſyą pod tytułem: Dobra Bar, iako właściwie tey natury będącą, ktora wyrokiem Seymowym zaſpokoioną bydź powinna, z pod ogolności innych Kommiſſyi, do ktorych ninieyſze ſtoſuie ſię Prawo, wcale wyimuiemy, y dziedzictwo Baru nic nie wyłączaiąc, tak, iak Wyhowſkiemu daniną oddane było, Urodzonemu Xciu Jerzemu Marcinowi Lubomirſkiemu konfirmuiemy.

Reaſſumuiąc zaś zaczętą Kommiſſyą, deklaruiemy: Jż ta pod Prezydencyą Przewielebnego JMć Xiędza Młodziejowſkiego Kanclerza W. Koronnego kontynuować ſię ma, lub w niebytnosci Jego *primus in Ordine* Prezydować będzie, z ktorym dwoch Kommiſſarzow dawniey do tey Kommiſſyi wyznaczonych, a drugich dwoch z liczby Kommiſſarzow Skarbowych ſądzić tę Sprawę, podług ſprawiedliwości w komplecie Oſob piąciu maią, a to w czaſie iak nayprędſzym; Taż Kommiſſya zaś, ponieważ zaſzły zaſkarżenia od Urodzonego Jnſtygatora Koronnego, w zwyż wyrażonym komplecie moc mieć będzie też zaſkarżenia, na fundamencie daniny Wyhowſkiego, rezolwować y decydować. Gdyby zaś Strony za przyzwoitemi przypozwami do Sądu nie ſtawały, *in contumaciam* ſądzone bydź mogą. Tranzakcye Ur. Xcia Jerzego Lubomirſkiego na daninę Wyhowſkiego wypadłe, tudzież *in favorem* Zony y Corki Jego, iako też Tranzakcyą z Sukceſſorami Urodzonego Euſtachiego Wyhowſkiego tu w Warſzawie dnia dwudzieſtego piątego *Octobris* Roku Tyſiąc siedmſet siedmdzieſiąt ſzoſtego zawarte, za niewzruſzone mieć chcemy y ſtanowiemy. Chcąc zaś dogodzić ſprawiedliwości, oraz żądaniu Obywatelow Woiewodztwa Podolſkiego do teyże Kommiſſyi pod tytułem: Wsi Boiarſkich; podciągnionych, a Prawem Ziemſkim zaſczycaiących ſię oſobny Sąd wyznaczamy; y za Kommiſſarzow do niego WW. UU. Jozefa Stępkowſkiego Kiiowſkiego, Grocholſkiego Bracławſkiego Kaſztelanow; Kazimierza Lipińſkiego Latyczewſkiego, Bogdana Oſtrowſkiego Bracławſkiego Podkomorzych; Sebaſtyana Gawrońſkiego Chorążego Podolſkiego, Bukara Sędziego Ziemſkiego Zytomirſkiego, Piuſa Boreyka Podolſkiego, Swieykowſkiego Owruckiego Stolnikow; Dębowſkiego Podczaſzego Czerwonogrodzkiego, Giżyckiego Podſtolego Owruckiego, Jana Darowſkiego Cześnika y Sędziego Grodzkiego Latyczewſkiego, Tomaſza Dorożyńſkiego Piſarza Grodzkiego Latyczewſkiego, Jgnacego Jhnatowſkiego Skarbnika Podolſkiego, Michała Drużbackiego Komornika Ziemſkiego Latyczewſkiego, Fabiana Kumanowſkiego naznaczamy; Ktorzy to WW. y UU. Kommiſſarze po wydaniu obwieſzczenia naymniey pięciu Kommiſſarzow na niedziel cztery przed Terminem Sądow do Latyczewa ziadą; y tam *fundata Jurisdictione*, byleby Jch pięciu było, zapatrzywſzy ſię na Oryginalne Prawa, podług nich y ſprawiedliwości, ſprawę między niemi, a wſpomnionym Xciem Jerzym Marcinem Lubomirſkim, nie przywiązuiąc ſię do reguły przeſzło-Seymowey, nie uważaiąc na nieprzytomność, lub odſtąpienie ktoreykolwiek Strony finalnie oſądzą.

Zagro-

Zagrodzenie Młodym tracenia Subſtancyi.

PRzychylaiąc ſię do Konſtytucyi Roku 1768. y innych, ktore zabroniły Synom pod opieką Rodzicow będącym, y fortuny ſobie nie maiącym wypuſzczoney, długow zaciągać, zapiſow czynić, karty pieniężne y wexle dawać; a przeciwko tym Prawom młodź Szlachecka pod władzą Rodzicow będąca, y nie maiąca *competentiam Annorum*, częścią za przegrane w karty pieniądze, częścią podſtępne y nad walor wziętości wymuſzone wexle, z upadkiem Fortun ſwych podawała; Przeto zapobiegaiąc takowemu Fortun upadkowi, wſzyſtkie tego gatunku wexle, karty pieniężne y zapiſy, iako Prawu przeciwne, za nieważne mieć chcemy. Jeżeli iednak po Konſtytucyi Roku 1768. iakie Summy iſtotnie, lub towar, małoletnim, Fortuny od Rodzicow, albo Opiekunow wypuſzczoney niemaiącym, dane okażą ſię; te za roztrząśnieniem w Kommiſſyi Skarbowey, *& prævio Juramento* biorącego, na wielość Summy, lub wartość towaru przyſądzone, y przez tychże biorących zapłacone mieć chcemy; Waruiemy niemniey, iż odtąd nietylko towary, lecz y pieniądze nawet gotowe, niemaiącym lat doyrzałych dawane, do oddawania przyſądzone bydź nie mogą, *ſub nullitate Judicatorum*.

Kompromiſs między W. Worcelem Kasztelanem Halickim, y UU. Kazimierzem y Katarzyną Choieckiemi Woyſkiemi Łukowſkiemi Małżonkami.

GDy W. Worcell Kasztelan Halicki, z UU. Kazimierzem y Katarzyną Choieckiemi Woyſkiemi Łukowſkiemi Małżonkami, y Ur. Janem Rzymowſkim dla oſtatecznego Sprawy ſwoiey oſądzenia, na Sąd Polubowny, y do czego za Superarbitra W. Kaietana Hryniewieckiego Kasztelana Kamienieckiego, umowili ſię; Przeto My do tey Umowy przychylaiąc ſię, deklaruiemy: Iż gdy W. Kaietan Hryniewiecki Kasztelan Kamieniecki, wraz z Arbitrami, po dwoch od Strony lokować ſię maiącemi, rozumieiąc UU. Choieckich z U. Rzymowſkim za iedną Stronę, a W. Worcela za drugą, dnia oſmego mieſiąca Października w Lublinie Roku przyſzłego Tyſiącznego ſiedmſetnego ſiedmdzieſiąt ſiodmego zaſiadſzy; Sprawę tę we wſzyſtkich Kategoryach y okolicznościach Terminami y Manifeſtami Stron zamkniętych w mocy nieograniczoney, ktorey temu Sądowi *pro exigentia negotii* udzielamy; podług Prawa, dowodow y ſłuſzności oſądzi, Wyrok takowych za wieczny mieć chcemy. Do czego Sprawa uczynkowa z Sukceſſorami niegdy Ur. Hippolita Dombrowſkiego, należeć nie ma, y nikt inny do tego Sądu pociągany bydź nie może.

Zlecenie Sędziom Seymowym rozſądzenia Sprawy niżey wyrażoney.

GDy Dekretem Trybunału Piotrkowſkiego 1767. zapadłym, Sprawa Szlachty Sieluńſkiey na Seym odeſłana ſwoiey nie może wziąść rezolucyi; Zaczym za zgodą wſzech Stanow zlecamy Sędziom Seymowym, byleby ich pięciu było, aby Sprawę przerzeczoney Szlachty z Probofzczem Płockim, za poprzedzaiącemi wprzod na tygodni ſześć zapozwami, podług Prawa, dowodow, y ſłuſzności rozſądzili, y ie-

żeli wymagać będzie potrzeba, kondeſcenſyą na Grunt wyznaczyć, y z niey appellacyą zaſzłą rozeznać, rzeczony Sąd w komplecie wyżey oznaczonym będzie mocen; takowe zaś rozſądzenie w Warſzawie w mieyſcu Rezydencyi Naſzey Krolewſkiey naſtąpić ma, a tę Sprawę rzeczony Sąd po dwoch kondemnatach finalnie rozſądzić będzie mogł, gdy zaś Strony ſtawać w Sądzie będą, tedy ieden Dekret *ex feriis Partium Controverſiis* zapadły, za mocny y żadnemu wzruſzeniu niepodlegaiący mieć chcemy y poſtanawiamy.

Uwolnienie od rygoru Prawa Ur. Bollo.

OKazuiąc litość nad Urodzonym Andrzeiem Bollo, ażeby za Indygenę tego Narodu dawniey przyięty, do wſpolney Oyczyzny beśpieczny miał powrot, onegoż za powſzechną Stanow zgodą, tak od oſtrości Dekretu Sądow Marſzałkowſkich Koronnych Naywyżſzey Inſtancyi, z Urodzonemi Patenzen y innemi dnia 27. mieſiąca Pazdziernika Roku 1769. zapadłego, iako też od związku kondemnaty w Roku tymże, dnia ſzeſnaſtego mieſiąca Liſtopada w zyſku zadoſyć uczynienia pomienionemu Dekretowi z poparcia Urodzonych Inſtygatora y Patenzen, na tymże Urodzonym Bollo otrzymaney, wolnym na zawſze czyniemy. Oraz zażalenie przez tegoż Ur. Andrzeia Bollo przed księgami Grodzkiemi Ciechanowſkiemi w Praśniſzu dnia 17. mieſiąca Liſtopada Roku tegoż 1769. ile przeciwko wſpomnionemu Dekretowi Sądow *Ultimæ & inappellabilis Inſtantiæ* nie przynależycie uczynione, za wygluzowane z tychże kſiąg deklaruiemy.

Uwolnienie Wundera od Rygoru Dekretu.

FRanciſzek Wunder Dekretem Kommiſſyi Skarbowey Koronney na całe życie więzieniem ukarany będąc, gdy wiele rzadkich w Mechanice umieiętności okazuie, ktore kraiowi użyteczne bydź mogą, więc za prozbą Urodzonych Poſſow Ziemſkich, y za powſzechną Stanow zgodą, uwolnienie onego od rygoru Dekretu Nam Krolowi zoſtawuiemy.

MATERYE SKARBOWE.

Zakwitowanie Kommiſſyi Skarbowey Koronney.

POnieważ WW. Adam Łodzia Xże Poniński Wielki, Roch z Głogowy Koſſowſki Nadworny Podſkarbiowie Koronni, tudzież WW. y UU. Antoni Xiąże Jabłonowſki Poznański, Bazyli Walicki Rawſki Woiewodowie, Jan Chryzoſtom Kraiewſki Kasztelan Raciązki, Fryderyk Moſzyński Referendarz Litewſki, Jozef Radzicki Podkomorzy Zakroczymſki, Waleryan Piwnicki Miecznik Ziem Pruſkich, Walenty Sobolewſki Łowczy Warſzawſki, Michał Mniſzech Podkomorzyc Litt., Felix Łoyko Staroſta Srzopſki na Seymie Roku 1775. wyznaczeni Skarbu Koronnego Kommiſſarze, Staniſſaw Koſtka Kraiewſki Inſtygator Koronny, y Jozef Mikorſki Podkomorzy Goſtyński, Piſarz Kommiſſyi Skarbowey Koronney na Seym dziſieyſzy Poſſowie, *cum voto deciſivo* w Kommiſſyi teyże zaſiadaiący, oddawſzy Nam y Stanom Skonfederowanym Rzeczypoſpolitey Rachunki, wſzelkich Remanentu Seymu 1775. dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego od dnia 8. Kwietnia 1775. do dnia 31. Sierpnia 1776. rządzonego, y

tych

tych Rachunkow przed Wielebnym W. W. y U. U. z Senatu y Stanu Rycerſkiego do konfrontowania z dowodami *ad referendum* Nam od Rzeczypoſpolitey Delegowanemi, tey Delegacyi obowiązki wykonywaiącemi, y o dobrych Rządach Kommiſſyi Stanom Zgromadzonym donoſzącemi, doſtatecznie dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego, Dokumenta, tudzież Protokuły, y wſzelkie Akta ſwoie pokazali, że wſzyſtkich remanentu dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego, za czas wyżey wyrażony zupełną uczynili kalkulacyą, oraz *de omnibus ſuis geſtis & transactis* doſtatecznie uiścili ſię. Przeto za przykładną Adminiſtracyą Skarbu Koronnego, wiernie zawſze y przezornie czynioną, chwalebne urządzenia, uſilne *pro Publico* prace y ſtarania, o względach y wdzięczności Ich upewniwſzy, żadney nie zoſtawuiąc Pretenſyi, zupełnie wyżey wyrażonych WW. Podſkarbich, WW. y UU. Kommiſſarzow y zaſiadaiących (iako wyżey) z Ich Sukceſſorami kwituiemy. Summy zaś reſztuiące, to ieſt: w gotowiznie Złotych Sto dziewiętnaście tyſięcy pięćſet pięćdzieſiąt ſześć, Groſzy dwanaście, Denar. 8$\frac{7}{24}$. Na Retentach Złotych Ośmkroć dziewięćdzieſiąt ſześć tyſięcy ośmiet pięćdzieſiąt cztery, Groſzy czternaście y poł zoſtaiące, w Rachunkach przez tychże Wielebnego WW. y UU. Delegowanych wyrażone, *ad dandam* z nich *rationem* naſtępuiącey Kommiſſyi zoſtawuiemy.

Dochody Skarbu Koronnego.

MAiąc za iedyny cel uſzczęśliwienie powſzechne Rzeczypoſpolitey, y niechcąc żadnym nowym ciężarem podatkow Ziemiańſkich obciążać Obywatelow, deklaruiemy: iż oprocz dochodow aktualnych w Koronie Seymem oſtatnim 1775 uſtanowionych, ktorych dozor y exekucyą podług dawnieyſzych Praw Kommiſſyi Skarbowey Koronney zalecamy, iedynie za zgodą powſzechną Skonfederowanych Stanow uchwalamy: aby odtąd podatek papieru ſtęplowanego w Koronie był rozciągniony, takowym ſpoſobem: a to uchylaiąc Punkta na przeſzłym Seymie w niżey opiſanych klaſſyfikacyach uſtanowione, w innych zaś ninieyſzey Uſtawie nieprzeciwnych, dawnieyſze utrzymuiąc, mieć chcemy; 1*mo.* Od arkuſza pierwſzego papieru ſtęplowanego na wſzyſtkie *Actus* Jurydyczne ktoregokolwiek gatunku bez excepcyi, *ſub nullitate* onych, przed każdą Juryzdykcyą, nie excypuiąc Duchownych y Mieyſkich, groſz śrebny ieden; kopie iednak *ad Acta* podawane nie powinny bydź na ſtęplowanym papierze. 2*do.* Od wſzelkich wexlow, kart ręcznych y zapiſow, a w Tranzakcyach o kupno Dobr, tylko od kwitu *de pretio*, zeznawaiący w Aktach, lub biorący do wexlow y kart ręcznych papier ſtęplowany, podług naſtępuiącey klaſſyfikacyi wypłacić ma, to ieſt: Od ſta Złotych do pięciuſet, dwa groſze śrebrne. Od pięciuſet do tyſiąca, Złoty ieden. Od tyſiąca do pięciu tyſięcy, Złotych trzy. Od pięciu do dzieſięciu tyſięcy, Złotych ſześć. Y tak daley poſtępuiąc po Złotych trzy, od każdych pięciu tyſięcy, aż do pięciudzieſiąt tyſięcy, od ktorych należeć będzie trzydzieści Złotych. Od pięciudzieſiąt tyſięcy zaś, aż do Sta tyſięcy Złotych po ſześć Złotych od każdych pięciu tyſięcy w gorę rachuiąc; a od Stu tyſięcy do dwochkroć, y tam daley, *in duplo* do Skarbu należeć powinno; a to pod tą ſamą gdziekolwiek produkowanych w Sądzie do exekucyi takowych Tranzakcyi nieważnością. Od papierow zaś wſzelkich Proceſſowych, prawnych y działow, tudzież Extraktow wſzyſtkich Tranzakcyi w zwyż wſpomnionych, choć od Tranzakcyi pieniężnych *Articulô ſecundô* opiſanych, ściągaiących ſię, ale do opiſu Artykułu pierwſzego

 nale-

należących, od arkuſza tylko pierwſzego groſz srebrny ieden płacony bydź powinien. 3*tio.* Od Przywileiu *Communitatis* lub Konfraternii w Miaſtach Czerwony Złoty ieden. Spoſob zaś do wybierania tax takowego papieru ſtęplowanego y ordynacyą dla Urzędow Akta publiczne trzymaiących w tey mierze potrzebną, podług Prawa wydać rozkażemy. Oraz ażeby dochod z Tabaki mało do tych czas importuiący, w przyſzłości więcey okazał użytku, zezwalamy: ażeby przez Kommiſſyą Skarbową Koronną, iak naydokładniey był rozrządzony pod naſtępuiącemi kondycyami: 1*mo.* Ażeby znakomita tego dochodu Summa aukcyonowana była. 2*do.* Ażeby Fabryki na Tabaki wſzelkiego gatunku w kraiu założone były. 3*tio.* Ażeby Kraiowych Tabak *in Crudo* każdemu y wſzędzie przedaż wolna była. 4*to.* Ażeby taxa ſprawiedliwa wſzelkich gatunkow Tabaki Zagraniczney, lub Kraiowey choć pod nazwiſkami Cudzoziemſkich ułożona była. 5*to.* Ażeby wolno było każdemu ſprowadzić dla ſiebie Tabaki Zagraniczne wſzelkiego gatunku, płacąc od nich taxę uſtanowioną. 6*to.* Ażeby żadney Rewizyi w żadnych Domach nie było, pod karą Sta Czerwonych Złotych za każdą kontrawencyą.

Wydatki Koronne.

ZA zgodą wſzech Stanow mieć chcemy: Żeby Tabella niżey położona ſłużyła za Regułę Kommiſſyi Skarbowey Koronney do wydatkow ze Skarbu publicznego, z tym mianowicie warunkiem, żeby po opłaceniu naypierwey *expenſarum fundi*, a w nich Penſyi Kommiſſarſkich Skarbowych, *Contingens* Nam Krolowi ninieyſzą Tabellą wyznaczone wypłacone było naypierwey, a potym *ex Maſſa totali* Intrat Publicznych w iednychże czaſach y Cywilne y Woyſkowe, z tą tylko rożnicą, że Woyſkowe *anticipativè*, a Cywilne *decurſivè* w każdey racie wypłacane bydź maią. A że w teraznieyſzey Tabelli Generalney Expenſy Skarbu Koronnego, Penſye dla Konſyliarzow Rady Nieuſtaiącey umieścić ſię wyraźnie nie mogły, a iednak gruntowna ieſt nadzieia, że z powiękſzonych dochodow papieru ſtęplowego y Tabaki, z powracaiących *ad Corpus Reipublicæ* od Auſtryi y Pruſs, cząſtek kraiu, z podatkow należących od Miaſt Pruſkich, a naybardziey z pilnego dozoru Kommiſſyi Skarbowey Koronney, większa nad Summę naznaczoną w Tabelli Expenſy pokaże ſię *Percepta*; Więc z tey Superaty Dwakroć pietnaście tyſięcy rocznie, to ieſt: Dzieſięć tyſięcy na każdego Konſyliarza *ex Senatu & Equeſtri Ordine* Koronnych, a Dwadzieścia tyſięcy na Marſzałka Rady Nieuſtaiącey, tudzież po dzieſięć tyſięcy na każdego ze dwoch Sekretarzow, Rady y Spraw Cudzoziemſkich, ze Skarbu Koronnego wypłacane będą. A tak udeterminowawſzy przez teraznieyſzą Tabellę, pewną y nieuchronną Expens, wſzyſtkie inne w niey nieumieſzczone, a do Skarbu Koronnego aſſygnowane na przeſzłym Seymie pod rożnemi tytułami: Gratyfikacyi, Nadgrod, Wdzięczności, Indemnizacyi, powyznaczane Summy tylko uchylamy y znoſiemy.

Ubeſpieczenie Długow Naſzych Krolewſkich.

PОdobało ſię Skonfederowanym Stanom Rzeczypoſpolitey na przeſzłym Seymie 1775. przez wzgląd na znakomite y do Trzynaſtu Millionow likwidowane, a publicznie okazane, częścią utraty w Dochodach Naſzych, częścią dla powſzechnego Dobra uczynione wydatki Summę Siedmiu Millionow Złotych Polſkich Nam *ſucceſſivè* do wypłace-

TABELLA EXPENSY KORONNEY.

					Złączona Suma		Ogołem.	
Krol Jmć.		Dochodu Rocznego ze Skarbu Rzeczypospolitey do Skarbu J. K. Mći -	2,666,666	20	2,666,666	20	2,666,666	20
Stan Cywilny	Rada Nieustaiąca.	Na Officyalistow, Subalternow, Kancellaryą, y inne potrzeby Rady -	80,000		80,000		2,671,794	10
	Departament Marszałkowski.	Marszałkowi Wielkiemu Koronnemu - - - - - -	60,000		203,461			
		Marszałkowi Nadwornemu Koronnemu - - - - -	40,000					
		Na Chorągiew Węgierską do Laski należącą - - - -	67,461					
		Na Officyalistow Marszałkowskich - - - - -	36,000					
	Kanclerski.	Na Podkanclerzego Koronnego - - - - - -	40,000		40,000			
	Skarbowy.	Dla Podskarbiego Wielkiego Koronnego - - - - -	60,000		642,000			
		Dla Podskarbiego Nadwornego Koronnego - - - -	32,000					
		10. Kommissarzom Skarbowym à 10,000. Instygatora Koronnego rachuiąc między Kommissarzami - - - - - - - -	100,000					
		Na Officyalistow Skarbowych - - - - - -	100,000					
		Na Korpus Milicyi Skarbowey Koronney - - - -	120,000					
		Expens Prawna y drobna - - - - - -	30,000					
		Na Konflagraty, allewiacye, cła wrocone y decessa, pomiędzy ktoremi iest Summa roczna 70,000. za Lubomlą W. Rzewuski Woiewodzinie Wołyńskiey	200,000					
	Rożne Expensa.	Na Szkołę Rycerską - - - - - - -	200,000		1,181,666	20	Deputatom wraca się skrzynka podług dawnych Praw.	
		Prezydentowi Trybunalskiemu - - - - - -	10,000					
		Marszałkowi Trybunalskiemu - - - - - -	20,000					
		Na Fundusz umarzaiący długi Rzeczypospolitey - - - -	500,000					
		Na Posłow Zagranicznych, Gabinet, Tłomaczow y Szkoły Oryentalne -	270,000					
		Sędziom Pogranicznym - - - - - - -	50,000					
		Pałac Posła Rossyiskiego, z Expensy Extraordynaryiney.						
		Reparacye Zamkow: Warszawskiego, Krakowskiego y Pałacu Rzeczypospolitey	90,000					
		Marszałkowi Seymowemu - - - - - -	13,333	10				
		Sekretarzowi Seymowemu - - - - - -	3,333	10				
		Dla Szpitalu Warszawskiego - - - - - -	25,000					
	Pensye, Rekompensy, Gratyfikacye.	Krolewiczom Polskim Xiążetom Saskim - - - - -	178,666	20	224,666	20		
		Dla Sędziow Ziemskich y Grodzkiego Warszawskich żyiących tylko - -	10,000					
		Dla Pisarza Ziemskiego Grodzkiego Warszawskiego za wydawanie Extraktow Konstytucyi	10,000					
		Urodzonemu Kraszewskiemu Generałowi Maiorowi - - -	20,000					
		Mikulskiemu y Sukcessorom Bucowa - - - - -	6,000					
	Expens Extraordynaryina.	Na Expens Extraordynaryiną y nieprzewidzianą - - - -	300,000		300,000			
Woysko	- -	Expens Woyskowa - - - - - - - -	6,290,000	-	6,290,000	-	6,290,000	
		Summa Generalna -	- -		- - -		11,628,461	
	Summy kapitalne ktore Ratami uspokoić należy z Funduszu umarzaiącego.	Nadgroda 9. Towarzyszom Kommendy Ur. Kraszewskiego - - -	18,000					
		Ubeśpieczenie Gwardyi Pieszey Koronney *salva liquidatione* - -	728,477	1.				
		Ubeśpieczenie Ur. Alexandrowi Unrugowi - - - - -	45,000					
		Indemnizacya W. Xiążęciu Sapiezie Kanclerzowi Litewskiemu - -	100,000					
		Zawdzięczenie W. Borchowi Podkanclerzemu Koronnemu	335,000					
			1,226,477	1				
		Krolowi Jmci za niedobraną perceptę od Roku przeszłego y powrocenie Awansow iakie się z Dokumentow pokażą.						

T A B E L L A

Należących, odebranych, y resztuiących Summ do Kaſſy J. K. Mci, 21. Octobris 1776.

	należące.			odebrane.			resztuiące.		
Od 1. Marca 1775. do 1. Septembra 1776. to ieſt za pułtora Roku.	fl.	gr.	den.	fl.	gr.	den.	fl.	gr.	den.
Z Skarbu Koronnego - - - - - - -	5,000000	-	-	5,094,047	5	-	2,405,952	25	
Z Skarbu Litewſkiego - - - - - -	2,500,000	-	-						
Długu przyznanego od Rzeczypoſpolitey - - - -	7,000000	-	-	335,958	2	9	6,664,041	27	9
Wydała kaſſa Krolewſka na potrzeby Publiczne według przyłączonych Dokumentow - - - - - - -	- -	-	-	- -	-	-	893,812	14	9
							9,963,807	7	
A ponieważ wyſzło dnia wczorayſzego Sancitum względem wſzyſtkich Retentow Rzeczypoſpolitey, na Summę - - -	- -	-	-	- -	-	-	963,807	7	
Zoſtaie do Funduſzu Summ długi Rzeczypoſpolitey umarzaiących -	- -	-	-	- -	-	-	9000,000		

płacenia przyrzec, y lubośmy tę przywiązaną Narodu dla Nas ofiarę wdzięcznym przyięli sercem, iednak od tego czasu nietylkośmy w skutku szczupłą bardzo kwotą dla niedochodzącego funduszu umarzaiącego Długi Rzeczypospolitey, ze Skarbow Oboyga Narodow kontentować się musieliśmy, ale też Summa dawnieysza siedmiu Millionow Złotych Polskich Nam przyrzeczona, przez niewypłacone zupełnie *à die 1ma Martii* 1775. aż do ostatniego dnia *Augusti* Roku bieżącego Dochody Nasze Krolewskie, y inne, zastępuiąc Skarby Oboyga Narodow dla potrzeby publiczney przez Nas uczynione wydatki, podług osobney Tabelli na teraźnieyszym Seymie Stanom Skonfederowanym prezentowaney, są powiększone, tak dalece, iż teraz sprawiedliwa y na Prawach gruntowana Pretensya Nasza w Skarbach oboyga Narodow do Summy dziewięciu Millionow Złotych Polskich urosła; Zatym za zgodą powszechną Zgromadzonych Stanow wolno Nam będzie takową Summę, przez kredyt Nasz za Granicą zaciągnąć, y na ubespieczenie oney, nayprzod proporcyonalną, ktora na Nas Krola z Funduszu umarzaiącego Długi Rzeczypospolitey teraz ustanowionego, przypada kwota, naznaczyć, a to dla wypłacenia corocznie, iakeśmy się kredytuiącym obowiązać musieli, Summy pięćdziesiąt tysięcy Czerwonych Złotych Kapitału oprocz Prowizyi, ktore osobno ze Skarbu Naszego wypłacone będą; Kwity zaś tak z wypłaconych corocznie wzmiankowanych pięciudziesiąt tysięcy Czerwonych Złotych, iako też y opłaconych długow Naszych do Kommissyi Skarbowey oddawane bydź maią. Chcąc zaś tym pewniey zabespieczyć Summy na umorzenie długow, nayprzod *primæ Classis* przeszłym Seymem y teraźnieyszym warowanych nakazuiemy: aby nie tylko Rada Nieustaiąca temi Summami pod żadnym pretextem niedysponowała, ale też dla prędszego y łatwieyszego zapłacenia terminow, daiemy moc Kommissyom Oboyga Narodow, aby z wszelkich funduszow, do Expensy Cywilney regulowanych, tę należytość Naszą do pierwszey Klassy długow ściągaiącą się, za każdą Ratą nieochybnie zaspokoiały. A gdyby, czego strzeż Boże, śmierć Nas zayść miała, *etiam post Fata Nostra* ta Summa ze Skarbow Oboyga Narodow z Funduszu umarzaiącego Długi wypłacona bydź zupełnie w czasie dziesięcioletnim odtąd powinna; a przytym dla upewnienia Cudzoziemskich Kredytorow wspomnioną Summę dziewięć Millionow na Intratach Naszych Krolewskich ze Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego Nam corocznie ubespieczonych, tudzież na Ekonomiach Naszych Krolewskich w tymże Wielkim Xięstwie Litewskim, to iest: Brzeskiey-Litewskiey, Grodzińskiey, Kobryńskiey, Ołyckiey y Szawelskiey, aż do całego Jey wyliczenia zapisać iak nayuroczyściey dla Nas y Sukcessorow Naszych moc mieć będziemy, tak dalece, że gdyby rocznie y regularnie Kapitał wspomniony z Prowizyami niebył wypłacony, Kredytorowie do obięcia Administracyi tychże Ekonomiow, aż do zupełney swoiey satisfakcyi umocowani bez przeszkody od Nas y Sukcessorow Naszych bydź maią.

Obiaśnienie *Legis Sumptuariæ*.

CHcąc uskutecznić pożyteczne dla kraiu zamysły Poprzednikow Naszych, w dawnych Prawach wyrażane, względem ściśnienia zbytkow, y chcąc one do teraźnieyszey sytuacyi Oyczyzny Naszey przystosować, postanawiamy *Lege præsenti*, za zgodą Stanow Skonfederowanych: ażeby żadna Osoba *utriusque sexûs* Stanu nie szlacheckiego Złota, Srebra, Pereł, Kleynotow, ani Koronek do stroiu swego nie zażywała, ani drogich futer, to iest: Marmurkow y Sobolow; tudzież, żeby Miasta y Mieszczanie (wyiąwszy Magistraty, ktore na

to osobne Prawa maią) Szabel y Szpad, excepto podroży, u boku swego nosić nieważyli się. Nie tylko zaś tymże Osobom nie szlacheckiego Stanu, ale w powszechności wszystkim Obywatelom Państw Rzeczypospolitey *cujuscunque Status & Conditionis* bez excepcyi rozkazuiemy; Żeby nie ważyli się do ubioru służących swoich w liberyi Sukna, ani Passamonow, ani Kapeluszow, ani czapek, ani żadney części, czyli ozdoby ubioru, ich sprawować, z inszych sukien, ani materyi, iak te, ktore w kraiach Rzeczypospolitey fabrykowane są. Złoto zaś y Srebro na tychże liberyach pod żadnym pretextem znaydować się niepowinno. Ten sam zakaz rozciągamy do wszelkich Mundurow dla pieszego y konnego Zołnierza prostego Gemeyna Rzeczypospolitey; mianowicie zakazuiemy *cujuscunque Status & Conditionis* Obywatelom Rzeczypospolitey używania skor zagranicznych do obuwia y do siądzeń, Szorow y oporządzeń końskich wszelkich. Tudzież zakazuiemy zażywanie Karet y powozow wszelkich, Szkła stołowego y farfur nieporcellanowych za granicą robionych.

Chcąc zachęcić kraiowe Manufaktury, a przeto wychodzącym za granicę pieniądzom nieiaką uczynić tamę, a Stan Rycerski y Senatorski w przyzwoitey zachować dystynkcyi, mieć chcemy: Żeby na pierwszych Seymikach Gospodarskich każde Woiewodztwo obrać sobie kolor Munduru moc miało, ktore to Mundury nie komu innemu nosić wolno będzie, tylko Senatorom, Ministrom, mieysce y Radę, gdzie są Possessionatami maiącym, y Szlachcie tychże Woiewodztw, y takowe Mundury z żadnego inszego Sukna robione być nie maią, tylko z kraiowego; Co iednak noszenia inszych niemondurowych sukien nikomu nie zagradza.

Ażeby ninieysze Prawo nie stało się okazyą Manufakturzystom y Rzemieślnikom kraiu Naszego do zbytniego podniesienia szacunku Towarow y robot swoich; przeto mieć chcemy y ustanawiamy: aby rozrządzenie nayprzezornieysze w tey mierze uczyniły Kommissye Skarbowe; co do Woiewodztw z pomocą Urzędow Woiewodzińskich; a co do Miasta Warszawy Urząd Marszałkowski za zniesieniem się z Departamentami *Policiei* y Skarbowym, pod Approbacyą Naszą w Radzie Nieustaiącey.

Rygor na nieposłusznych, co do używania Towarow Zagranicznych taki mieć chcemy: żeby *ad cujusvis instantiam* przestępuiący ninieysze Prawo mogł bydź pozwany, gdy z Szlacheckiego Stanu do Grodu lub Ziemstwa, gdy z nie szlacheckiego Stanu do naybliższego Mieyskiego Sądu, a to pod winą na Osoby Stanu Szlacheckiego Tysiąca grzywien *per medium Judicio & Accusatori*; a na Osoby Stanu nie szlacheckiego Pięciuset grzywien *præcisa appellatione.*

Ażeby ninieysze Prawo w exekucyi swoiey przez zbytne przyśpieszenie uciążliwości Obywatelom nieprzyniosło, mieć chcemy: Żeby dopiero *à die* 1. *Maii* 1778. Roku skutek swoy brało, po ktorym terminie, ktoby oskarżony był o używanie ktoregokolwiek zwyż zakazanych Artykułow, oprocz dawniey kupionych sprzętow, będzie musiał przed Sądem dowieść, że iuż miał w własności swoiey przed tymże dniem pierwszego Maia 1778.

Rozrządzenie przez Kommissye Skarbowe, y Urzędy Marszałkowskie wyż wspomnione, gdy od Nas w Radzie Nieustaiącey approbowane zostaną, Uniwersałem Naszym *ante diem* 1. *Maii* 1778. publikowane być, y moc Prawa mieć ma.

Przyśpie-

Przyśpieſzenie ſatysfakcyi Ur. Piotrowi Dembińſkiemu.

POnieważ mamy z Relacyi Deputowanych do Likwidacyi Kommiſſyi Skarbu Koronnego; Jż taż Kommiſſya przychylaiąc ſię do Konſtytucyi Seymu 1775. nakazuiącey Skarbowi Koronnemu, a to na fundamencie *Laudi* Woiewodztwa Krakowſkiego wypłacenie Ur. Piotrowi Dembińſkiemu Staroście Wałeckiemu długu rzetelnego, (ktorego rozciąga ſię aſſekuracya na Czopowym y Szelężnym) *in Summa* Złotych Polſkich siedmdzieſiąt ſześć Tyſięcy, ſześćſet dziewięćdzieſiąt siedm, wydała rezolucyą w dniu czwartym Mieſiąca Czerwca Roku 1776. na Notę od Urodzonych Michalczewſkich Prawo do teyże Summy maiących, podaną z oświadczeniem: Jż nakaże Prowincyi Krakowſkiey wypłacać Ratami tę Summę w naypierwſzych kwartałach z Proweniencyi Czopowego y Szelężnego. A że ta deklaracya Kommiſſyi Skarbu Koronnego dotąd ieſt bezſkuteczna; Zaczym potwierdzaiąc oſtatniego Seymu Prawo, temuż Ur. Piotrowi Dembińſkiemu ſłużące, za zgodą Skonfederowanych Rzeczypoſpolitey Stanow nakazuiemy: Ażeby wzmiankowana Summa Złotych Polſkich siedmdzieſiąt ſześć Tyſięcy ſześćſet dziewięćdzieſiąt siedm we dwoch naſtępuiących bliſko kwartałach, to ieſt: *in Decembri & Martio* pomienionemu Ur. Dembińſkiemu dzisieyſzemu Poſłowi Woiewodztwa Krakowſkiego była niezawodnie wypłacona z funduſzu na deceſſa, y aby na ten koniec Kommiſſya Skarbu Koronnego do rąk tegoż Ur. Piotra Dembińſkiego *ſub tempus* agituiącego ſię Seymu aſſygnacye do Kaſſy Prowincyi Krakowſkiey wydała, mieć chcemy.

Skład wſzelkich Towarow.

CHcąc pomnożyć bogactwa Narodowe, a bardziey niezawodne wnyście pieniędzy do kraiu Rzeczypoſpolitey, uſtanawiamy kompanią, albo raczey uſtanowić ſię maiącey, beſpieczeńſtwo wſzelkie upewniamy, tym ſpoſobem. Ponieważ wſzelkie produkta kraiowe, iako to: Zboże, Skory, Woſki, Łoie, Saletry, y inne tym podobne Towary, naywięcey rzekami Bug, Narew, Wiſła, Wieprz, y Pilica wyprowadzane zoſtaią, a dotąd częſtokroć z ſtratą przedawane bydź muſzą; więc obmyślaiąc lepſzy pożytek dla kraiu, pozwalamy zebrać ſię kompanii bez dyſtynkcyi, Szlachcie lub Mieſzczanom, Obywatelom, lub Zagranicznym, y oney przy zbieżeniu tych Rzek, to ieſt: w Zakroczymiu, lub w okolicy, byleby na gruncie Dobr Krolewſkich, przykładem Kazimierza Wielkiego Krola Polſkiego Spichrze wyſtawiać, ſkłady tak na kraiowe Towary, iak na zagraniczne formować, do nich wſzelkiego rodzaiu Towary z tych Rzek wodą idące, ſkupować, y w Spichrzach wyſtawionych ſkładać, ktore to Towary kraiowe od wzwyż wyrażoney kompanii uſtanowić ſię maiącey, ceną Targową, lub podług umowy, albo zakontraktowania z przywożącemi, lub wodą idącemi przywożącym, bez żadnego iednak przymuſu, z wolnym dalſzym ſpławem, dla tych coby przedawać niechcieli, płacone bydź powinny, w ktorey to kompanii każdemu Szlachcicowi lub Mieſzczaninowi, Obywatelowi, lub Zagranicznemu ſwoie akcye, czyli porcye mieć, Spichlerze wyſtawiać, *prævio cenſu Proprietario Fundi*, y do nich Towary ſkupować wolno będzie. Oſtrzegamy iednak, aby za długi namienioney kompanii, nikomu y nigdy w odpowiedzi nie były Oboyga Narodow Skarby.

Uchylenie Prawa Seymu przeszłego, pod tytułem: Jnkorporacya Woytostwa z Jurysdykcyą Miasta Nowey Warszawy: Dobra Nasze Krolewskie w stan Dziedzictwa zamieniaiącego.

STarostwo Wareckie, z Dzierżawami, Wichradz, Niemowice, Strumiec y Brzozowką, z Woytostwami do nich należącemi, przez Urodzonego Jozefa Puławskiego kupione, a na Seymie przeszłym Urodzonemu Jgnacemu Rychłowskiemu Chorążemu Piotrkowskiemu y iego Sukcessorom, dziedzicznym Prawem iest wiecznie nadane, z nienależytym przyłączeniem Dobr Ziemskich; a to z powodu ustąpienia Woytostwa z Jurydyką Miastu Nowey Warszawy, w swoich dosyć obszernych gruntach, przez tegoż Urodzonego Rychłowskiego, nie bez własnego zysku, innym *per Emphyteusim*, przed tą Konstytucyą pozwolonych, znacznie uszczuplonego, y w swoiey powinney należytości uiętego, Stany Skonfederowane uważaiąc, y zamianę nader niedostateczną z oczywistą Skarbu Rzeczypospolitey szkodą, przeciwko tym dawnym Kardynalnym Prawom wypadłą, y oraz wielką potrzebę do pomnożenia w Dobrach Naszych Krolewskich Prowentu za naypierwszą przed wszelkiemi nadgrodami sprawiedliwie uznaiąc; Konstytucyą Seymu ostatniego, pod tytułem: Jnkorporacya Woytostwa Nowey Warszawy &c: *Fol:* 94. za powszechną zgodą zupełnie uchylamy. Dobra rzeczone Prawu Naszemu Krolewskiemu przywracamy, y grunt Ciołkowszczyzna zwany, do Dobr Wyniar Prawem dziedzicznym należący deklaruiemy; a Kommissyą do odgraniczenia Dobr Krolewskich, na dziedzictwo przemienionych, przeszłego Seymu nastąpioną, całkowicie znosiemy.

Upewnienie Prawa dożywocia dla Nayiaśnieyszey Francizki z Krasińskich Nayiaśnieyszego Karola Krolewicza Polskiego Xiążęcia Saskiego Małżonki.

GDyśmy dla Nayiaśnieyszych Krolewiczow Polskich Xiążąt Saskich Summę roczną ze Skarbu Oboyga Narodow w Konstytucyi wyrażoną wyznaczyli, z ktorey rowna część dla Nayiaśnieyszego Karola Krolewicza Polskiego Xiążęcia Saskiego przypada; Zaczym na połowie tegoż Nayiaśnieyszego Karola Krolewicza Polskiego Xiążęcia Saskiego, dla Nayiaśnieyszey Francizki, z Domu Starożytnego Krasińskich, Małżonki Jego, dożywocie, aż do zgonu życia oney rozciągamy, y że w przypadku zeyścia z tego świata Nayiaśnieyszego Karola Krolewicza Polskiego Xiążęcia Saskiego, połowę Summy dla Małżonki Jego Skarby Oboyga Narodow wypłacać będą powinny; waruiemy y postanawiamy.

Uwolnienie od Kwarty Starostwa Niechorowskiego.

POnieważ W. Wykowski Kasztelan Wyszogrodzki Starosta Niechorowski, za swoie prace y koszta na Kommissyach Grodzieńskiey y Toruń-

Toruńſkiey erogowane; a dwoma Reſkryptami przez Poprzednika Naſzego do nadgrody aſſekurowane, przez Konſtytucyą Seymu oſtatniego, tak Summę Sto Tysięcy Złotych Polſkich na Staroſtwie Niechorowſkim *modo Hypotecæ* ma ſobie przyznaną; iako też *in vim* Procentu po pięć od Sta ma aſſekurowaną; Przeto należące z tegoż Staroſtwa poſtory Kwarty; w tymże Procencie za zgodą Stanow Rzeczypoſpolitey opuſzczamy, y od płacenia tegoż W. Kaſztelana Wyſzogrodzkiego uwalniamy.

Obiaśnienie trudności względem dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego.

TRudności względem dochodow y wydatkow Skarbu Koronnego, z Prawa przeſzłego wynikaiące obiaśniaiąc, deklaruiemy.

1mo. Względem puſtych kominow Uniwerſał Kommiſſyi potwierdzaiąc, determinuiemy, że wſzelkie budynki Mieyſkie y Wieyſkie, murowane y drewniane, te tylko od podymnego wolne bydź maią, ktore do reparacyi nie ſą zdatne, albo żeby koſzt reparacyi rownał ſię wybudowaniu nowego takiego budynku, względem ktorych tylko Kommiſſya na Rekwizycyą żalącego ſię, rewizye poſyłać moc mieć będzie *ad ſpatium* ſześciu Mieſięcy.

2do. Zamiaſt Hyberny, ktora ſię znoſi, mieć chcemy, aby wſzyſtkie Miaſta y Miaſteczka Krolewſkie, bez wſzelkiey kogożkolwiek, y iakieyżkolwiek Jurysdykcyi excepcyi, poł podymnego, podług klaſſyfikacyi podymnego Wieyſkiego ſwego *reſpectivè* Woiewodztwa, Ziemi lub Powiatu, w zatylnych zaś domach lub małych Miaſteczkach po dwa Złote opłacały, a to nie zaſłaniaiąc ſię żadnemi wolnościami y Konſtytucyami.

3tio. Staroſtwa y Krolewſzczyzny wſzyſtkie poł-tory kwarty do Skarbu Koronnego iſtotnie podległey y prawdziwym dochodem tegoż Skarbu będącey, podług 1765. Luſtracyi, a niepoznieyſzey płacić będą; niezaſłaniaiąc ſię żadnemi wolnościami y Konſtytucyami, Luſtracyi zaś Staroſtwa Kłodawſkiego Kommiſſyi Skarbowey moc do rozeznania nadaiemy, płacenie czynſzu Emfiteutycznego w ratach Marcowey, y Septembrowey naznaczamy.

4to. Retentow Skarbowi Koronnemu Prawem 1775. pod tytułem = Pozoſtałey y Sukceſſorow J. W. Branickiego Kaſztelana Krakowſkiego, Hetmana Wielkiego Koronnego zakwitowanie = przekazanych, zaczęte iuż windykowanie dokończyć Kommiſſyi Skarbowey zlecamy.

5to. Łany Wybranieckie Kommiſſyi Skarbowey przez wyznaczone od Niey Oſoby zluſtrować, należytość Łanową, podług Prawa y ſprawiedliwości determinować, y Taryffę doſtateczną uformować zlecamy, od tey zaś Luſtracyi y Taryff Łany, ktore ſą do Folwarkow przyłączone, y z nich kwarta opłaca ſię, wyłączamy y w tym Konſtytucyą 1768. reaſſumuiemy, a gdzieby potrzeba było wymiaru Łanow Luſtracyi podległych, tam go Kommiſſya wyznaczać, y wſzelkie w tey mierze trudności ułatwiać moc mieć będzie. A na Łany, gdzieby wakowały, Kommiſſyi Skarbowey Kontrakty Emfiteutyczne za approbacyą Nas Krola wydawać, zaroſſe zaś y puſte, do lat kilku od podatku Łanowego, według ſłuſzności tego wymagaiącey, uwalniać, zupełną Władzę teyże Kommiſſyi nadaiemy.

6to. Od Remanentow wſzelkich y Deceſſow z rachunkow Seymowych pochodzących, dotąd wybrać ſię niemogących, za Jnweſtygacyą y dowiedzeniem powietrza lub rzeźby Haydamackiey, albo dla

O klęſk

klęſk kraiowych, rozeyścia ſię Kahałow, tudzież od Retentu Łanowego, albo dla przyłączenia Łanow do Folwarkow, albo dla zaległości zaległego uwolnić, y z Retentow rachunkow Seymowych odciągnąć Kommiſſyi Skarbowey zlecamy.

7mo. Do ſądzenia Regeſtru tylko Wexlowego komplet w Oſobach czterech oznaczamy, a temu Regeſtrowi *extra Cadentiam* Wtorek y Piątek, a w Kadencyach tylko Piątek determinuiemy; Wpiſy przed Proteſtem wexlu do tegoż Regeſtru czynione excepcyi podlegać maią. Regeſtr *Pœnalium* względem tegoż Regeſtru y Cudzoziemſkiego w każdą Sobotę w tymże komplecie brany mieć chcemy. Przytym dla wygody publiczney Kadencyą Sądową Auguſtową na September przenoſiemy.

8vo. Uniwerſały y Dyſpozycye wſzelkie Kommiſſyi Skarbowey, aby Grody bez opłaty wſzelkiey do Oblaty przyimowały, nakazuiemy, pod odpowiedzią, w Sądach Kommiſſyi Skarbowey.

9no. Retenta podatkow zaraz po każdey Racie za pomocą Woyſka Koronnego, za Rekwizycyą Kommiſſyi Skarbowey dodać mianą, exekwowane mieć chcemy.

Sprawiedliwość wybierania dochodow Publicznych.

RAchunek y czynności Kommiſſyi Skarbowey, przeświadczaią Nas o wierności y czułości Jey, nad Subalternami do wybierania Jntrat Rzeczypoſpolitey uſtanowionemi, tak dalece: iż Kommiſſarzow y Subalternow Przyſięgi, oraz ſpoſob dozoru y pilności odeymuią boiaźń, aby, co podług Prawa y Jnſtruktarzow ſprawiedliwie należy, nie wſzyſtko wybierane, y do Skarbu importowane bydź miało. Jdzie zatym, iż gdyby kto prywatnych ſzukaiący zyſkow na Arędę Ceł Rzeczypoſpolitey, lub innych dochodow ofiarował większą Summę, niż Skarb w Perceptach doświadcza, naturalnie tak ta *Superata*, iak ciągnione prywatne zyſki, nie mogłyby płynąć z innego zrzodła, iak tylko z zdzierſtwa handluiących Szlacheckiego y Kupieckiego Stanow; Przeto nie chcąc, aby powſzechnym zubożeniem y krzywdą prywata ſię bogaciła, arędowania Ceł, y innych dochodow publicznych (wyiąwſzy ſzczegulne Prawo o Tabace y Czopowym uſtanowione) zabraniamy.

Dobra Stołowe Krolewſkie.

GDy przez okoliczność Zaboru Kraiu, y Ekonomie Dobr Stołowych, a mianowicie Sandomirſka y Wielkorządow Krakowſkich tak ſą odięciem od nich Wsiow y gruntow rozerwane, że w małości reſzty Wsiow y gruntow pozoſtałych porządnego nie można utrzymywać goſpodarſtwa, ani z nich Skarb Naſz Krolewſki pewnego mieć może dochodu. Przeto za zezwoleniem wſzyſtkich Stanow daiemy moc Kommiſſyi Skarbowey Koronney Dobra z tychże Ekonomii pozoſtałe ktorekolwiek za wiadomością y wolą Naſzą Krolewſką ſprzedać, a to tym ſpoſobem: Wyznaczy Kommiſſya Skarbowa Koronna Luſtratorow trzech do Dobr na ſprzedanie przeznaczonych; Wyznaczeni Luſtratorowie przyſięgną, iako *in Reviſione ſtatûs Bonorum* wiernie ſię ſprawią, nie uwodząc ſię ani datkiem, ani obietnicą, ani reſpektem, ani boiaźnią, iako wſzyſtkie Dochody y Proweniencye będące, y bydź mogące, ſtan Dobr, ich wſzelkie użytki, oraz ich położenie y dobroć iako naydokładniey opiſzą, y Kommiſſyi Skarbowey donio-

doniofą. Po wykonaney tey Przyfiędze, ciż Luftratorowie razem wfzyfcy wraz z Delegowanemi od Nas Krola ziadą do Dobr na fprzedanie przeznaczonych; ziechawfzy, też Dobra zrewiduią, Inwentarze, a w nich Intraty y Dochody fpifzą, y dzieło fwoie iak naywierniey fporządzone, Kommiffyi Skarbowey Koronney odefzlą, a Kommiffya dopiero w umowy y opify przedażne wnijdzie, *Pretium* uftanowi, a uftanowiwfzy uczyni ftaranie względem innych nabycia Dobr, zbytym Dobrom wyrownywaiących, do ktorych podobnież iak do zbytych Luftratorow wyfzle, ktorzy podobnież będąc przyfięgłemi, dzieło fwoie wygotuią, y Kommiffyi Skarbowey Koronney odefzlą; Dopiero Kommiffya Skarbowa Koronna w komplecie przynaymniey fiedmiu, te wzaiemne Rewizye pozna, roztrząśnie, y rezolwować będzie, a gdy upatrzy rowny pożytek Skarbu Jego Krolewfkiey Mości y Rzeczypofpolitey przez odprzedanie Dobr *Menfæ Regiæ*, a nabycie innych na mieyfce odprzedanych, na ten czas taż Kommiffya w Komplecie wyżey wymienionym, rezygnacyą Dobr na ofobę kupuiącego, lub kupuiących (ktory lub ktorzy maią bydź *per omnia ex Statu Juri & pœnæ parenti*) uczyni, a natychmiaft Dobra inne iuż rewidowane odprzedanym wyrownywaiące na Skarb Jego Krolewfkiey Mości, y do Jego Stołu zakupi, czyli zamieni, y nabywaiący Dobra *Menfæ Regiæ* nie będzie obligowany, lub obligowani inaczey *conftitutum pretium* zapłacić, tylko na nabycie Dobr odprzedanym zupełnie wyrownywaiących, a tak Dobra te, ktore zamienione lub odprzedane zoftaną, mieć będą naturę Dobr Ziemfkich, *falvis* iednak *Privilegiis* Miefzczanom y Miaftom Dobr tychże fłużących. Te zaś Dobra ktore na Skarb Nafz Kommiffya Skarbowa zakupi lub zamieni, y ktore koniecznie w Koronie bydź powinny, będą odtąd zawfze natury Dobr ftołowych Krolewfkich, takiey y pod tą Juryzdykcyą, ktore Prawa o Dobrach ftołowych opifały, y mieć chciały. A iako Dobra Ekonomiczne iako ftołowe według dawnieyfzych y za Panowania Nafzego ftanowionych Konftytucyi, nie mogą bydź zmnieyfzone; Przeto Prawa o całościach Dobr Stołowych ponawiamy.

Sprawiedliwość W. Przebendowfkiemu Woiewodzie Pomorfkiemu.

POnieważ W. Ignacy Francifzek Przebendowfki Woiewoda Pomorfki, w powfzechney tey Oyczyzny klęsce przez odpadłą Prowincyą Prufką pod Panowanie Krola Jmci Prufkiego ze czterema znacznemi Staroftwami, oraz Summy pewne Jemu należące, y Imieniowi Jego przez Rzeczpofpolitą afsekurowane poftradał, a przez takowe ftraty froźfzego nad innych Państw Nafzych Obywatelow lofow w fzczegulności doznał; przeto aby przynaymniey część iakowa właśnego maiątku przez famą fprawiedliwość Jemu powrocona zoftała, za powfzechną Stanow Zgromadzonych zgodą Summę Trzech kroć fto tyfięcy Złotych Polfkich *in forma hypothecæ* na Staroftwie Soleckim w Woiewodztwie Sendomirfkim y Powiecie Radomfkim fytuowanym, przez wzwyż wfpomnionego Woiewodę Pomorfkiego pofiadanym, iako realny Dług Rzeczypofpolitey afsekuruiemy, y połtory kwarty z tego Staroftwa, iaka teraz ieft, płacić uftanawiamy. Gdy zaś U. Stefan Chomentowfki na tymże Staroftwie przez Konftytucyą Seymu oftatniego 1775. miał fobie zapewnione Prawo Emfiteutyczne, przeto względem tegoż Prawa, między W. Woiewodą Pomorfkim, a tymże U. Chomentowfkim zafzłych Tranzakcyi pewność waruiemy.

Aże W. Ignacy Franciszek Przebendowski Woiewoda Pomorski od lat blisko dwudziestu na rożnych Funkcyach publicznych Nayiaśnieyszemu Poprzednikowi Naszemu, Nam y Oyczyznie wiernie wysługuie się, przeto w nadgrodę tychże zasług *Lege praesenti* stanowiemy, ażeby Starostwo Krakowskie zaszczycone tytułem Generalstwa Małopolskiego *post cessum vel decessum* teraźnieyszego Possessora z temi Prerogatywami y użytkami, iakie zdawna y do tych czas Generałowie Małopolscy Starostowie Krakowscy mieli y używali, od Nas Krola temuż W. Ignacemu Franciszkowi Przebendowskiemu Woiewodzie Pomorskiemu do dożywotniego dzierżenia oddane było, *salvis per omnia oneribus Reipublicae.*

Zakwitowanie Kommissyi likwiduiącey Długi Rzeczypospolitey.

GDy Nam przez Delegowanych od Stanow do Kommissyi likwiduiącey Długi Rzeczypospolitey iest doniesiono, y iawnie przełożono; Iż taż Kommissya na dopełnienie obowiązkow Prawa Seymu przeszłego na siebie włożonych pracowicie cały czas łożąc, iefzcze teyże likwidacyi Długow drugiey Klassy, tak z powodu zadawnionych Pretensyi przez Kompetytorow do Rzeczypospolitey formowanych, iako też (po zaszłych ze Skarbem Rzeczypospolitey kommunikacyach) z przyczyny szukanych od Skarbu Koronnego dowodow ku odbiciu onychże zakończyć nie mogła, przeto czynności wzmiankowaney Kommissyi dotąd zaszłe (oprocz wyroku na Pensye Urodzonym Kommissarzom dawnym Woyskowym wypadłego, ktory totalnie uchyliwszy a tychże przy całości Pensyi wysłużonych, likwidować się powtornie maiących zostawiwszy, po zapłacenie onych do Funduszu na umorzenie Długow ustanowionego odsyłamy) za słusznie y sprawiedliwie nastąpione uznawszy, y rzeczoną Kommissyą *de Peractis* zakwitowawszy, a Osobom w nieyże zasiadaiącym, za chwalebne swey Funkcyi sprawowanie, względy y wdzięczność upewniwszy, też samą Kommissyą w Mieście Naszym Warszawie, y w tychże samych Osobach, a w Komplecie naymniey Osob Pięciu zasiadać; y do Seymu przyszłego Ordynaryinego trwać maiącą przedłużamy, mieć chcąc: Aby ciż WW. y UU. Kommissarze Przepisy Prawa Seymu teraźnieyszego y przeszłego, co tym nie iest odmieniono, w zakończeniu likwidacyi Długow Rzeczypospolitey, tak teraz do pierwszey Klassy przyłączonych, iako też przeszłym Prawem do drugiey destynowanych, ze wszystkim dopełnili, y Dzieło swoie na Seym przyszły wygotować starali się.

Kompetytorom Pretensye do Rzeczypospolitey formuiącym w porządku okazania y popisania się z Prawami swemi przed Urzędem teyże Kommissyi, czasu odtąd na ten ostatni raz połroku zamierzamy, a ktoby w tym czasie, to iest do dni ostatnich Miesiąca Kwietnia w Roku przyszłym 1777. przypadaiących licząc, nie popisał się z Pretensyami swemi, albo po zapisaniu swych Pretensyi w tey Kommissyi nie likwidował się, ten na zawsze Prawa y Pretensye swoie do Rzeczypospolitey miane, utracać będzie. Pensye Assessorom Juryzdykcyi Marszałkowskiey Koronney, tudzież Juryzdykcyi Naszey Zadworney, a oraz Metrykantow Koronnych y Pisarza Dekretowego Seymem 1775 wyznaczonych, za zaświadczeniem *de praesentia* Assessorow przez Prezesow tychże Juryzdykcyi, do Kommissyi likwidacyiney *pro liquidatione ad primam Classem*, a *pro satisfactione* w wypłaceniu tych Pensyi zaległych, do Kommissyi Skarbu Koronnego z Funduszu na Długi Rzeczypospo-

czypospo-

czypospolitey wyznaczonego odsyłamy. A nadgrodę Kommissarzom naznaczoną od Summ *ex prima Classe* przysądzonych y Seymem przyłączonych Grosz szeźćdzieśiąty, podług uproporcyonowania między temiż Kommissarzami zachodzić maiącego, Kommissye Skarbowe Oboyga Narodow wypłacać będą, rownie ubespieczaiąc y od Summ *secundæ Classis* zalikwidowanych tymże Kommissarzom likwiduiącym należytość.

Regulament dla Skarbow Oboyga Narodow.

UCzyniwszy zupełne roztrządzenie Wydatkow wszelkich ze Skarbow Oboyga Narodow, podług podpisanych Tabell mieć chcemy, y ustanawiamy: aby wszystkie te Płace, dla regularnego y sprawiedliwego rozrządzenia, zaczynały się *à Die prima Septembris Anni currentis*, za wchodzącemi Podatkami, tak na Skarb Nasz Krolewski, iako y na Woyskowe, y na Cywilne expensa.

Uchylenie Kommissyi Emfiteutycznych.

LUbośmy na przeszłym Seymie ustanowili Kommissye Emfiteutyczne do kontraktowania o zawakowane Starostwa y Krolewszczyzny, zważaiąc teraz, że te *successivè* zawakowane, nie zatrudnią całe Kommissyi Skarbowych, ktorym wysyłanie Lustratorow y odbieranie od nich Inwentarzow było polecone, więc y kontraktowanie zawakowanych Starostw y Krolewszczyzn *per Emphyteuses* na Lata, tymże Kommissyom Skarbowym Oboyga Narodow według Opisu Prawa *Titulo* == Starostwa y Krolewszczyzny == na przeszłym Seymie zaszłego, zlecamy: A zatym Kommissye Emfiteutyczne uchylamy.

Przeniesienie Pensyi WW. Podskarbim Nadwornym.

GDy WW. Podskarbiowie Nadworni Oboyga Narodow maią teraz wyznaczoną Pensyą *à Die 1. Septembris* 1776. Ze Skarbow Rzeczypospolitey, tedy za powszechną zgodą Stanow Skonfederowanych od płacenia Im tychże Pensyi dawnieyszym Prawem ze Skarbu Naszego naznaczonych, Skarb Nasz Krolewski uwalniamy.

Wyznaczenie Kommissarzow do Kommissyi Skarbowych Oboyga Narodow, tudzież do Kommissyi Edukacyi Narodowey.

GDy iuż tylko kilka godzin czasu do Seymowania zostaie, a z doświadczenia uczynioney Konsyliarzow Rady Nieustaiącey Elekcyi trzy dni trwaiącey poznaiemy, iż Elekcya Kommissarzow do Kommissyi Skarbowych Oboyga Narodow, w tych kilku godzinach pomieścić-by się żadną miarą nie mogła. Przeto za powszechnym Zgromadzonych Stanow zezwoleniem, Nam *pro hac sola vice* do Kommissyow Skarbowych Oboyga Narodow, nie mniey y czterech Prawem teraźnieyszym do liczby Kommissarzow Kommissyi Edukacyi Narodowey przydanych nominowania dozwalaiącym; My Krol do Kommissyi Skarbu Koronnego z dawnych Skarbu tegoż Kommissarzow UU. Waleryana Piwnickiego Miecznika Ziem Pruskich, Felixa Łoyka Starostę Srzop-

 skiego,

ſkiego, y Walentego Sobolewſkiego Łowczego Ziemi Warſzawſkiey, na tymże Urzędzie na drugie dwa lata potwierdzamy, niemniey *ex Senatu* WW. Szymona Dzierzbickiego Łęczyckiego, Jgnacego Przebendowſkiego Pomorſkiego Woiewodow; Kajetana Hryniewieckiego Kaſztelana Kamienieckiego; z Stanu Rycerſkiego UU. Piotra Sumińſkiego Staroſtę Bobrownickiego, Jana Rzeſzotarſkiego Sędziego Ziemſkiego Rawſkiego, y Anaſtazego Walewſkiego Podkomorzego Naſzego Nadwornego za Kommiſſarzow do Kommiſſyi Skarbu Koronnego; A zaś do Skarbu W. X. Lit: UU. Jeleńſkiego Podkomorzego Mozyrſkiego, Jakuba Rukiewicza Podſtaroſtę Grodzkiego Grodzieńſkiego, Jozefa Kazimierza Stypałkowſkiego Piſarza Grodzkiego Lidzkiego Seymem oſtatnim mianowanych, na drugie dwa lata potwierdzamy, tudzież W. Staniſława Tyſzkiewicza Kaſztelana Mściſławſkiego, UU. Tadeuſza Billewicza Ciwona Eyragolſkiego Xięſtwa Zmudzkiego, Tadeuſza Zabę Podkomorzego Wileńſkiego, Stefana Romera Podkomorzego Trockiego, Michała Bułharyna Piſarza Ziemſkiego Wołkowyſkiego, za Kommiſſarzow do Kommiſſyi Skarbu Litewſkiego mianuiemy; ktorzy nowo teraz Nominowani Przyſięgę na mieyſcu y Rotą Prawem przepiſaną wykonawſzy, na naſtępuiących zaraz Kadencyach obowiązki Urzędowe wykonywać zacząwſzy, do Seymu Ordynaryinego kontynuować maią. Rownież do Kommiſſyi Edukacyi Narodowey nowo czterech przydanych UU. Andrzeia Mokronoſkiego Seymu teraźnieyſzego Marſzałka, Hiacynta Małachowſkiego Referendarza Koronnego, Franciſzka Bielińſkiego Staroſtę Czerſkiego, y Staniſława Xcia Poniatowſkiego Woyſk Koronnych Generała Lieutenanta y Ziemi Bielſkiey Posła wyznaczamy; Ktorzy to wyznaczeni do czaſu oſtatnim Prawem 1775. wypiſanego, Urzędowi ſwemu z Prawa należące obowiązki wykonywać maią.

MATERYE MENNICZNE.

Kwit Urodzonemu Gartenbergowi Sadogurſkiemu.

ZA zaświadczeniem Urodzonego Andrzeia Zamoyſkiego Prezeſa Kommiſſyi Naſzey Menniczney, y Kommiſſarzow Kollegow Jego *in eodem Dicaſterio*; iako Urodz. Gartenberg Sadogurſki tak ſię ſprawił przez czas Adminiſtrowaney przez niego Mennicy Naſzey, iż nie tylko żadney pretenſyi do niego formować nie można, ale y owſzem *de bene geſto munere*, należy mu ſię świadectwo; Zatym za powſzechną Stanow zgodą w zwyż wſpomnionego Ur. Gartenberga Sadogurſkiego kwituiemy, y zupełnie na zawſze od Nas y Rzeczypoſpolitey uſpokoionego mieć chcemy.

Materyały do Mennicy Jego Krolewſkiey Mci.

LUbo Konſtytucya 1775. *ſub Tit.* Uſtanowienie Cła Generalnego, ktorą niewzruſzoną mieć chcemy, opłatę od wſzyſtkich *Nemine excepto* takowego Cła naznaczyła; iednak gdy Dzieło Mennicy Naſzey iedynie dla Dobra Publicznego odprawia ſię, niesłuſzną byłoby rzeczą, ażeby Materyały z obcych-Kraiow dla niey nieodbicie potrzebne, Podatek opłacały, uſtanawiamy: ażeby odtąd Mennica Naſza ſprowadzaiąc Miedzi, Stale, Zelaza, Tartaru, Tyglow do ſzmelcowania

wania y innych potrzeb swoich, na Komorach pogranicznych cło generalne podług Taryff ostatnich zaspokoiwszy, kwity za to Kommissyom Naszym Skarbu Oboyga Narodow w Warszawie, lub w Grodnie zaprzysiężone prezentowała, a na ten czas wyrażoną na nich Summę cła opłaconego na powrot odebrała, y wzaiemnie z tego Kommissye Skarbowe kwitowała.

DESIDERIA WOIEWODZTW.

Ponowienie Prawa względem Rewizyi ksiąg dawnych Woiewodztwa Krakowskiego.

GDy rożne okoliczności kraiowe po Roku 1766. zdarzone, uskutecznienie Konstytucyi Seymu w Roku namienionym 1766. na żądanie Obywatelow Woiewodztwa Krakowskiego, pod tytułem = Rewizorowie do ułożenia ksiąg dawnych Ziemskich Woiewodztwa Krakowskiego = zaszley, przeszkodą stały się, a tak Rewizya iako też ułożenie rzeczonych ksiąg, y Aktow dawnych, iako znaczną część Fortuny maiątkow Obywatelskich w sobie zamykaiących, koniecznie y nieodwłocznie potrzebną bydź się okazuie; Przeto dogadzaiąc y potrzebie powszechney, y żądaniu UU. Posłow Woiewodztwa Krakowskiego, Konstytucyą wyżey wspomnioną ponawiamy, a maiąc do uskutecznienia oney zaleconą zdatność Urodzonego Jozefa Mąkolskiego teraźnieyszego Podpiska Ziemskiego Krakowskiego, iako nietylko w czytaniu Charakterow dawnych biegłego, ale też z nieposzlakowaney cnoty w trzymaniu przez długi czas Archivum y Aktow całemu Woiewodztwu znaiomego, onego za Rewizora tychże dawnych ksiąg wyznaczamy; z dodaniem do teyże pracy Urodzonych Jozefa Jakielskiego, Zborowskiego; ktory wraz z niemi na pierwszey kadencyi Sądow Ziemskich Krakowskich, przysięgę Rotą w Konstytucyi 1766. przepisaną wykonawszy, Rewizyą y ułożenie wspomnionych ksiąg dawnych Ziemstwa Woiewodztwa Krakowskiego, sposobem dopiero namienioney Konstytucyi przepisanym, uskuteczni y dopełni. A temuż nietylko wdzięczność w warowaniu mu Regencyi Aktow Ziemskich Woiewodztwa Krakowskiego, aż do zeyścia iego ubespieczamy, ale też obmyślaiąc nadgrodę, tak iemu, iako y Osobom przybranym przez Konstytucyą 1766. determinowaną, onę dla odmiany Czopowego Woiewodzkiego, iako iuż do Skarbu Koronnego wchodzącego tak deklaruiemy: Aby za determinowaniem y wyznaczeniem Osob do Woiewodztwa, y umocowaniem onych do dochodzenia wszystkich Retentow zaległego Czopowego, aż do czasu importowania iego do Skarbu Koronnego, niemnley Soli w nadgrodę wydanych prowiantow przeznaczoney, od kogo będzie należało dochodziły, z ktorych odzyskanych, aby tak nadgroda pracuiącym, około Rewizyi y ułożenia Aktow dawnych, rownie odprawuiącym publiczne Funkcye, iako też satysfakcya pokrzywdzonym w nieodebraniu Soli za wydane Prowianty za rozrządzeniem W. Dembińskiego Kasztelana Woynickiego, a w nieprzytomności iego, znayduiącego się Senatora w Woiewodztwie z Dygnitarzami Woiewodztwa Krakowskiego, iedynie tylko wyznaczona, y onymże istotnie uczyniona była, mieć chcemy.

Pozwolenie Zamiany Dobr niżey wyrażonych.

GDy W. Kapituła Płocka zezwoliwszy na zamianę Dobr Klucza Jabłońskiego w Ziemi Warszawskiey leżącego, do Biskupstwa

Płockiego należącego, za inne Dobra przez Przewielebnego Xcia Michała Poniatowskiego Biskupa Płockiego kupić miane, w porządku zayść maiącey takowey zamiany, iuż przez Delegowanych z pomiędzy siebie prowent z rzeczonych Dobr Jabłonny *cum attinentiis* zalikwidowała y ustanowiła; zaczym inne Dobra *in æquivalenti pretio* Temuż Przewielebnemu Xciu Biskupowi kupić, y one za Dobra wspomnione zamienić, Powagą Seymu teraźnieyszego dozwalamy.

Podobnież za Dobra Klucza Wieliszewskiego w Ziemi Warszawskiey y Zakroczymskiey *cum attinentiis* sytuowanego, do Opactwa Czerwińskiego Kommendataryinego należące, inne Dobra *in æquivalenti pretio* temuż Xciu Biskupowi kupić, y za tenże Klucz Wieliszewski zamienić pozwalamy; A iak prędko wspomniony Xiąże Biskup Płocki, tak za Dobra Jabłonną, iako y Wieliszew inne Dobra *in æquivalenti* nabędzie, y iedne do Biskupstwa, a drugie do Opactwa przyłączy, takowe *Actus* za niewzruszone mieć chcemy, a zamienne Jabłona y Wieliszew *cum suis attinentiis & Jure Patronatûs*, iako Ziemskie do tegoż Xcia Biskupa Płockiego y Sukcessorow *Sangvinis* dziedzicznie y wieczyście należeć będą.

Powrocenie Obrad Woiewodztw Poznańskiego, Kaliskiego, y Gnieźnieńskiego na dawne mieysce do Miasta Srody.

GDy Poznańskie, Kaliskie, y Gnieźnieńskie Woiewodztwa, iedno zawsze formuiąc Ciało, wspolne na Ziazdach swoich miewały Obrady, a dopiero Konstytucyą 1768. Roku osobne Powiatom na Poselskie Seymiki naznaczono mieysca, ktora osobność zamiast coby łatwość naradzenia się przynosić miała, bywa przyczyną nieporozumienia się Powiatow; chcąc zatym do dawney te Obrady wprawić iedności, Seymiki rzeczonych Woiewodztw podług dawnych Praw tak Poselskie, iako y Deputackie na dawne mieysce, to iest do Miasta Srody w czasie przez ostatnie Prawo przepisanym przywracamy, w ktorym mieyscu y czasie tak Deputatow ze wszystkich trzech Woiewodztw wyżey wspomnionych, tudzież Posłow w liczbie Konstytucyą 1768. Roku wyrażoney przez Woiewodztwa sobie Obywatele, aby obierali, mieć chcemy.

Ustanowienie Grodu w Miasteczku Podgorzu.

POnieważ od zabranego Woiewodztwa Inowrocławskiego, część Powiatu tegoż Woiewodztwa pozostała się; Więc dogadzaiąc sprawiedliwemu żądaniu Obywatelow Woiewodztwa pomienionego Inowrocławskiego puł-Grodek w Miasteczku Podgorzu do Starostwa Dybowskiego należącym będący, na Grod podnosiemy, y nietylko Sądy Grodzkie, pod Imieniem Urodzonego Starosty Inowrocławskiego, ale y Sądy Ziemskie Inowrocławskie na kadencyach Prawem przepisanych, żeby się tamże sądziły, postanawiamy; a Urodzonemu Staroście Inowrocławskiemu mieysce po Staroście Brzeskim naznaczamy. Tranzakcyi zaś wszelkich Obywatelskich w tymże Grodzie Podgorskim, Urodz: Regentowi Grodz: Inowrocławskiemu od Urodzonego Starosty postanowionemu, przyimowanie y ich konserwowanie, iako y Regentowi Ziemskiemu według przepisu Prawa *in positione Actorum*, także przyimowanie y ksiąg Ziemskich konserwowanie polecamy, ktorzy przysięźni bydź maią.

Uławie-

Ułatwienie Pretensyi Urodzonego Ronikiera do Wsi Kryniczan.

POnieważ Wieś Kryniczany w Woiewodztwie Podolskim, a Powiecie Kamienieckim będąca, wraz z Starostwem Smotryckim za Dobra Klucz Jarudzki w Powiecie Latyczewskim leżący, na fundamencie Konstytucyi Roku 1768. zamianę Dobr Krolewskich za dziedziczne dozwalaiącey, w Roku 1774. w zamianę Dobr dziedzicznych weszła, y kwarta wraz z Łanowym w Roku przeszłym 1775. Skarbowi Rzeczypospolitey na Klucz Jarudzki w Krolewskie zamieniony do zapłacenia przeniesiona, y z tych Dobr zamienionych aktualnie się wypłaca. Aże w Roku przeszłym 1775. taż Wieś Kryniczany dziedziczna Konstytucyą lub Emphiteusim Ur. Ronikierowi dołożona; Przeto załatwiaiąc tę kwestyą, aby *in subsequens* iakowa nie wyniknęła kłotnia, Emphiteusim wyrobionę na tęż Wieś Kryniczany Urodzonego Ronikiera, iako iuż na Dobra dziedziczne prokurowaną znosiemy, y tęż Wieś Kryniczany wraz z Dobrami Smotryckiemi *cum attinentiis* za Dobra Klucz Jarudzki w Roku *ut supra* wyrażonym 1774. zamienione, dziedziczne mieć chcemy y uznaiemy, *salva advitalitate* Urodzonego Pokutyńskiego, & *integritate Fundorum* teyże Wsi.

Sądy Ziemskie Łomżyńskie.

GDy Urodzeni Posłowie Łomżyńscy, przepisem Instrukcyi od Ziemi sobie daney obowiązani, przełożyli na Seymie teraźnieyszym trudność w dopilnowaniu Spraw Obywatelow Ziemi Łomżyńskiey, ze czterech Powiatow w Sądzie Ziemskim Łomżyńskim dla przeniesienia Konstytucyą Seymu przeszłego 1775. tychże Sądow na iedno mieysce do Miasta Naszego Łomży; zaczym za zgodą Stanow zgromadzonych, Konstytucyą Seymu przeszłego całkowicie uchyliwszy, aby Sądy Ziemskie Łomżyńskie podług dawnych Praw w trzech Powiatach teyże Ziemi kadencyami na mieyscach zwyczaynych, zaczynaiąc teraz pierwszą kadencyą dla Powiatu Ostrołęckiego w Ostrołęce, sądziły się, stanowiemy. Powiat zaś Zambrowski osobne swoie Ziemstwo podług warunku dawnych Praw maiący, aby w Zambrowie, w Ziemstwie swoim osobnym Zambrowskim, w Sprawach do tegoż Sądu z przepisu Praw należących, sądził się, mieć chcemy, y postanawiamy.

Subdelegacya Sędziow Ziemskich.

OBiaśniaiąc Prawa dawnieysze, na mieysce nieprzytomnego ktoregokolwiek z Sędziow Ziemskich, obierać Subdelegata *congregatæ Nobilitati* na Roki pozwalaiące stanowiemy; iż gdyby zdarzył się przypadek, y dwoch nieziechanie Sędziow, tedy takowych ich mieysca zastępuiących Subdelegatow obrać będzie Obywatelom wolno; w nieprzytomności iednakże Sędziego, Podsędek gdy obecnym będzie, mieysce iego *tanquam Subdelegatus natus* posiadać z pierwszeństwa *sine Electione* ma, a Subdelegat Sędziego *Electus* na mieyscu Podsędka siedzieć będzie. Prawo iednak *de negligentibus Officialibus*, zachowane mieć chcemy; ktore to Prawo ninieysze niema się ściągać na Woiewodztwa Wołyńskie, Podolskie y Bracławskie.

Odmienienie Kadencyi Sądom Ziemſkim Woiewodztw Poznańſkiego y Kaliſkiego.

NA żądanie Poſłow Woiewodztw Poznańſkiego y Kaliſkiego, kadencye Sądow Ziemſkich tychże Woiewodztw w czaſie dla Obywatelow niewygodnym przez Konſtytucye dawnieyſze wyznaczone odmieniamy, y kadencye naſtępuiące deklaruiemy. Dla Ziemſtwa Poznańſkiego; pierwszą kadencyą w Poniedziałek po Niedzieli Przewodniey: drugą w Poniedziałek przed Swiętem Narodzenia Nayświętszey Panny Maryi. Dla Ziemſtwa Kaliſkiego: pierwſzą kadencyą, tak iak teraz ſądzić ſię zwykła, w Poniedziałek po Niedzieli Przewodniey: drugą w Poniedziałek po S. Michale. Sądy Ziemſkie Poznańſkie w Poznaniu tygodni dwa. W Kościanie tygodni dwa. A po Kościańſkich zawſze Sądy Ziemſkie Wschowſkie tydzień, Kaliſkie w Kaliſzu tygodni dwa, w Koninie tydzień, w Pyzdrach tygodni dwa, ſądzić ſię powinny.

Pozwolenie rozebrania Zamku pod Miaſtem Nowym Korczynem.

POnieważ Zamek pod Miaſtem Nowym Korczynem od dawnych czaſow przez Nieprzyiaciela zburzony zoſtaie; Przeto ſtoiące ieſzcze mury z rozwalin zburzonego, U. Staroście rozebrać, y ku rozrządzeniu ſwemu na Gruntową Staroſtwa potrzebę obrocić pozwalamy.

Przymnożenie Prowentu Skarbu Koronnego.

POnieważ Prowent Rzeczypoſpolitey upada przez puſte y zaroſłe Woytoſtwa y Sołectwa w Staroſtwie Kolſkim, a Poſſeſſyi uprzywileiowaney Ur. Staroſty podległe, iako Luſtracya oſtatnia opiſuie; przeto chcąc takowe dochody powiększyć, dla Skarbu Koronnnego, mieć chcemy; aby takowe Grunta Ur. Staroſta znioſłſzy ſię w tey mierze we wſzyſtkim z Kommiſſyą Skarbu Koronnego, wolność podług ſłuſzności umiarkowawſzy, a po wyſzłey wolności Prowent uſtanowiwſzy, kontrakty ludziom wſzelkiey kondycyi dał *Jure Emphiteutico cum Succeſſoribus*, ktore My Krol Przywileiami Naſzemi nazawſze potwierdzamy.

Obiaśnienie niedokładności Jmion Ur. Staniſława Szaniawſkiego z Małżonką, w nadanym na Seymie 1775. Prawie Emfiteutycznym na Staroſtwo Małogoſkie.

ZE w Prawie Emfiteutycznym na Seymie Roku 1775. na Staroſtwo Małogoſkie nadanym, Imiona Urodzonych Szaniawſkich *ſpecifice* nie ſą wyrażone; przeto ażeby na potym wątpliwość nie wzniecała ſię, ubeśpieczamy Urodz. Staniſława y Annę z Kluſzewſkich Szaniawſkich, iako im *Emphiteuſis* na Staroſtwo Małogoſkie *cum attinentiis*, y na Woytoſtwo w tymże Staroſtwie będące, *ſalvis* iednak *modernis Poſſeſſoribus*, ſłużyć ma.

Konſens

Konſens do uſtąpienia Staroſtwa Bobrownickiego Urodzonemu Sumińſkiemu.

ZA powſzechną Stanow Skonfederowanych zgodą, na Staroſtwo Grodowe Bobrownickie z Woytoſtwem w Ziemi Dobrzyńſkiey leżące, konſens do uſtąpienia My Krol wydamy.

Uchylenie Ewikcyi.

POnieważ Urodzony Woyciech Sławińſki *in præjudicium tertii* na przeſzłym Seymie Dobra ſwoie dziedziczne od Ewikcyi uwolnił; przeto tę okoliczność za zgodą Stanow zgromadzonych, *ad proprium Forum* do finalnego rozſądzenia odſyłamy.

Sprawiedliwość Obywatelom.

WIele na tym zależy, aby ſprawiedliwość w Państwach Rzeczypoſpolitey dla każdego Obywatela była wymierzona. Gdy zatym UU. Poſſowie w Stanach Rzeczypoſpolitey zgromadzeni, przełożyli Nam pokrzywdzenie Obywatelow przez uſtanowionych Kommiſſarzow Furażowych, y innych ſzczegulnych Obywatelow, ktorzy Summy za Furaże y Sol od Obywatelow, czyli Woyſk rożnych wybrane przy ſobie zatrzymali, *&* *quovis Juris titulo* pobrali; przeto dochodzenie Obywatelom krzywd ſwoich z takowemi krzywdzicielami w Ziemſtwie, lub Grodzie *proprii Diſtrictûs* dozwalamy, oprocz tych Kommiſſarzy, ktorzy ſą *per Lauda* zakwitowani, a to *præciſa appellatione.*

Sądy Ziemſkie Woiewodztwa Sieradzkiego.

NA żądanie UU. Poſſow Woiewodztwa Sieradzkiego w przyczynieniu kadencyi Ziemſtwa Sieradzkiego Nam y Stanom Skonfederowanym przełożone, dozwalamy temuż Ziemſtwu cztery kadencye na Rok, to ieſt dwie w Sieradzu, a dwie w Piotrkowie tym porządkiem. Pierwſzą kadencyą w Sieradzu w Poniedziałek po S. Agnieszce, w Piotrkowie w Poniedziałek po Niedzieli zwaney *Cantate*, w Sieradzu w Poniedziałek po S. Małgorzacie, w Piotrkowie zaś w Poniedziałek po wſzyſtkich Swiętych, rok rocznie w zwyczaynym mieyſcu, oprocz kadencyi iedney w Piotrkowie pod czas Trybunału w mieyſcu przez Sąd tamże umowionym do oſtatniey Sprawy ſądzić. Oraz toż Ziemſtwo iako Strożow ksiąg Trybunału Koronnego zachowuiemy. Przenieſienie także ksiąg z Radomſka do Piotrkowſkiego, z Szadku do Sieradzkiego Archiwow niebeśpiecznie y bezſtrożnie leżących, naznaczamy. W przypadku zaś nieziechania ktorego z Oſob Sędziowſkich, Subdelegata na mieyſce z tych Powiatow w ktorych kadencya przypada, obrać *Nobilitati* dozwalamy. Deputata podług Prawa obieranego mieć chcemy, a Seymikom Deputackim dzień dwudzieſty drugi Lipca naznaczamy; Seymikom zaś Goſpodarſkim, nazaiutrz po Seymikach Deputackich, po Powiatach *reſpectivè*, iako też y Seymikom Poſelſkim Szadek podług Praw dawnych determinuiemy, y na zawſze ubeśpieczamy.

Subdelegacya dla Ur. Oſtrowſkiego Podſędka Łęczyckiego.

MAiąc wzgląd na zaſſugi w wielorakich Funkcyach Poſelſkich y Deputackich Urodzonego Woyciecha Oſtrowſkiego Podſędka y teraz Poſſa z Woiewodztwa Łęczyckiego, a przy zanieſioney od niego do Stanow Rrzeczypoſpolitey prozbie, folguiąc zdrowiu iego nadwerężonemu; My Krol za powſzechną zgodą zezwalamy, aby taż ſama Konſtytucya Seymu przeſzſego *Anni* 1775. ktora dla Urodzonych Miſzewſkiego Wyſzogrodzkiego, Łuſzczewſkiego Sochaczewſkiego Sędziow Ziemſkich, także Karniewſkiego Piſarza Ziemſkiego wraz y Grodzkiego Rożańſkiego pod tytułem: Subdelegacya Sędziom Ziemſkim y Piſarzowi; naſtąpiſa; Temuż Urodzonemu Podſędkowi Łęczyckiemu w Sądaah Ziemſkich Woiewodztwa ſwego podług obmowy iey *de verbo ad verbum* na zawſze ſłużyſa. Nad to dla prędſzey ſprawiedliwości w Sprawach Granicznych na żądanie Woiewodztwa Łęczyckiego przez ſwych Poſſow, drugiego Komornika Granicznego pozwalamy; ktorego Urodzony Podkomorzy poſtanowić ma.

Przyśpieſzenie Kanonizacyi Błogoſſawionego Szymona z Lipnicy.

POkładaiąc mocną wiarę ſzczęśliwego powodzenia kraiu naſzego, w Interceſſyach SS. Pańſkich. My Krol z Stanami Rzeczypoſpolitey na Seymie teraźnieyſzym pod związkiem Konfederacyi zgromadzonemi, za wdaniem ſię UU. Poſſow Ziemſkich Woiewodztwa Krakowſkiego oświadczamy: Iż o przyśpieſzenie Kanonizacyi Błogoſſawionego Szymona z Lipnicy, u Wielebnych Oycow Bernardynow na Stradomiu przy Krakowie ſpoczywaiącego, nieodwłoczne do Stolicy Swiętey Apoſtolſkiey intereſſowanie uczyniemy.

Konſenſa.

ZA powſzechną Stanow Rzeczypoſpolitey zgodą Konſenſa do uſtąpienia Leśnictwa Bronowſkiego Wsiow Nowoſiołki, y Czereſzenki, tudzież Radzep y Sulemiorki Staroſtwa Urzędowſkiego, y Wsi Popowa z Woytoſtwami y przyległościami (gdy tego dziſieysi Poſſeſſorowie żądać będą) wydamy.

Uchylenie Konſtytucyi Seymu oſtatniego do Wsi Bawkowa.

NA żądanie Poſſow Woiewodztw Krakowſkiego y Sandomirſkiego, Konſtytucyą Seymu oſtatniego 1775. uchylaiąc, Sprawę około Wsi Bawkowa w ſtopień Prawa, w iakim przed oſtatnią Konſtytucyą była, *ad Forum competens* odsyłamy.

Pozwo-

Pozwolenie uſtąpienia Prawa dożywotniego na Wieś Strzyżew mianego, Ur. Twardowſkiemu bywſzemu Woiewodzie Kaliſkiemu.

PRawa dożywotniego, iakowym Ur. Twardowſki bywſzy Woiewoda Kaliſki, trzyma Wieś Krolewſką Strzyżew w Woiewodztwie Lubelſkim leżącą, aby komu innemu uſtąpić mogł za konſenſem Naſzym Krolewſkim (ktory podług dawney formy z Kancellaryi Koronney bydź ma wydany) pozwalamy.

Subdelegacya Ur. Piſarzowi Ziemſkiemu Grodzkiemu Warſzawſkiemu.

A Ponieważ Ur. Maciey Sobolewſki Piſarz Ziemſki Grodzki Warſzawſki, Uſtawą teraźnieyſzego Seymu obowiązanym ieſt do zaſiadania na Sądach Seymowych, y tamże piſania Dekretow, a też Sądy Seymowe w czaſie kadencyi Sądow Ziemſkich y Grodzkich przypadaią; przeto aby do ſądzenia Sądow Ziemſkich, lub Grodzkich Warſzawſkich mogł na mieyſcu ſwoim, kiedy zechce, Subdelegata *ex Terrigenis* przyſięgłego uſtanowić, pozwalamy, a oraz od przyſięgi *ſuper veram infirmitatem* Prawem oſtrzeżoney, tegoż Urodzonego Piſarza Ziemſkiego Grodzkiego Warſzawſkiego uwalniamy; ktora to Subdelegacya ſłużyć ma Urodzonym Antoniemu Grądzkiemu Wizkiemu, y Adamowi Jabłońſkiemu Łomżyńſkiemu Piſarzom Ziemſkim Grodzkim, niemniey y Felixowi Mikorſkiemu Sędziemu Ziemſkiemu, iako też Jozefowi Zaborowſkiemu Podſędkowi Goſtyńſkim.

Pozwolenie nowey Fundacyi Miſſyi Ruſkiey w Zytomierzu y przy niey Seminarium.

PRzychylaiąc ſię do prozb Pobożnego Michała Prymowicza Offi-cyała Generalnego Kiiowſkiego Ruſkiego, aby mogł przy Cerkwi Parochyalney Przemienienia Pańſkiego w Mieście Naſzym Zytomirzu Miſſyonarzow y Seminarium Xięży Swieckich Ruſkich, w iedności y poſłuſzeńſtwie Kościoła S. będących zafundować, y na takowych Fundusz dwakroć ſto Tyſięcy Złotych Polſkich wieczyście zapiſać, pozwolenie daiemy; y na rozprzeſtrzenienie ściśnionego placu tey Cerkwi dla pobudowania Rezydencyi potrzebnych, WW. UU. Jozefa Stępkowſkiego Kiiowſkiego y Staniſława Pruſzyńſkiego Owruckiego Kasztelanow, Łukaſza Rybińſkiego Kiiowſkiego, Jozefa Jakubowſkiego Zytomirſkiego Podkomorzych, Kazimierza Choieckiego Chorążego, Adama Bukara Sędziego Zytomirſkich, Jgnacego Kordysza Bracławſkiego Ziemſkiego y Theodora Paszkowſkiego Grodz. Kiiowſkiego Piſarzow wyznaczamy, ktorzy choćby tylko w komplecie Oſob trzech ziechawſzy ſię do Zytomirza, na Rezydencyą Miſſyonarzow y Seminarium, doſtateczny plac wyznaczą, y co potrzeba będzie poſtanowią, a temu Ur. Staroſta Zytomirſki, ani kto inny ſprzeciwiać ſię y przeſzkadzać nie-ma, waruiemy.

Księgi Ziemskie y Sądy Dobrzyńskie.

LUbo mieysca Sądow Ziemskich Dobrzyńskich dwoch Powiatow Konstytucyą 1775. odmienione, księgi Ziemskie z Lipna do Bobrownik przeniesione, przecięż gdy się Obywatelom teyże Ziemi, mieysca, przez przyiście Miast do lepszego Stanu, dawniey sądzonych Sądow, Miasto Lipno, że środkowe Ziemi, do leżenia ksiąg wygodnieysze y sposobnieysze bydź się zdaią, dogadzaiąc zatym żądaniu Obywatelskiemu, Konstytucyą zwyż wyrażoną, co do ustanowienia kadencyi Sądom Ziemskim y przeniesienia tychże ksiąg Ziemskich uchyliwszy, y Sądy Ziemskie, iak się przed zapadłą Konstytucyą sądziły, tak aby zwyczaiem dawnym z poprzedzaiącym ksiąg otwarciem po Powiatach sądzone, y księgi z Bobrownik do Lipna przewiezione przez ktoregokolwiek z Sędziow Ziemskich zostały, mieć chcemy y postanawiamy.

Approbacya Fundacyi XX. Kommunistow w Mieście Kielcach.

CHcąc aby Edukacya Młodzi Szlacheckiey swoy wzrost miała, gdy niegdy Przewielebny Xżę Szaniawski Biskup Krakowski, Fundacyą XX. Kommunistow w Mieście Kielcach dla Edukacyi Młodzi uczynił, a oraz do tey Fundacyi maiętność Widuchowa w Powiecie Chęcińskim leżącą onymże nadał, przeto chwalebną tegoż Przewielebnego w Bogu Xcia Biskupa Krakowskiego Fundacyą approbuiemy, oraz nabycia teyże maiętności Prawem dziedzictwa od właściwych tey maiętności Dziedzicow, rzeczonym XX. Kommunistom pozwalamy, ktorzy od władzy Kommissyi Edukacyi Narodowey dependować maią.

Pozwolenie przedaży lub zamiany Wsi Opoczki.

POniewaź Wieś Opoczka w Woiewodztwie Lubelskim, a Powiecie Urzędowskim leżąca, Kapituły Sandomirskiey dziedziczna, blisko przyległa Dobrom Rachow zwanym Urodz. Joachyma Morsztyna dziedzicznym, a niektore Dyfferencye tak z przyległości granic, iako y przewozu przez Wisłę *inter hæc duo Dominia* zachodzą. Przeto teyże Wielebney Kapitule Sandomirskiey wspomnioną Wieś Opoczkę, Ur. Joachymowi Morsztynowi przedać, lub za inną Wieś w należytey proporcyi nabytą zamianę uczynić pozwalamy. *Mediante beneplacito Romano, & salvis Oneribus Reipublicæ.*

Przywrocenie Deputata na Trybunał Koronny Woiewodztwu Płockiemu.

CHcąc uczynić sprawiedliwość Woiewodztwu Płockiemu, Konstytucyą Roku 1764. y 1775. co do Alternaty w obieraniu Deputata tegoż Woiewodztwa z Ziemią Dobrzyńską uchylamy, y corocznie Deputata Woiewodztwu Płockiemu na Trybunał Głowny Koronny obierać przywracamy, a takowe przywrocenie, y dla Ziemi Dobrzyńskiey rozciągamy.

Sądy Ziemſkie, Grodzkie, Rawſkie y Sochaczewſkie.

NA wnieſienie Poſłow Woiewodztwa Rawſkiego kadencye Sądow Ziemſkich Rawſkich, odmieniaiąc przeſzłe, uſtanawiamy. Pierwſzą w Poniedziałek po nowym Roku; drugą po Niedzieli *Conductus*, trzecią według dawnego zwyczaiu po S. Michale. Sądom zaś Grodzkim Rawſkim zwyczayne cztery kadencye, bez przeſzkodzenia Ziemſkim, na pierwſzych Sądach Grodzkich, ułożyć pozwalamy. Także kadencyą Sądow Ziemſkich Sochaczewſkich, ktora zwykła bywać *intra Octavas Corporis Christi post Dominicam Cantate*, w Sochaczewie, a w Mszczonowie po nich we dwie Niedzieli, ſądzone mieć chcemy.

Kadencya Sądow Woiewodztwa Kiiowſkiego.

POnieważ Sądy Ziemſkie y Grodzkie Woiewodztwa Kiiowſkiego w trzech Powiatach zamykaiącego ſię, a ſześć Juryzdykcyi Sądowych maiącego, wygodnie bez przeſzkody, iedney dla drugich Juryzdykcyi, na dawnych kadencyach ſądzić ſię nie mogą; Przeto na prozbę UU. Poſłow tegoż Woiewodztwa poſtanawiamy, aby odtąd po dwa razy na rok Ziemſkie, a Grodzkie Sądy po trzy razy ſądziły ſię. Kadencye zaś Sądow Ziemſkich, tak naznaczamy: Powiatowi Kiiowſkiemu pierwſzą w pierwſzy Poniedziałek po S. Kazimierzu; drugą w pierwſzy Poniedziałek po S. Bartłomieiu w Zytomierzu. Powiatowi Zytomierſkiemu; pierwſzą w pierwſzy Poniedziałek po S. Filippie y Jakobie, drugą w pierwſzy Poniedziałek po S. Franciszku w Zytomierzu. Powiatowi Owruckiemu w pierwſzy Poniedziałek po S. Troycy, drugą w pierwſzy Poniedziałek po wſzyſtkich Swiętych. A między temi kadencyami Sądy Grodzkie, aby ſię po każdey kadencyi Ziemſkiey w ſwoim Powiatowym Mieście ſądziły, bez przeſzkody Sądom Ziemſkim, mieć chcemy, y dla prędszey Dekretow Exekucyi Komornikow ieſzcze po dwoch każdemu Ziemſtwu przyczynić pozwalamy.

Pozwolenie zamiany Dobr Duchownych niżey wyrażonych.

DObra Duchowne Jamno y Kozłow, do Biſkupſtwa Poznańſkiego należące, a od innych Dobr tegoż Biſkupſtwa odległe, za inne Dobra bliżſze zamienić, y w tey mierze Tranzakcye Przewielebnemu Xiędzu Biſkupowi y Kapitule Poznańſkiey z Urodzonym Mikorſkim Podkomorzym Goſtyńſkim, za zwykłemi uroczyſtościami zawrzeć pozwalamy, *Salvâ aequivalentiâ*, ktorey Ziemſtwo mieyſca, gdzie ſię kupią Dobra na zamian, dopilnować powinno, a gdy ta kommutacya naſtąpi, onęż za niewzruſzoną mieć chcemy: Przytym w Słubicach dziedzicznych tegoż Ur. Podkomorzego Goſtyńſkiego, Fundacyą dla iednego Xiędza przy Kościele tamże uczynić pozwalamy, y tę ninieyſzym Prawem potwierdzamy.

Roki Ziemi Wieluńſkiey.

PRzywracaiąc dawny zwyczay Rokom Ziemi Wieluńſkiey, mieć chcemy; aby nayprzod w Wieluniu, a po nich w dwie Niedziele w

le w Oſtrzeſzowie, obſerwuiąc kadencye Roku 1775. przepiſane, odprawowały ſię.

Pozwolenie czynienia wieczyſtych Tranzakcyi bez obecności Surrogatora, Woiewodztw Poznańſkiego, Kaliſkiego y Gnieźnieńſkiego Wielkopolſkich.

NA wnieſienie UU. Poſłow Ziemſkich, ku łatwieyſzey Obywatelow Poznańſkiego, Kaliſkiego y Gnieźnieńſkiego Woiewodztw wygodzie, pozwalamy, aby wzorem wſzyſtkich innych Woiewodztw Rezygnacye, Dożywocia, Reformacye, y tym podobne Tranzakcye, bez przytomnego Surrogatora przed księgami Grodzkiemi czynić y zeznawać *abhinc* mogli, a tak iuż nieobecność Surrogatora, ważności ich uwłaczać nie będzie mogła.

Ubeśpieczenie mieysc Obrad Ziemiańſkich.

USiłuiąc oddalić wſzyſtkie uciśnienia wolności Obywatelſkiey pozory, y wynikaiące przypadki, ſtanowiemy, aby z mieysc wſzyſtkich publicznych Ziemiańſkich Obrad Woiewodztw, Wielkopolſkiey Prowincyi, tudzież Woiewodztw Krakowſkiego, Sandomirſkiego y Podlaſkiego w czaſie tychże Obrad Narodowego Zołnierza ſtoiące kommendy wyſtępowały, a to pod karą na Kommendanta w Artykułach Woyſkowych o niepoſłuſzeńſtwo uſtanowioną, ściągać ſię maiącą. To zaś Prawo niema ſię ściągać do Miaſta Rezydencyi Naſzey Krolewſkiey, tudzież Miaſta y Fortecy Kamieńca Podolſkiego, iako też y Prezydyow Trybunalſkich.

Miaſto Kazimierz.

UWolnionemu z kordonu Miaſtu Kazimierzowi przy Krakowie, wſzyſtkie Prawa, Przywileie y wolności, ktoremi ſię dawniey zaſzczycało, tudzież Konſtytucyą *Anni* 1764. *titulo* = Ubeśpieczenie Miaſt = ponawiamy. A tym ktorzy ſię na rozwalinach, lub puſtuiących placach przez Miaſto podług rzeczoney Konſtytucyi nadawaiących, murować będą, wolność od Podymnego y poſPodymnego na lat dzieſięć nadaiemy. Nad to, Prawo na trzy Jarmarki temuż Miaſtu ſłużące, a przez czaſy krytyczne nie ſkutkowane, chcąc aby powſtać mogło, przywracamy, y one w tymże Mieście ogłoſić dozwalamy.

Warunek Nowego Korczyna, y Miaſteczek Naſzych Krolewſkich w Koronie.

ZAbiegaiąc dalſzey ruinie Miaſteczek Naſzych Krolewſkich w Koronie, a chcąc ich owſzem do lepſzey przyprowadzić pory, zakazuiemy wſzelkiey, pod żadnym pretextem Zydom pod Prawo Mieſzczanom ſłużące podciągaiącym ſię propinacyi; przykazuiemy oraz, ażeby Gorzelnie, ktore częſto do zgorzenia Miaſteczek przyczyną bywaią, z okręgu Miaſteczek wynieſione były; gdzie zaś Mieſzczanie maią Prawo do propinacyi, przytym ich zachowuiąc, oſtrzegamy: ażeby odtąd nie każdy w ſzczegulności na

ſwoy

swoy profit propinował, lecz ażeby Magistrat imieniem Miasteczka co Rok, lub co lat trzy dawał Kontrakty na tęż propinacyą, iednemu tylko z naymaiętnieyszych z pomiędzy siebie, lub takiemu, ktoryby miał *Pignus Responsionis*, albo Possessorowi, ktorey ieżeliby się żaden z Mieszczan nie podiął, Possessor do zakontraktowania bliższym bydź ma. Prowent zaś ten, ażeby się na użytek ogolny Miasteczek obracał, stanowiemy, y dozor tego Possessorom zlecamy; nieuchylamy atoli zaszłych o też propinacye z Starostami komplanacyi, y prowent Starostom służący podług Lustracyi zabeśpieczamy, y kompozycye z temiż Possessorami podług Konstytucyi 1768. Mieszczanom zawierać *in post* dozwalamy.

Sądy Ziemskie Woiewodztwa Brzeskiego Kuiawskiego.

NA żądanie UU. Possow Woiewodztw Kuiawskich znosząc szkodliwe na kapcyą Obywatelow, o sądzeniu Sądow *Ferialium* Prawo, y dogadzaiąc wygodzie Obywatelow, kadencye Sądow Ziemskich Woiewodztwa Brzeskiego Kuiawskiego dwie w Rok naznaczamy; Pierwszą w Poniedziałek pierwszy po Przewodniey Niedzieli; drugą w Poniedziałek po Swięcie S. Michała; ktore kadencye przez Niedziel dwie w Brześciu Kuiawskim sądzić się będą powinny, a po odbytych tych kadencyach, Sądy Ziemskie Juryzdykcyą swoię do Radzieiowa, ku tygodniowemu sądzeniu przenosić będą.

Approbacya Fundacyi WW. OO. Bernardynow y Panien Miłosiernych.

POnieważ w Ukrainie w Woiewodztwie Kiiowskim, y Dyecezyi tamteyszey, iako Nam iest przełożono, mało znayduie się Kościołow, a za uśmierzaniem się wielorakich nieprzyiacielskich praktykowanych w tamtym kraiu burzliwości, niemało przybywa wiernych Katolikow; Przeto za prozbą WW. Senatorow y UU. Possow tegoż Woiewodztwa, Fundacyą Ur. Jana Kaietana Jlińskiego Starosty naszego Zytomirskiego dla WW. OO. Bernardynow, za Przywileiem Nayiaśnieyszego Krola Jmci Polskiego Augusta trzeciego Roku 1761. dnia czwartego Kwietnia w Warszawie danym, tegoż Roku dnia drugiego Maia do ksiąg Grodzkich Zytomirskich sposobem Oblaty wniesionym, dla użyteczności Duchowney, y pomnożenia chwały Boskiey naypotrzebnieyszych; Tudzież Fundacyą Wielebnych Panien Miłosiernych Reguły S. Wincentego à Paulo dla poratowania schorzałych, dla dawania Edukacyi Młodzieży Stanu Białogłowskiego w tamtym kraiu bardzo potrzebnych, od niegdy Przewielebnego Załuskiego Biskupa Kiiowskiego, w Mieście Zytomierzu oznaczone, y poczynione, ze wszelkiemi im służącemi Prawami y obrządkami approbuiemy.

Warunek Łowienia Ryb na Rzece Warcie dla Possessorow brzegow oneyże ubeśpieczony.

ABy Possessorowie brzegow mieli sami Prawo łowienia Ryb na Rzece Warcie, rzeczą iest sprawiedliwą; wszystkie zatym uzurpacye własności używania wolney przeciwne, y *abusus* znosząc,

deklaruiemy: iż nikomu odtąd łowić Ryb na teyże Rzece wolno nie będzie, oprocz samych brzegow teyże Rzeki Dziedzicow y Possessorow Prawo do niey własności maiących.

Kępa Bazar.

ODesłaną przez Sąd Kommissyi Skarbowey, między W. Dąbskim Woiewodą Brzeskim Kuiawskim Starostą Dybowskim z iedney, a Szlachet. Magistratem Toruńskim do Stanow Rzeczypospolitey Sprawę rezolwuiąc; Ponieważ Miasto Toruń sądownie od kępy Bazar nazwaney do Starostwa Dybowskiego zdawna należącey, Konstytucyą Roku 1768. sobie przyznaney odstąpiło, y na tym fundamencie *Remissa ad Ordines Regni* wypadła; więc przychylaiąc się do tegoż Recessu przez Miasto Toruń uczynionego, wspomnioną kępę do Starostwa Dybowskiego na powrot przyłączamy; a o prowenta przez Miasto brane, Sprawę do Assessoryi *pro finali decisione* w pretensyach *ab invicem* odsyłamy.

Pozwolenie przedaży Dobr Jaiek y części Woli Jaykowskiey.

POnieważ Ur. Stanisław Morzkowski Sędzia Ziemski Wieluński, ma Dobra Wieś Jayki y Łązek nad Rzeką Wartą do Wsi Jaiek należący, tudzież części Woli Jaykowskiey Prawem dziedzicznym sobie służące, w Woiewodztwie Sieradzkim, a Powiecie Radomskim leżące, ktore otaczaią Dobra Konwentu Jasney Gory Częstochowskiey WW. Xięży Paulinow y w sporach o granicę prawnych zostaią; przeto unikaiąc kosztow prawnych o rozgraniczenie, oraz niemogąc przykupić do tey Wsi Jaiek innych bliskich Dobr, żąda od Stanow Rzeczypospolitey pozwolenia przedaży, na rzecz wyżey rzeczonego Konwentu OO. Paulinow. Więc My Krol z Stanami Rzeczypospolitey pozwalamy Urodzonemu Stanisławowi Morzkowskiemu Sędziemu Ziemskiemu Wieluńskiemu Dobra pomienione Jayki z Łązkiem y częściami Woli Jaykowskiey, temuż Klasztorowi Jasney Gory Częstochowskiey Xięży Paulinow dziedzicznym y wieczystym prawem sprzedać, z kondycyą: aby tenże Konwent wprzod *in æquivalenti* z odlegleyszych Dobr swoich koniecznie odprzedał, *in favorem* Stanu Szlacheckiego, nakazuiemy, ktore to Dobra po nastąpioney przedaży, za Duchowne deklaruiemy y uznaiemy, y oneż do podatkowania Dobrom Stanu Duchownego w Państwach Rzeczypospolitey zwyczaynego przyłączamy.

JNDYGENAT Y HABILITACYA.

Indygenat.

ZA względność czynności bawiącego tu przedtym w kraiach Rzeczypospolitey Xcia Jmci Daszkowa, z uczczeniem Imienia, y z nim zpowinowaconych Familii, za zgodą trzech Stanow do Indygenatu Syna iego przypuszczamy, y ucześnikiem go wszystkich Prerogatyw temu Kleynotowi służących mieć chcemy.

Habi-

Habilitacya Wielebnego Jana Albertrandego.

MAiąc wzgląd na osobiste Talenta, y wierne Nam usługi Wielebnego Jana Albertrandego, onego do Kleynotu Szlachectwa Polskiego przypuszczamy, y do wszystkich Godności Kościelnych y stopniow usług Rzeczypospolitey habilituiemy.

Prorogacya czasu dla Osob niżey wyrażonych.

POnieważ UU. Sartoryusz Konsyliarz, Zygmunt Ewerhardt w Konstantynopolu aktualny Agent, Pangali Tłomacz Języków Oryentalnych nasi, y Giuliani niegdyś zasłużonego Nayiaśnieyszemu Poprzednikowi Naszemu y Rzeczypospolitey Tłomacza tychże Języków Syn; UU. Maior Straube, Stanisław Rutkowski, Adam Glezmer y Antoni Gieppert Patronowie Sądow Naszych Zadwornych Assessorskich; UU. Julian y Mikołay Czerkiewicze, Stanisław Lingenau w Kancellaryi pracuiący, na przeszłym Seymie do Kleynotu Szlachectwa przypuszczeni, kondycyi kupienia Dobr w Państw Rzeczypospolitey za pięćdziesiąt Tysięcy dotąd zadosyć uczynić nie mogli, więc żeby łaskawe względy w udarowaniu ich tym Kleynotem nie zostały bezskuteczne, czas do zadosyć uczynienia wzmiankowaney kondycyi do lat dziesięciu proroguiemy, a wyżey wspomnionych Ewerhardta y Pangali Tłomacza, Giulianiego, iako też Franciszka Rokkietaniego Expedycyonarza J. K. Mci w Rzymie, Dawida Scheinvogla dla odległości kraiu w ktorym mieszka, y wieku podeszłego, od osobistego wykonania Juramentu wierności Nam y Rzeczypospolitey uwalniamy, y wszystkich przy udziale Kleynotu Szlacheckiego na przeszłym Seymie zyskanym zostawuiemy.

RECESSA.

Receſs.

GDy *Turnus* promowowania *desideriorum* Woiewodztw, Ziem y Powiatow przez upłynienie czasu Seymowania, na Ziemi Dobrzyńskiey stanął; więc wszystkie Desideria z Instrukcyi Woiewodztw, Ziem, y Powiatow, do decydowania niedoszłe w Receſs do przyszłego Seymu puszczamy, y od tychże Woiewodztw, na przyszłym Seymie, zaczynać będziemy.

Wdzięczność Sukcessorom Krwi y Jmienia Załuskich za Bibliotekę.

SUkcessorom Krwi y Jmienia Przewielebnych Andrzeia Krakowskiego y Jozefa Kiiowskiego Biskupow za Bibliotekę, okazanie nadgrody y wdzięczności, w Receſs do przyszłego Seymu odkładamy.

Rozwiązanie Konfederacyi.

JAkośmy w Akcie Konfederacyi teraźnieyszey, innego nie zakładali celu, iak żeby Seymuiące pod Węzłem Jey Stany mogły iednomyślnie, pożytecznie, y ze skutkiem zaradzać około dobra powszechnego, tak gdy ten cel został dopełnionym; Akta teyże

Konfederacyi *in toto* approbowawszy, stanowiemy: aby też Akta Koronne do Koronney, Litewskie do Litewskiey Metryki *in spatio* czterech Niedziel po zakończonym Seymie oddane były; wszystkie zaś spisku Barskiego Akta, Uniwersały, Sancita, postanowienia, Deklaracye, Ordynanse, Dekreta y przysięgi, wszystkie z postronnemi Potencyami korrespondencye, umowy, opisy, zgoła wszelkie iakieykolwiek bądź natury tegoż spisku, dyspozycye y czynności, uchylamy, kassuiemy, za nieprawne y nieważne nazawsze za powszechną Stanow zgromadzonych zgodą uznaiemy.

Aby zaś Obywatele ktorzy niepotrzebną stali się obłudy, sedukcyi y zbytecznego dowierzania ofiarą, mogli doświadczyć iak łaskawe y pełne dobroczynności są Nas Krola y Skonfederowanych Rzeczypospolitey Stanow postępowania, deklaruiemy: Iż każdemu z Obywatelow w spisku tym zostaiącemu, a w kraiach Rzeczypospolitey znayduiącemu się, wolno y bespiecznie w onychże przebywać będzie się godziło, byleby *à publicatione Legis Præsentis in Actis proprii Districtûs* w Niedziel dwanaście Recess następuiącym sposobem w Grodzie sobie przyzwoitym uczynił, y takowy Recess *in forma Authentica* z Grodu wyięty, do Kancellaryi Rady Nieustaiącey odesłał.

„ Ja niżey podpisany wyznaię tym moim Recessem, iż lu-
„ bo byłem y znaydowałem się w spisku Barskim, iednak będąc
„ wiernym Nayiaśnieyszemu STANISŁAWOWI AUGUSTOWI
„ Krolowi Polskiemu, y posłusznym wszystkim Ustawom Seymo-
„ wym, od tegoż spisku odstępuię; Wszystkim onego opisom y
„ czynnościom posłuszeństwo wypowiadam, y że mnie iuż więcey
„ krępować y obowiązywać nie będą, *sub fide, honore & consci-*
„ *entia* przyrzekam.

Toż samo Beneficium y dla Osob spisku Barskiego za Granicą będących, na Rok ieden, to iest: *ad 1mam. Novembris* 1777. pod rownemi kondycyami Recessu rozciągamy.

A ktoby w przepisanym czasie Recessu wyż wyrażonego nie uczynił, takowy *pro hoste Patriæ declaratur*, y iako z nieprzyiacielem Oyczyzny z nim postępowano bydź ma.

Gdyby zaś iakie gdziekolwiek przeciwne teraźnieyszemu Seymowi nastąpić miały *Actus*, *pro nullis* one mieć chcemy, y deklaruiemy, a zatym ninieyszą Konfederacyą rozwiązuiemy.

ANDRZEY MOKRONOSKI Marszałek Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowy.

ANDRZEY OGINSKI Marszałek Konfederacyi Generalney W. X. Litewskiego y Seymowy.

MICHAŁ Xiąże PONIATOWSKI Biskup Płocki, Deputat do Konstytucyi z Senatu.

JOZEF STEMPKOWSKI Kasztelan Kiiowski, Deputat z Senatu Prowincyi Małopolskiey.

AUGUST Xiąże Ordynat SUŁKOWSKI Woiewoda Kaliski, ex Senatu Deputat Prowincyi Wielkopolskiey.

ANTONI GIEŁGUD Kasztelan Zmudzki, ex Senatu Deputat z Prowincyi W. X. Litewskiego mp.

HYACYNT Nałęcz MAŁACHOWSKI Referendarz Koronny, Poseł Woiewodztwa Sandomirskiego, Deputat z Prowincyi Małopolskiey.

K. J. LIPINSKI Podkomorzy Latyczewski, Poseł z Woiewodztwa Podolskiego, Deputat do Konstytucyi z Prowincyi Małopolskiey mp.

MA-

MACIEY z Piętk SOBOLEWSKI Piſarz Ziemſki, Grodzki Warſzawſki, Poſeł Woiewodztwa Mazowieckiego, Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Wielkopolſkiey mp.

JOZEF MIKORSKI Podkomorzy y Poſeł Ziemi Goſtyńſkiey, Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Wielkopolſkiey mp.

STEFAN DOMINIK ROMER Podkomorzy y Poſeł Woiewodztwa Trockiego, Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Litewſkiey mp.

KAZIMIERZ WOLMER Sędzia Ziemſki Grodzieńſki y Poſeł, Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Litewſkiey mp.

Adam Cieciszowski Łowczy Liwſki J. K. Mości, Konfederacyi Generalney Koronney y Seymowy Sekretarz mp.

REGESTR

TYTUŁOW KONSTYTUCYI KORONNYCH
NA SEYMIE ROKU 1776.
USTANOWIONYCH.

MATE-

REGESTR.

Karta.

MATERYE WOYSKOWE.

MATERYE SĄDOWE.

MATERYE SKARBOWE.

MATERYE MENNICZNE.

DESIDERIA WOIEWODZTW.

Ubespie-

JNDYGENAT Y HABILITACYA.

RECESSA.

Omyłki w Druku Konſtytucyi Koronnych poczynione.

Na karcie 12. wierszu 30. wzaiewne czytay wzaiemne.

Na karcie 12. wierszu 17. bądą czytay będą.

Na karcie 12. wierszu 34. demarkracyą czytay demarkacyą.

Na karcie 31. wierszu 51. miarkaiąc czytay miarkuiąc.

Na karcie 32. wierszu 26. Pisaz czytay Pisarz.

Na karcie 41. wierszu 38. Stanami czytay Stronami.

Omyłka w Konſtytucyi W. X. Lit.

Na karcie 2. wierszu oſtatnim: Na Jnwalidy extra Expens 14,000. czytay 41,000.

KONSTYTUCYE
WIELKIEGO XIĘSTWA LITEWSKIEGO.

Kwit dla Kommiſſyi Woyſka Litewſkiego.

Kiedy wſzelkie czynności Kommiſſyi Woyſka Litewſkiego pilnie przez Delegowanych od Nas examinowane, y z przepiſami Prawa Seymu przeſzłego konfrontowane, ſą przed Nami Skonfederowaney Rzeczypoſpolitey Stanami dokładnie przełożone; przeto przyzwoite Oſobom tę Kommiſſyą ſkładaiącym oświadczaiąc względy, że wſzyſtkich Percept y Expenſow tak Kommiſſyą Woyſkową, co do adminiſtrowania Kaſſy generalney Woyſkowey, iako też W. Ogińſkiego Hetmana W. Litewſkiego, co do Kaſſy Extraordynaryiney, iako kwitami y dokumentami dowiedzionych, kwituiemy. A że Likwidacya Woyſka Litewſkiego z Raty oſtatniey Marcowey 1776. Roku, z przyczyny nieprzypadłey przed Seymem teraźnieyſzym Kadencyi teyże Kommiſſyi Woyſkowey nie mogła bydź zupełnie przed Nami okazana; więc dokończenie takowych likwidacyi Departamentowi Rady przy Boku Naſzym Nieuſtaiącey zoſtawuiemy.

Ponieważ zaś W. Hetman Wielki Litewſki przez miłość dobra Publicznego, widząc, że Podatki Podymnego y Czopowego na Woyſko naznaczone, nie wyſtarczaią na Żołd całemu Woyſku, Addytament y Culagę Gwardyi Pieſzey Litewſkiey w Warſzawie powinność przy Boku Naſzym czyniącey, w Racie Septembrowey 1775. Roku *de proprio* wespoł z Xiążęciem Adamem Czartoryſkim Cheffem teyże Gwardyi wypłacił *in quantitate* Złotych Polſkich 62,500., tudzież, ponieważ temuż W. Hetmanowi W. Litewſkiemu załegły za Rat

 dwie

dwie Pensyi Złotych Polskich 120,000. należy; więc, ażeby te obydwie Summy Złotych Polskich 182,500. wynoszące, przez Kommissyą Skarbową Litewską w następuiącey Racie, z naypierwszych Podatkow wypłacone były, zalecamy.

Także, ponieważ Gwardya Konna Litewska dla szczupłości Woyskowych Podatkow płacy sobie pod tytułem: Addytamentu należącey, zupełnie nie dostawszy, tylko 20595. Złotych Polskich wzięła; więc y ten niedobor Złotych Polskich 24,405; iako teyże Gwardyi słusznie należący, ażeby był przez Kommissyą Skarbową Litewską wypłacony, postanawiamy.

Podobnież, ażeby Pensyi niewypłaconey Kommissarzom Woyskowym Złotych Polskich 24,000; Pisarzowi Woyskowemu Złotych Polskich 12,000; a Generał-Adjutantowi teyże Kommissyi Złotych Polskich 2000. *in Summa* Złotych Polskich 38,000. tymże Kommissarzom, Pisarzowi y Adjutantowi przez Kommissyą Skarbową Litewską wypłacono było, nakazuiemy.

Całe *Archivum Militare*, iakowe od Roku 1764. do czasu teraźnieyszego znayduie się, przez Kommissyą Litewską, Departamentowi Woyskowemu w Radzie przy Boku Naszym Nieustaiącey, mieysce Kommissyi obeymuiącemu, oddać nakazuiemy.

Komput y Płaca Woyska Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

NAznaczoną na teraźnieyszym Seymie w Tabelli Generalney Expensy Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego Summę 2,300,000. Złotych na Woysko Wielkiego Xięstwa Litewskiego, ktore w Percepcie y Expensie, rownie iak wszystkie dochody y wydatki Rzeczypospolitey od pierwszego Septembra Roku bieżącego zaczynać się powinny, za zgodą wszech Stanow, następuiącym sposobem rozrządzamy.

Na Sztab Generalny - - - 260,000.

Na Hetmana Wielkiego - -	60,000.
Na Hetmana Polnego - - -	40,000.
Na Pisarza Polnego - - -	15,000.
Generał Artyllery przy Lipniszkach y Geranonach *conservatur* podług Konstytucyi 1775.	
Na Strażnika Wielkiego - -	14,000.
Na Generał-Jnspektora - - -	12,000.
Na Strażnika Polnego - - -	6,000.
Na Oboźnego Polnego - -	4,000.
1. Generał-Lieutenant - -	12,000.
2. Generał-Majorow a fl. 10,000. -	20,000.
4. Generał-Adjutantow Hetmańskich po 3,000.	12,000.
2. Buńczucznych po 3,000 - -	6,000.
1. Stanowiczy - - -	2,000.
1. Sędzia Woyskowy - - -	2,000.
1. Pisarz Woyskowy - - -	9,000.
1. Regent Woyskowy - - -	2,500.
1. Generał-Audytor - - -	2,500.
Na Jnwalidy y extra Expens - -	14,000.
In Summa -	260,000.

Ktorą

Ktorą Summę od wyż wyrażoney uiąwszy, resztuiące floren: 2,040,000. na same Woysko destynuiemy; ale że wysłani do lustrowania onego ieszcze nie powrocili, y przed końcem Seymu teraźnieyszego dokładna przez nich informacya o liczbie y Stanie Woyska doyść Nas nie może; Zatym postanawiamy, że Repartycya tych 2,040,000. Złot: przez Nas y Departament Woyskowy w Radzie Nieustaiącey, za zdaniem teyże Rady *in pleno*, uczyniona będzie w taki sposob, żeby liczba aktualna, iaka się z Rapportow Lustratorskich pokaże, ieżeli niepowiększoną, przynaymniey y iedną głową *in Summa* umnieyszoną nie została. To iednak maiąc za prawidło, że pierwey trzeba aktualnie iuż będących tak doskonale opatrzyć, aby zupełnie do marszu y bitwy zostali uspособionemi, niżeli totalność Woyska w liczbie głow pomnażać będziemy.

Rozdział zaś y rozporządzenie wszystkich części Woyska Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Nam y Departamentowi Woyskowemu w Radzie Nieustaiącey, za zdaniem teyże Rady *in pleno* zostawuiemy, waruiąc, ażeby Expens wszelka zbyteczna umnieyszona z usługą istotną Rzeczypospolitey iak naylepiey ubespieczoną była; Ażeby nikt rangi swey nie utracił, a ci Officyerowie, ktorzyby przez Regulament przyszły aktualność służby utracić mieli, albo sami o Abszeyt prosili, część iaką płacy swoiey pierwsi do dalszego plasowania, a drudzy, poki życia, zachowaną mieli.

Co się zaś o Garnizonie Warszawskim w Proiekcie pod tytułem: *Komput y Płaca Woyska Koronnego* powiedziało, to się ściąga y do Wielkiego Xięstwa Litewskiego; kiedy tam My Krol znaydować się będziemy.

Kwit WW. Podskarbim Wielkiego Xięstwa Litewskiego y Urodzonym Kommissarzom Skarbowym.

Ponieważ Wielmożni Michał Hrabia Brzostowski Wielki, Antoni Tyzenhauz Nadworny Podskarbiowie W. X. Litewskiego; tudzież WW. UU. Jozef Prozor Kasztelan Witebski, Marcin Oskierko Marszałek Oszmiański, Jerzy z Hanusza Leparski Upitski, Jan Wołkowicki Grodzieński, Konstanty Ludwik Jeleński Mozyrski Podkomorzowie; Jozef Kazimierz Stypałkowski Pisarz Grodzki Lidzki, na Seymie przeszłym Roku 1775. od Nas wyznaczeni Kommissarze Kommissyi Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego oddawszy Nam y Stanom Rzeczypospolitey rachunki, z wszelkich dochodow y wydatkow Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego od dnia 23. Marca R. 1775. czyli od daty ostatecznego zakwitowania do dnia 25. Apryla Roku ninieyszego 1776. rządzonego; przed Delegowanemi od Nas w Konstytucyi tęż Delegacyą ustanawiaiącey wyrażonemi, dostatecznie dochodow y wydatkow tegoż Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego dokumenta y wszelkie Akta swoie pokazali; z tychże dochodow Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego (łącząc w toż y Summę od rachunku poprzedzonego Roku 1775. w Kassie Skarbowey, y na Remanentach pozostałą) tudzież z wydatkow tegoż Skarbu za czas wyż wyrażony zupełną uczynili kalkulacyą, oraz *de omnibus suis gestis & transactis* dostatecznie uiścili się. Przeto tychże Wielmożnych Podskarbich y Urodzonych Kommissarzow Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego, upewniwszy o wdzięczności za przykładne y doskonałe Urzędowych obowiązkow sprawowania, y podięte *pro Publico* prace, żadney nie zostawuiąc pretensyi, zupełnie kwituiemy; Summę zaś re-

ſztuiącą w Kaſſie Złotych 1435. groſzy 27. y na Remanentach podług adnotacyi rachunkowych z aſſygnacyami do nich wydanemi y ſtoſuiącemi ſię pozoſtałą, w rachunku podanym wyrażoną *ad dandam* z niey *rationem* naſtępuiącey Kommiſſyi Skarbowey zoſtawuiemy.

Uſtawa Podatku Xięſtwu Litewſkiemu.

DLa pomnożenia Skarbu Publicznego w teraźnieyſzych Expenſach, Aukcyi potrzebuiącego, naſtępuiące w Xięſtwie Litewſkim ſtanowiemy Podatki.

1*mo.* Od Kapitałow za Obligami, Wexlami, oraz wſzyſtkiemi y wſzelkiemi Jnſkrypcyami tak od Stanu Duchownego, iako y Swieckiego dawanych, porownywaiąc między temiż Stanami podatkowania, naznaczamy do Skarbu Publicznego ieden Procent, ktory w ten ſpoſob wypłacany y perceptowany bydz ma; Jż Kredytorowie wſzyſcy *cujuscunque Statûs & Conditionis*, maią Jnſkrypcye wſzelkie na ſwe Kapitały w Kancellaryach Grodzkich Woiewodztw y Powiatow oświadczyć, a to *ſub rigore* Konfiſkaty czwartey części Kapitałow *ad ærarium Publicum*, po dowodney konwikcyi o takowych kondyktach między Kredytorami, a Debitorami zachodzących, *ex Delatione* o to ſprawy *ad inſtantiam cujusvis*, z ubeśpieczeniem dla niego dzieſiątey części *rei deductæ, & ærario publico adjudicatæ*, z Regeſtru *Fiſci* w Sądach Kommiſſyi Skarbowey *extendendo*, co przed Ratą naſtępuiącą Marcową, nie poźniey iak *ultimis Martii* do ſkutku przywiedzionym bydź ma. A Regenci tychże Kancellaryi z Akt, gdzie te Kredytorow wiadomości o Kapitałach oświadczone, y od pierwſzego zapiſania należeć będą, Wypiſaną ſpecyfikacyą dokładnym Rapportem maią przeſſać do Kommiſſyi Skarbowey, podług Schemma od niey na to uformowanego, y do dawania takowego Rapportu na każdą corok Kadencyą Marcową y Oktobrową, Kommiſſyi Skarbowey względem odmieniaiącego ſię ſtanu Kapitałow, ſą obowiązani. Jeżliby zaś zdało ſię Kredytorom przenieść ſwe Summy w inſze lokacye, w inney zatym Kancellaryi, podług zręczności zapiſać ie wolno będzie. Takowy zaś prowent z Kapitałow będąc aktualnie procentowanym od Raty przyſzło-marcowey 1777. Roku poczynaiącey ſię, do Kancellaryi (w ktorych Jnſkrypcye zapiſane będą) dwoma Ratami Septembrową y Marcową wnoſzony bydź ma przez Kredytorow. A ieśliby w tych zwykłych innym publicznym podatkom Ratach od Kredytorow nie był wnaſzany, Kancellarye do Exekucyi Retenta na delatę wydawać maią, w wynikłych zaś kweſtyach y przypadkach, Kommiſſyi Skarbowey donoſić, y podług rezolucyi im, *hac in re* daney, poſtępować powinne będą. Zeby zaś Kredytorowie będąc teraz od ſwych Summ do płacenia procentu Skarbowi Publicznemu obowiązanemi, z zawodu od Debitorow krzywdy nie mieli; Rozprawę za obligami y wſzelkiemi względem Summ pożyczanych inſkrypcyami (oprocz Praw zaſtawnych, ktore teraźnieyſze poſtanowienie uprzedziły) dla przyśpieſzenia ſatysfakcyi *in Foro ubiquinario* w Wielkim Xięſtwie Litewſkim bez żadnych zgoła dylacyi, obmow y excepcyi oſtrzegamy. Do tego iednak od Summ pożyczanych opiſanego teraz na Kredytorach obowiązku, pożyczone na kilka y kilkanaście niedziel Summy, iakąkolwiek bądź inſkrypcyą opiſane, lub poſtanowieniem obwarowane, iako też małe pieniężne kwoty, gdyby też y do roku między Obywatelami pożyczane, ſkoro Tyſiąca Złotych *quantitatem non excedent*, należeć nie maią. A iako takowy procent do Skarbu Publicznego nie od Debitorow, lecz od Kredytorow z należących im od Kapitałow prowizyi naznacza ſię, tak z uſtanowionego procentu po

wszedm od Sta, od Duchownych y Swieckich Kapitałow ninieyszym Prawem porownanych, Aktorowie Summ Kapitalnych rzeczony podatek, oddawać y wypłacać powinni będą. Gdyby nawet z dobrowolnego między kredytuiącym y pożyczaiącym postanowienia, y mnieyszy między niemi procent był opisany, czyli umowiony, zawsze iednak Kredytor, a nie Debitor od swego Kapitału procent ieden winien Skarbowi Publicznemu będzie, y ma go według mieysca y czasu wyżey opisanego wnosić y wypłacać. Ażeby zaś w Summach na obligi pożyczanych nie zatrudniły się kredyta między Obywatelami, przez konieczną dobr za nie zastawy albo arędowania pretensyą; Przeto: chociażby takowe Kapitały po oświadczoney ich z ninieyszey ustawy do Kancellaryi wiadomości, odtąd na Zastawy lub Arędy przeniesione były, zawsze iednak z nich, płacenie procentu iednego do Skarbu Publicznego należeć będzie. A gdyby Summa iedna na Kontraktach, lub w inney kredytow okazyi, przez kilka rąk przechodziła, procent od niey, iako ieden Kapitał znaczącey raz tylko rachowany bydź ma: Y do czyiego ona Aktorstwa Kapitałem należy, ten procent ieden od niey do Skarbu Publicznego płacić powinien będzie. Wszakże, gdy takowe Summy kapitalne na kupno Dziedzictw przeydą, Kredytorowie wyzuwaiący się z Aktorstwa tey Summy płacić nie będą procentu, iako obowiązani płacić Ziemski podatek z dobr dziedzictwem nabytych; Lecz Przedawcy fortun biorący za nie kapitały; ieżliby ie odtąd procentowali, lub na Zastawy czyli Arędy zażywali, płacić zwyż opisany procent do Skarbu Publicznego powinni będą. Kiedyby zaś Debitorowie w długach przez się zaciągnionych, oddawali wiecznością dobra Kredytorom, od takowey Summy gasnącey w procentowaney kapitałow naturze, a tym samym przestaiącey bydź procentowaną, dochod do Skarbu Publicznego nie ma bydź płacony. Kapitały także przez taxy dobr zachodzące, ieżliby powszechnego nie miały procentu, od takowych w proporcyą uszczerbku procent do Skarbu Publicznego, Kommissya Skarbowa uregulować powinna. Poki iednak Taxatorskie Dekreta w wyrokach swych *in Principali* nie zakończą się, procent od takowych kapitałow iść, y dla niezupełney *quantitatis* kapitałow wiadomości, wczesne onego (co do procentu) uregulowanie następować nie ma: Lecz po zakończeniu o takowe Summy rozprawy, takowa procentu zaległość; rachuiąc od Raty przyszło-marcowey Skarbowi Publicznemu bonifikowaną przez Kredytorow bydź ma. A gdyby komu z Obywatelow na Bankach Zagranicznych lokować zdało się swe Summy, procent iednak wyżey opisany od tychże swych kapitałow do Skarbu Publicznego wnaszać, y za utaienie, rygorowi (wyż o taieniu kapitałow wyrażonemu) podlegać powinien będzie: Kiedyby zaś Summy Zagraniczne do Kraiu, lub z Korony do Litwy wprowadzone były, tedy od takowych Summ, iako do Zagranicznego lub Koronnego Aktorstwa należących, a kredytem u Debitora Litewskiego znayduiących się, y chociażby u niego procentowanemi były, procent iednak od nich do Skarbu Publicznego iść nie ma. Także od Summ na dobrach za Kordonem Rossyiskim *evictionaliter ante hanc Legem* opisanych, procent płacony dopoty bydź nie ma, dopoki takowe Summy do Kraiu nie przyidą. Summy też testamentami legowane y zapisywane, iako y Summy na dobra *non de liquido* wnoszone, ponieważ nie są aktualnym kapitałem, y tylko w idealnym walorze utworzone, płaceniu procentu do Skarbu Publicznego podlegać nie maią. Summy także Ex-Jezuickie, iako do Aktorstwa Funduszu *pro Publico* Edukacyinego należące, iako też Summy Obywatelskie na Kahałach, dla ich zubożenia, przez Dekreta likwidacyine, y postanowienia między Kredytorami, a tym Debitor-

ſtwem, poniewaž Procent zmnieyſzony maią, naznaczonemu teraz do Skarbu Publicznego płaceniu iednego Procentu podlegać nie powinne będą. Ażeby zaś Kredytorowie naznaczonego teraz od nich Prawem do Skarbu Publicznego Procentu na Debitorach ſwych nie wymagali, y wyżſzością wymaganych Procentow przeſtępſtwa Prawu nie czynili, animadwerſyą Inſtygatorom W. X. Litt. naznaczaiąc *ex Delatione cujusvis* w dowiedzionym przeſtępſtwie, Rygor ſtraty dzieſiątey części Kapitałow, naznaczamy: od ktorego ażeby Juryzdykcye (gdzie o to Sprawa będzie) nikogo nie uwalniały, waruiemy. Y dla tego choćby kto z Debitorow na płacenie większego nad ſiedm Procentu opiſał ſię, takowa Inſkrypcya przeciw Prawu zaſzła, że *ullatenus* ważyć nie może, poſtanowienia zatym ninieyſzego przeiſtaczać, ani Kredytorow *à Rigore*, y Juryzdykcye *à Nexu* onego wſkazywania uwalniać nie powinna, oſtrzegamy. O Delatorach zas w niedowiedzeniu przez nich zadawaney komużkolwiek z Kredytorow krzywdy Skarbu Publicznego, dawnieyſze Prawa reaſſumuiemy.

2do. Ufundowanie mnieyſzych Miaſteczek Magdeburſkich, poniewaž przez bawienie ſię Mieſzkańcow ich nieumieiętnie utrzymywanym Rolnictwem, a do Kupiectwa, Handlow, y Rzemioſł nie zachęconych, długoletnim doświadczeniem zamierzonego Przywileiom nie dowodzi ſkutku, owſzem Sądy przez nieumieiętnych Radcow, przeciwnie ſprawowane były, a przyznania w Aktach Magdeburſkich dla rożnych ſzkodliwych Przykładow Prawem 1764 Roku, ſą ſkaſſowane; Zaczym zoſtawiwſzy też Magdeburgie w Stołecznych Miaſtach y Grodowych, ku wſzelkim Sądow Publicznych okolicznościom wyſtarczaiące, y dla wartości tychże Miaſt potrzebne, iako to: w Wilnie, Lidzie, Trokach, Kownie, Nowogrodku, Wołkowyſku, Pińſku, Mińſku, Mozyrzu, tudzież w celnieyſzych Miaſtach Naſzych Stołowych, iako to: w Brześciu y Grodnie, y zupełnieyſze tych Miaſt w wnętrznym porządku uregulowania Kommiſſyom *Boni Ordinis* od Nas naznaczonym, y naznaczyć ſię maiącym poleciwſzy, wſzyſtkie y wſzelkie inne Magdeburgie (z oſtrzeżeniem przenieſienia ich Aktow do Kancellaryow Grodzkich Woiewodzkich y Powiatowych, w ktorych te Miaſteczka leżą) znoſiemy, y Prowent z nich do Skarbu Publicznego naznaczamy; w ten ſpoſob: Kommiſſya Skarbowa ma nieodwłoczne zeſłać do tychże Miaſteczek Luſtracye, przez dobranych na to zdolnych Luſtratorow, ktorzy za Inſtrukcyą od Kommiſſyi Skarbowey ſobie wydaną, Prowent każdego Miaſteczka przeyrzą, y Grunta ich z uwagi dobroci y położenia, tak Mieſzkańcow Miaſteczek, iako Wſi do nich należących, proporcyonalnie do Wartości otaxowawſzy, y dla Mieſzczan zoſtawiwſzy, dokładną Luſtracyą opiſzą, a coby z Gruntow, ktorychby ſami Mieſzkańce bliżſi będąc czynſzowania ich, zarabiać nie mogli, pozoſtawało: *præferibilius* Staroſtom y uſtronnym Obywatelom *ſine præjudicio* Mieſzczan czynſzować chcącym, w ułożoney Taxy daninie poſtąpią, z Propinacyi ieżeliby ſię należąca do Mieſzczan bydź okazała, y wſzelkich Przychodow Prowent ureguluią, uſtanowią, y opiſzą, y oddzieliwſzy cząſtkę każdemu Miaſteczkowi do przyzwoitey onego *pro Publico* potrzebney Reparacyi, Intratę każdego Miaſteczka zlikwidowawſzy, na co roczny do Skarbu Publicznego dwoma Ratami, wſzelkim Podatkom zwyczayny Dochod, naznaczą, y takowe Luſtracye do approbacyi Kommiſſyi Skarbowey oddadzą, wedle ktorych Prowent przez Mieſzkańcow każdego Miaſteczka, y Wſi do nich należących, porządkiem w Luſtracyach ułożonym, wypłacany bydź ma. Tak iednak też Luſtracye powinności Miaſteczek ułożyć y opiſać maią, ażeby ciż Miaſteczek Magdeburſkich Mieſzkańce nad Płacę ſwych Dochodow do Skarbu Publicznego należącą, y nad

dawne

dawne według swych Ustaw powinności dla Starostow, do żadnych innych przez tychże Starostow pociąganemi nie byli. A gdy iuż odtąd Sądy Magdeburskie nieużytecznie sprawowane ustać powinne, a Płaca z Miasteczek y Wsi do nich należących Lustratorskim będzie dokładnie opisana naznaczeniem, w przypadkach więc małych Sporow między temiż Mieszkańcami, Starostowie Sądy odbyć powinni; Dekreta swe w porządnych na to Protokułach zapisuiąc, od ktorych w przypadku uciążliwości, y w wymaganiu nad Lustracyą iakieykolwiek Daniny, Pozwanie przez tychże Mieszczan Starostow, iako w okolicznościach odtąd po ustałych Przywileiach, *ex re* Lustracyi rozsądzenia wyciągaiących, do Kommissyi Skarbowey, a w innych przypadkach nietyczących się rzeczoney Lustracyi do Assessoryi, wolne będzie: ktorym bespieczeństwo własności od Starostow y kogożkolwiek, bawienie się Kupiectwem, Handlem y Rzemiosłem, wolność nabycia y przedania Domow, Placow y wszelkich Maiątkow oraz przeniesienia się, y wyiścia z swych Sadzib waruie się y ubespiecza się. A Magdeburgie Miast Dziedzicznych y porownanych z niemi w Podatkowaniu Dobr Stołowych (procz celnieyszych Miast wyż wyrażonych) podobnemuż uregulowaniu, pierwsze Dziedzicow, a drugie Administratorow Naszych na przyzwoity Prowent swym Aktorstwom należący, y Sądom według zwyczaiu w Dobrach Stołowych, Administratorow Naszych *definitivè* podległemi bydź maią. Gdyby zaś zdawała się Dziedzicom w swych Miasteczkach konserwacya Magdeburgii, wolno to Im będzie, lecz te Magdeburgie do wnętrznego według swych Ustaw porządku, czyli Potocznego Sądu swych Mieszczan, a nie do sądzenia ustronnych Spraw Kryminalnych, *abusivè* po niektorych mieyscach *per ignorantiam* zażywanego, należeć maią.

3*tio*. Używanie Kart, ponieważ od dobrowolnego każdego zależy przedsięwzięcia, zaczym od nich Podatek powszechności nie dotykaiący, y używaiącym Kart niedotkliwym sądząc, dla pomnożenia Skarbu Publicznego, y dostarczenia onego potrzebom, procz dawney płacy na Cłach od Kart z Zagranicy wprowadzanych, ktore przy weyściu w Granice, y przy odessaniu stęplowanemi bydź maią, teraz naznaczamy: od każdey Gry Kart Francuskich po Złotych dwa, a od Gry Kart Polskich po Złotym iednym, ktore iak maią bydź stęplowane, y od nich naznaczony Prowent, iak bez uszczerbku Skarbowi publicznemu dochodzić ma, Kommissyi Skarbowey urządzenie tey Exekucyi zlecamy.

4*to*. Od wszystkich Młynow Zbożowych w Xięstwie Litewskim, a Possessorow *cujuscunque Status & Conditionis* ustanawiamy Podatek podług następuiącey Klassyfikacyi, to iest: Od koła na wielkiey wodzie po Złotych dziesięć; Od koła na średniey wodzie po Złotych ośm, od koła na małey wodzie po Złotych sześć; Od koła na naymnieyszey wodzie po Złotych cztery; w Mieście zaś Wilnie, ze są na wielkiey wodzie wysoko Intratne Młyny, tedy od koła po Złotych szesnaście; A z wietrznych Młynow w całym Xięstwie Litewskim od każdego Kamienia po Złotych sześć naznacza się; ktory Podatek rownie z innemi dwoma zwykłemi Ratami przez połowę w każdey, pod Rygorem Podatki Publiczne waruiącym, do Kancellaryow w każdym Woiewodztwie y Powiecie z Młynow w nich sytuowanych, od Possessorow Dobr wypłacany bydź ma, a na zlustrowanie takowych Młynow, y spisanie tego Podatku, Lustratorow Kommissya Skarbowa naznaczy; Ktorym Pensyą z tychże Młynow od każdego koła po Złotemu iednemu ustanawiamy. Y takowy Podatek koł Młyńskich od następuiącey Raty Marcowey zaczynać się ma, w ktorey Possessorowie przy należytości od koł Młyńskich y Dochod na Pensyą Lustratorską

wyznaczony, importować powinni będą, a Luſtratorom po przeyrzeniu y zaapprobowaniu ich luſtracyi, naznaczony Dochod do wypłacenia przez Kommiſſyą Skarbową aſſygnowany bydź ma. Te zaś Podatki iako wſzyſtkie y wſzelkie inne w Wielkim Xięſtwie Litewſkim do Skarbu Publicznego Percepcyi należące, ſprawiedliwey rownie iak przezorney podług Prawa Exekucyi Kommiſſyi Skarbowey zalecamy; arendowania zaś ich pod wſzelkim pretextem zakazuiemy.

Deklaracya o Kommiſſyach oſtatniego Seymu do Prowincyi W. X. Litewſkiego ſtoſuiących ſię.

SPrawy wſzyſtkie y wſzelkiey natury, niezawieraiące w ſobie *materiam Status*, w ktorych o Dobra, Summy y Granice w Wielkim Xięſtwie Litewſkim leżące z prywatnych między Obywatelami Procederow exportowane były z Seymu przeſzłego Kommiſſye, a przez Reiekty lub Remiſſy Kommiſſyine, albo Trybunalne, czyli *in Contumaciam* drugiey Strony, lub *ex paritate Votorum* na Kommiſſyach odeſzłe, albo też dla innych przyczyn dotąd niezakończone y nie rozpoczęte: na oſtatnie ich rozſądzenie, *ſine quavis exceptione* odſyłamy do Trybunału, ktore że na ſtopniu przyſpieſzoney były rozprawy, więc *in eodem Juris gradu* w Trybunale, z Regeſtru Spraw *Termini tacti* rozſądzone bydz maią. Oczewiſte iednak między ſtawaiącemi obu Stronami, finalnie *in Principali* zaſzłe na Kommiſſyach, a przez obu ſtronnych Kommiſſarzow *ſervato Juris gradu* ferowane, y dotąd z ſłuſznych pobudek zaſkarżeniem niewzruſzane, iako też wyrokami Trybunalnemi rezolwowane, lub konwencyami między Aktorami ztwierdzone Dekreta, za niewzruſzone mieć chcemy. A w Sprawie J.W. Karola Woiewody y Urodz. Hieronyma Woiewodzica Wileńſkich Xiążąt Radziwiłłow, z Kuratorami, & *ex re Curatorii* z Poſſeſſorami Dobr tychże Xiążąt, iako też z Pretenſorami, oſobną Kommiſſyą w Poniżſzych Uſtawach naznaczyć ſię maiącą oſtrzegamy.

Sprawiedliwość dla J. W. Karola Woiewody, U. Hieronyma Woiewodzica Wileńſkich Xiążąt Radziwiłłow, iako też dla Kuratorow, Kredytorow y Pretenſorow.

DLa ułatwienia zachodzących Pretenſyow między J.W. y U. Xiążętami Radziwiłłami, WW. UU. Tutorami, Kuratorami, Kredytorami y Pretenſorami, obmyślone Seymem 1768. Roku Sądy *Ultimæ Inſtantiæ* iedne w Polſzcze, dla wſzczętych w ten czas rozruchow Kraiowych dopełniać ſię niemogące, drugie w Litwie w terminie rozpoczęte przyſtąpieniem wſzyſtkich Stron przyięte, a niedokończone, nie tylko odſunęły żądaiących ſprawiedliwości Xiążąt Radziwiłłow od ſkutecznego oney doświadczenia y zupełnego zaſpokoienia ſię, ale też dały powod, iż Dobra tychże Xiążąt w krotkim czaſie w rożne wplątano przypadki, a z nich potym wydobyte Sancytami od Konfederacyi 1773. rozpoczętey, a w Roku 1775. ſkończoney, mimo treść y brzmienie Konſtytucyi 1768. Roku z podnieſieniem nawet rozpoczętego, a na Powadze wſpomnioney Konſtytucyi umocowanego Proceder, y wſzelkich Aktow porozdawane zoſtały. Naoſtatek też dwoiakie

TABELLA EXPENSY GENERALNEY

w W. X. Litewſkim Regulowana do Percepty ktora nad 5000000. Złotych *incluſivè* z teraznieyſzym uſtanowionych Podatkow Proiektem ſperandowaną bydź nie może.

			Złł.	gr.	Złł.	gr.	Złł.	gr.
Krolowi Jmci.		Dochodu Rocznego ze Skarbu Rzeczypospolitey W. X. Litt.	- -	-	- -	-	1,333,333	10
	Woysko	Na Departament Woyskowy.	- -	-	- -	-	2,300000	
	Departament Marszałkowski.	Marszałkowi Wielkiemu.	50,000					
		Marszałkowi Nadwornemu.	40,000					
		Na Chorągiew Krucką.	28,000		124,000			
		Na Officyalistow Marszałkowskich do odkładania co Rok przez Lat 6 na Seym w Litwie.	6,000					
	Departament Kanclerski.	Kanclerzowi Wielkiemu.	60,000					
		Podkanclerzemu.	40,000		106,000			
		Pisarzowi Dekretowemu.	6,000					
	Departament Skarbowy.	Podskarbiemu Wielkiemu	60,000					
		Podskarbiemu Nadwornemu	40,000					
		Ośmiu Kommissarzom à fl. 8000.	64,000					
		Skarbnemu	6,000					
		Regentowi Jurydycznemu	4,000					
		Regentowi Ekonomicznemu	4,000					
		Sekretarzowi	4,000					
		Kassyerowi	4,000					
Stan Cywilny		Na Manualistow dwoch Kancellaryi	2,000					
		Plenipotentowi stawaiącemu w Sprawach Skarbowych	2,000					
		Attendentowi Spraw Skarbowych	1,000					
		Archiwiście Aktow Skarbowych	800					
		Instygatorowi	600		309,758		1,215,425	
		Woźnemu	300					
		Architektowi	2,000					
		Na Milicyą Kommissyi Skarbowey z Regiments - Felczerem y Medykamentami	45,058	15				
		Na małe rożne Expensa Kommissyi drukowanie Uniwersałow Dyspozycyi, rozsyłanie onych, na świece, Drwa, Papier &c.	10,000					
		Na Allewiacyą z Konflagrat, wrocenie Cła, y nadarzane Decessa	60,000					
	Rożne Expensa Roczne.	Na Szkołę Rycerską w Części 3ciey	100,000					
		Marszałkowi Trybunalskiemu	20,000					
		Na umorzenie Długow Rzeczypospolitey	250,000					
		Instygatorowi Wielkiemu	6,000					
		Na Posłow Zagranicznych; Gabinet, Tłomaczow y Szkoły Oryentalne	100,000					
		Na naięcie Pałacu dla Posła Rossyiskiego pod Seym w Grodnie do odkładania Rocznego	6,000					
		Na Reparacyą Zamku Grodzieńskiego	10,000		675,666	15		
		Marszałkowi Seymowemu w 3ciey Części	6,666	20				
		Pisarzowi Sądow Seymowych co rok	6,000					
		Sekretarzowi Seymowemu	1,666	20				
		Na czyszczenie Rzek Portowych y kontynuacyą kanału między Bugiem y Muchawem dla złączenia tych dwoch Rzek rozpoczętego	60,000					
		Krolewicom Polskim Xiążętom Saskim Pensyi	89,333	10				
		Na Chorągiew Trybunalską	20,000					
		Na Expensa Extraordynaryine y nie przewidziane, z ktorey Summy y Rada z Kancellaryą swoią Złotych 30,000. wynoszącą zapłaconą będzie	- -		- -		151241	20
		Summa Generalney Expensy W. X. Litt. Złotych	- -		- -		5000000	

kie Sądy *ultimæ instantiæ* na wielość Kommissyow w rożne Strony rozrzuconych, taż *immediatè* przeszła Konfederacya przelawszy, odięła sposob Xiążętom Radziwiłłom tak zręcznego krzywd swoich upominania się, iako też usprawiedliwienia tym, od ktorych pretensye zarzucane byłyby, y ktorzy po rożnych Subselliach Procedera *in contumaciam* niestawaiących ciągnęli Xiążąt, y ciągnąć nie przestaią, a przeto zabiegaiąc, ażeby sprawiedliwość w swoich zamiarach uszczuploną, y z przypadkow odmienioną niezostawała, iako wszelkie Procedera y Dekreta na Xiążętach Radziwiłłach y Dobrach Jch od Roku 1764. do daty teraźnieyszey po rożnych Subselliach, y od kogożkolwiek bez bytności onych w kraiu Oyczystym przewiedzione y zyskane wespoł z Sancytami od przeszłey Konfederacyi na obięcie Dobr wydanemi y Kommissyami wyznaczonemi, w całey treści y brzmieniu kassuiemy, tak nieodwłoczną z pod Processow, Dekretow y Sancytow dopiero skassowanych, Rehabicyą Dobr przez Urzędy użyte każdego czasu dla Xiążąt Radziwiłłow uznawaiąc, Konstytucyą 1768. Roku, takowe Sądy *ultimæ instantiæ* składaiącą reassumuiemy, a tylko Osoby Kommissarzow odmieniaiąc, niemniey Punkt warunkom Prawa pospolitego o dawności Ziemskiey uwłaczaiący uchylaiąc, za Prezydenta W. Prozora Kasztelana Witebskiego, za Vice-Prezydenta W. Bystrego Kasztelana Brzeskiego; a UUr. Chmarę Jnstygatora Litewskiego, Bouffała Łowczego Nadwornego Litewskiego, Korzeniewskiego Regenta Kancellaryi większey Litewskiey, Wołłowicza Marszałka Grodzieńskiego, Billewicza Ciwona Eyragolskiego Xięstwa Zmudzkiego, Wołkowyckiego Grodzieńskiego, Jeleńskiego Mozyrskiego Podkomorzych, Czyża Wileńskiego, Mackiewicza Oszmiańskiego, Narbutta Lidzkiego, Kuszelewskiego Wiłkomirskiego, Wolmera Grodzieńskiego, Przyiałgowskiego Zmudzkiego, Suchodolskiego Wołkowyskiego, Skirmontta Pińskiego Ziemskich Sędziow, Paca Staroste Wileyskiego, Korsaka Stolnika Nowogrodzkiego, Kamińskiego Lidzkiego, Bułharyna Wołkowyskiego Ziemskich Pisarzow, Goyżewskiego Podstarostę Zmudzkiego, Łastowskiego Oszmiańskiego, Zyniewa Wołkowyskiego Sędziow Grodzkich, Laudańskiego Zmudz:, Wierzeyskiego Nowogrodz: Grodzkich Pisarzow; Głuchowskiego Podczaszego Słonimskiego, Janowicza Cześnika Wiłkomirskiego, Supińskiego Oszmiańskiego, Białłopiotrowicza Lidz: Łowczych, Jasińskiego Kowieńskiego, Kaszyca Mściławskiego Krayczych, Czyża Straźnika Wileńskiego, Stockiego Miecznika Mozyrskiego, Sulistrowskiego Podkomorzego Naszego, Borowskiego Chorążego Hussarskiego, Mozeykę Starostę Nowosadzkiego, Bochdanowicza Kowalewskiego Starostę za Kommissarzow naznaczamy; ktorzy w komplecie y sposobie Konstytucyą 1768. Roku przepisanym, w Roku 1777. Miesiąca Maia dnia 1. do Miasta Naszego Nowogrodka ziachawszy, po wykonanych Rotą Trybunalską Przysięgach, *circa Acta* tamecznego Grodu, Sprawy wszystkie, stosuiąc się do Reguł Konstytucyi 1768. Roku y Ordynacyi przy niey, tudzież do Praw Statutu Wielkiego Xięstwa Litewskiego y sprawiedliwości, zupełnie rozsądzą, a ta Kassacya Sancytow, y Rehabicya Dobr Xiążętom Radziwiłłom *præsenti lege* dozwolona ściągać się nie ma do Sancytow y Possessyi Dobr w aktualnym dzierżeniu Xiążęcia Jozefa Radziwiłła Woiewody Mińskiego, W. Chreptowicza Podkanclerzego, y UU. Przezdzieckich Podkanclerzycow Wielkiego Xięstwa Litewskiego zostaiących, podług zaszłych z Plenipotentem tychże Xiążąt Radziwiłłow, U. Michałem Radziszewskim w Roku teraźnieyszym 1776. dnia 14. 8bra Komplanacyi, ktore teraźnieyszym Prawem potwierdzamy. Nie implikuiąc Pretensyi Xiążąt Sanguszkow, według opisu Prawa ostatniego 1775. *folio* 87. pod ty-

tułem = Sprawa Xiążąt Sanguſzkow, z Xiążętami Radziwiłłami = a ta Konſtytucya nie ma ſię ściągać do Dobr w Koronie leżących.

Dozwolenie działu wieczyſtego między Xiążętami Radziwiłłami.

ZNoſząc przyczynę małoletności Xiążęcia Mateuſza Radziwiłła Koniuſzyca Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego, Dział Subſtancyi z Stryiami Jego zatrzymuiącą, a przybliżaiąc prędſze intereſſu tego uſpokoienie, pozwalamy WW. y UU. Andrzeiowi Młodziejowſkiemu Biſkupowi Poznańſkiemu, Michałowi Xciu Radziwiłłowi Kaſztelanowi Wileńſkiemu, Antoniemu Tyzenhauzowi Podſkarbiemu Nadwornemu Litewſkiemu, Szczęsnemu Czackiemu Podczaſzemu Koronnemu, Szczęsnemu Jabłonowſkiemu przeſzłemu Obożnemu Koronnemu, od Nas Krola dodanym Opiekunom, aby wybrawſzy y umocowawſzy ktoregokolwiek *è medio ſui* lub od siebie Plenipotenta Pełnomocnego, uſtanowiwſzy dział wieczyſty Subſtancyi leżących y ruchomych, w Koronie Polſkiey y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim znayduiących ſię, między tymże Xciem Mateuſzem, niegdyś Xcia Udaleryka Radziwiłła Koniuſzego Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego Synem, a Xiążętami Albrychtem Pułkownikiem y Staniſławem Podkomorzym Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego Radziwiłłami, *in ſpatio* roku y niedziel ſześciu uczynić, ſpiſać, y poſtanowić mogli, ktory dział, gdy naſtąpi, za mocny y niewzruſzony na wieczne czaſy *lege præſenti* deklaruiemy. Jeśliby zaś Strony takowego działu lub pretenſyi ztąd wynikłych ugodliwym pomiarkowaniem *in ſpatio* roku y niedziel ſześciu nie ułatwiły, Trybunałom Oboyga Narodow o Dobra Koronne w Koronie, a Litewſkie w Litwie rozſądzenie *Sortium Juris naturæ* y wſzelkich Tranzakcyi, podług Praw y ſprawiedliwości *non attenta minorennitate* z Regeſtrow Spraw *Termini Tacti ante omnes cauſas* zalecamy, a to *non præjudicando* Proceſſowi UU. Głębockich y Kordyſzow.

Przydanie Kommiſſarza na mieyſce zmarłego do Kommiſſyi Konſtytucyą Roku 1768. wyznaczoney.

POnieważ determinowana na Seymie Roku 1768. w Sprawie Xiążąt Radziwiłłow Podkomorzych Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego z XX. Auguſtyanami y Sukceſſorami UU. Bielikowiczow Kommiſſya, dla śmierci Ur. Hauryłkiewicza Skarbnika Lidz: wyznaczonego do niey Kommiſſarza, ſkutku nie wzięła; Zaczym tęż Kommiſſyą reaſſumuiąc y wſzyſtkie oneyże zawarcia utwierdzaiąc, na mieyſce zmarłego Ur. Hauryłkiewicza, Ur. Piotra Hubarowicza Obożnego Powiatu Lidz: wyznaczywſzy, iżby naznaczeni w Roku 1768. a teraźnieyſzą Konſtytucyą utwierdzeni Kommiſſarze, podług Reguł tąż Konſtytucyą opiſanych, Sprawę między wſpomnionemi Stronami oſtatecznie rozſądzili, zalecamy; y Dekret naſtąpić maiący za nieprzemienny deklaruiemy.

Deklaracya o Regentach Kancellaryi Naſzey Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego.

REgenci Kancellaryi Naſzey Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego w Sądach Zadwornych Aſſeſſorſkich, odtąd iako *Aſſeſſores nati cum*

voto

voto Consultivo zasiadać będą, ktorym między Urzędnikami Naszemi mieysce po Obożnych Polnych naznaczaiąc; My Krol *post cessum vel decessum* teraźnieyszych Przywileia dawać będziemy.

Naznaczenie Sądu dla rozsądzenia wszystkich długow stopniem Sukcessyi Braterskiey na Ur. Tadeusza Zabę Podkomorzego Wileńskiego spadłych.

SŁusznemu dogadzaiąc żądaniu Ur. Zaby Podkomorzego Wileńskiego wywięzuiącego się z ciężarow stopniem Sukcessyi po zeszłym Jgnacym Zabie Szambelanie Naszym na Jego spadłych, a z tego powodu wydanych od Jego rożnym Kredytorom Zapisow y Obligow usiłuiącemu wszystkim Kredytorom nayprędszą uczynić sprawiedliwość, y skuteczne w Pretensyach ułatwienie, gdy Dobra tegoż Ur. Podkomorzego w rożnych Woiewodztwach y Powiatach zostaiące, samymże Kredytorom w przewodach sprawiedby musiały trudność, a U. Podkomorzemu w dopilnowaniu rozmaitych Subselliow mitręgę y wycieńczenie przynosiłyby, zaczym zwłokom y zawiłościom Prawnym chcąc zapobiec, na ostateczne wszystkich na wzaiem Pretensyi rozsądzenie Sąd Ziemski Powiatu Wilkomirskiego naznaczamy; Ktory to Sąd Sprawę Ur. Podkomorzego Wileńskiego między wszystkiemi Kredytorami sposobem w Konstytucyi na Seymie teraźnieyszym o Podatkowaniu przez Kapitalistow ustanowioney opisanym przedsięwziąwszy, Summy Kapitalne rozważy, Prowizye wykalkuluie, Intraty z Dobr wszystkich Ur. Podkomorzego, nie wciągaiąc w to żadnym pretextem Dobr własnych Wnioskowych Zony onego U. Zabiney Podkomorzyny Wileńskiey, y Prawem Jey dożywotnim zaiętych zweryfikuie, nie inwolwuiąc oraz do tego Sądu Dobr Dziedzicznych s. p. Franciszka Zaby Woiewodzica Mińskiego pod Dożywociem y Oprawami y Summami U. Cecylii z Lipskich Zabiney będących, a potym *pro certitudine* tak Kapitałow, iako też Procentow uproporcyonowanych y wylikwidowanych corocznie dochodzić powinnych dla każdego z Kredytorow na samych Dobrach U. Podkomorzego zabespieczaiąc, Dekretem swym *in Principali* ostatecznie rozsądzi, y wszystkie y wszelkie Pretensye na wzaiem zachodzić mogące, rozezna y zaspokoi. Od ktorego Dekretu *in principali* zayść maiącego, Appellacyą do Trybunału G. W. X. Litt. Stronie lub Stronom nie kontentuiącym się tego Sądu wyrokiem rezerwuiemy, y Rozprawę z Regestrow obligowych w tymże Trybunale naznaczamy.

Przywrocenie Kadencyi Rokow Ziemskich Trockich.

LUbo Woiewodztwu Trockiemu przez Konstytucyą 1766. Dwie tylko Kadencye Rokow Ziemskich, Swięto-Michalską y Trzy-Krolską wyznaczono. Jednak dla przyspieszenia żądaiącym sprawiedliwości temuż Woiewodztwu Kadencyą Swięto-Troiecką podług dawnego Prawa *praesenti Lege* do sądzenia Spraw przywracamy.

Klemencya dla U. Franciszka Gzowskiego.

GDy U. Franciszek Gzowski o Kryminał oskarżony od UU. Kalenkiewiczow, nie mogąc się doczekać w Trybunale Litewskim sądzenia

nia siebie, pod ciężką przez Lat cztery Strażą Warty Trybunalskiey zostawał, y od tak przedłużoney niewoli mało się z życiem nie rostał, Sąd też następnie Trybunału W. X. Litt. bez względu na to, zachowuiąc sprawiedliwości zwykły Rygor, połroku nad to *in fundo* Wieży iemu naznaczył, ktorą że Ur. Gzowski z posłuszeństwa Prawu w Terminie przyzwoitym zasiadł, y onę iuż przez trzy Miesiące wysiaduie. Przeto My Krol z Stanami Rzeczypospolitey przychylaiąc się do prozb Posłow Ziemskich, y maiąc za dopełniony przez niego wyrok wspomnionego Trybunalskiego Dekretu, resztę Dni na siedzenie Wieży determinowane daruiemy, y od rygoru Dekretu *causam Facti* tylko tyczącego się *in omnibus Punctis* tegoż Urodz. Gzowskiego *abbinc in perpetuum* uwalniamy.

Dyspartyment Powiatow na Sądowe Repartycye Xięstwa Zmudzkiego.

POnieważ Repartycya Telszewska, Konstytucyą przeszłego Seymu z Telsz do Miasta Szawel Ekonomicznego Naszego została przeniesioną, przeto dogadzaiąc wygodzie Obywatelow Xięstwa Zmudzkiego, następuiący do każdey Repartycyi stanowiemy Rozdział Powiatow. A nayprzod do Repartycyi Rosieńskiey; Wielonski, Eyragolski, Wilkiski, Jaswoński, Tendziagolski, Rosieński, Widuklewski, Kroski, Korszewski, Pojurski, Szawdowski, Telszewski, Twerski, Retowski, Połągowski. A zaś do Szawelskiey: Szawelski, Wielkich-Dyrwian, Małych-Dyrwian, Berzański, Uszweński, Wiezwiański, Gądyński, Birżyniański, Powondeński, Medyngiański, Korklański, Zorański, Potumszewski, Powiaty, y z Powiatu Wielońskiego Trakty Darnowski y Laudański należeć będą, z tym ostrzeżeniem: ieżeliby ktory z Obywatelow przed teraźnieyszym Rozdziałem Powiatow miał swoy Aktorat w Regestrach Sądowych tey Repartycyi, do ktorey *in ante* podług Konstytucyi dawnieyszey należał, teraźnieyszym zaś Rozdziałem do inney przeniesionym został, takowy każdy, ieżeli iuż dylacyą *Copiarum* Spraw, lub iaką inną zyskał, ma do końca, nie przenosząc się podług Powiatu swego do drugiey Rapartycyi, aż do ostatniego stopnia swoy Proceder kończyć; ieżeliby zaś Aktorat tylko miał wpisany, a żadna przy nim nie znaydowała się Decyzya, takowy każdy ma się z swoią Sprawą y Aktoratem przenieść do tey Repartycyi, do ktorey Powiat jego przez ninieyszy dyspartyment iest przyłączony.

Zabespieczenie U. Jozefa Kuszelewskiego Sędziego Ziemskiego Powiatu Wiłkomirskiego od Procederu *ex vi* pretensyi do Xiędza Kawieckiego Dziekana Zmudzkiego uformowaney.

POnieważ Xiądz Kawiecki Dziekan Zmudzki *ex ratione* wytknięcia w Lustracyi o Intencyi spolney z U. Tomaszem Kuszelewskim Podstarostą Wiłkomirskim do fundowania Missyi, pociągniony do Sądow Kommissyi Po-Jezuickiey zupełnie wyemundował y oczyścił się. Przeto My Krol za zdaniem Stanow, tegoż Xiędza Kawieckiego, oraz Sukcessorow Urodz. Tomasza Kuszelewskiego *ab ulteriori Juris persecutione* na zawsze uwalniamy.

Obia-

Obiaśnienie Ordynacyi Regeſtrow Sądowych.

ALternatę y ſpoſob wołania Regeſtrow w Subſelliach mnieyſzych, naſtępuiący uſtanawiamy. Regeſtr *Summarii Proceſſûs* aż do odſądzenia Wpiſow Kadencyi iedney, wołany bydź ma, po ktorym Regeſtr ordynaryiny *Incarceratorum* do oczywiſtey iedney odſądzenia wołać ſię powinien, a zaś po nim Regeſtr ordynaryiny Spraw Cywilnych, także do odſądzenia iedney oczywiſtey Sprawy wołany, y znowu do Summaryinego Regeſtru powrot przez uſtawną Alternatę, y ſpoſob teraz opiſany wołanemi bydź maią, *præſenti lege* deklaruiemy.

Obiaśnienie *Abuſûs Officiorum.*

GDy Prawa Narodowe Urzędy mnieyſzych Subſelliow *pro ſententia* pozywać nawet pod winą zabroniły, a pod zaſſoną *abuſûs Officii* powſzechnie Strony przegrywaiące, Urzędy y Urzędnikow *malitioſè* do Trybunałow pociągaią, a ztąd nie tylko Strat y Expens w uſtawnym pilnowaniu ſię w Trybunałach, bywaią przyczyną, ale też Urzędy Narodowe dla prac ſwych y uſług *pro publico*, oraz dla powagi Kraiu, poſzanowania godne, na proſtytucyą y zniewagę ſą wyſtawionemi; przeto zabiegaiąc dalſzym w tey mierze inkonweniencyom, w czym ſię ma rozumieć *abuſus Officii*, obiaśniamy y ſtanowiemy: *Primo* niezieżdzanie na Sądy *ſine legalitate vel infirmitate*, wedle dawnych o tym Uſtaw. *Secundo.* Niezachowanie Ordynacyi Regeſtrow Sądom ſwym przepiſaney. *Tertio.* Nieſprawienie ſię wedle Przepiſow Prawa za Dekretami *Executionum*, y to tylko *pro abuſibus Officiorum* rozumiane bydź ma, a Urzędy za nie odpowiadać, y za dowiedzeniem karani bydź maią. A ktoby mimo wyż wyrażone obiekcye z wynalazkow y pretextow Urząd lub Oſoby ich, *in materia abuſûs Officii* pozywać ważył ſię, takowy winie tyſiąca kop y ſiedzeniu Wieży Niedziel ſześć Cywilney za ſamą takową obiekcyą podlegać, y w Trybunałach *irremiſſibiliter* karany bydź ma, deklaruiemy.

Warunek dla U. Bohuſza.

CZyniąc wzgląd nad unieſzczęśliwionym Stanem U. Ignacego Bohuſza, w oddaleniu ſię iego z Kraiu Rygorem Dekretu w Sądach Konfederacyi 1764. Roku, *in Contumaciam* zaſzłego, od honoru y wſzelkiey Subſtancyi odſądzonego, teraz go do tego oboyga, maiątku y Urzędu właſności przypuſzczaiąc, oraz znoſząc wſzyſtkie y wſzelkie przez odſądzenie go, y ztąd zaſzłe przeciw niemu Konwikcye y *Actus*, *ad quæque* onego *propria*, *ſalvo receſſu* od Związku Barſkiego przywracamy. W przypadkach zaś zawikłaney iego pod niebytność w Kraiu ſubſtancyi, y niedoyścia iey; Proceder w Trybunale W. X. Litt. z Regeſtru Spraw *termini tacti* naznaczamy.

Pozwolenie zamiany niektorych Gruntow.

GDy przez Urodzonych Dzierżawcow Leśnictwa Puńſkiego, Staroſtw Kadaryſkiego y Seweyſkiego ieſt przełożono, iż Grunta pomieſzane y w Szachownicach będące nieuſtanną ſą kłotni, y ſporow przyczyną; Przeto pozwalamy za zgodą powſzechną Stanow Skonfederowanych zamienić Jeziora niektore, gruntu włok dwanaście *à Corpore* Leśnictwa Puńſkiego, na włok *itidem* dwanaście od Staroſtwa Seweyſkiego,

ſkiego, nie mniey włok dwie od Lesnictwa Puńſkiego za Morgow czterdzieści, do funduſzu Kościoła Puńſkiego należących; także pozwalamy nadać Kościołowi Lubowſkiemu Gruntu włok piętnaście *à Corpore* Staroſtwa Kadaryſkiego, na Erekcyą w tymże Miaſteczku Plebanii. A takowe zamiany y nadania, iako powinne bydź udziałane, bez umnieyſzenia *reſpectivè* Dochodow Skarbowych, tak wykonane przez przyſięgłych Geometrow, opiſania onych doſtateczne, *ad Archivum* Kommiſſyi Skarbowey Litewſkiey, y pod Approbatę Jey oddane bydź maią.

Ubeſpieczenie dla U. Theodora Billewicza Ciwona Wieſzwiańſkiego Xięſtwa Zmudzkiego.

GDy rożne przypadki U. Theodorowi Billewiczowi Ciwunowi Wieſzwiańſkiemu Xięſtwa Zmudzkiego, ſtały ſię przyczyną oddalenia ſię za Granicę, a w tym czaſie Dobra onego przez zaoczne Procedera, rożnym w Poſſeſſyą doſtały ſię Pretenſorom; przeto tegoż U. Theodora Billewicza Ciwona Wieſzwiańſkiego Xięſtwa Zmudzkiego do wſzyſtkich Dobr onego (iako do właſności) *inſtantaneè per rehabitionem* przywracamy. A Pretenſorow do Urodz. Billewicza, iako też *viciſſim* Ur. Billewicza do wſzyſtkich: *ad forum competens* (*ubi Bona* Ur. Billewicza *conſiſtunt*) odſyłamy.

Lokacya Summy na Staroſtwie Boryſowſkim.

GDy w nadgrodę dwuletnie podnieſionych koſztow y pracy W. Xięcia Michała Radziwiłła Kaſztelana Wileńſkiego, czaſu oſtatniego Seymu udzielną Konſtytucyą z Czopowego Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego czterykroć ſto tyſięcy Złotych naznaczonych nie doſzła zapłata, zaczym też Summę 400.000. Złotych na Staroſtwie Boryſowſkim w Powiecie Orſzańſkim *cum Attinentiis* lokuiemy y wnoſiemy; ktore Staroſtwo *poſt ceſſum vel deceſſum* aktualney Poſſeſſorſki, y po uſtałym dożywociu W. Xcia Michała Radziwiłła Kaſztelana Wileńſkiego y Małżonki Jego, nie wprzod podpadać ma *Emphiteuſi*, aż poki Summa czterykroć ſto tyſięcy zupełnie y realnie wypłacona nie będzie przez Skarb W. X. Litt. Sukceſſorom W. Xiążęcia Radziwiłła Kaſztelana Wileńſkiego, lub temu, komu przez niego uſtąpiona będzie.

Leśnictwo Puńſkie czyli Mackowſkie y Staroſtwo Kadaryſkie y Płotelſkie.

SToſuiąc ſię do zaſłużoney nadgrody Urodzonemu Andrzeiowi Ogińſkiemu Marſzałkowi Konfederacyi Generalney Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego y Seymowemu, w danym mu Prawie *in Solidum* na przeſzłym *immediatè* Seymie Leśnictwa Puńſkiego, czyli Mackowſkiego y Staroſtw Kadaryſkiego y Płotelſkiego, mieć chcemy, aby niektore Wſie y *Avulſa* w Przywileiach UU. Ogińſkim ſłużących ſpecyfikowane, a za oſobnemi chodzące Przywileiami, Prawu na przeſzłym Seymie otrzymanemu podlegały, a tak należały *ad Jura in Solidum* Urodzonych Ogińſkich, iak gdyby *poſt ceſſum vel deceſſum* oſobnym Przywileiem onymże konferowane były.

Ubeśpie-

Ubeśpieczenie dla U. Sielickiego Regenta Kancellaryi większey Wielkiego Xięstwa Litewskiego y Sukcessorow Jego.

WSzystkich Pretensorow y Kredytorow za rożnemi inskrypcyami y konwikcyami do Dobr Chossawicz we Mścisławskim Woiewodztwie sytuowanych zbiegaiących się, z przyczyny: że też Dobra Chossawicze Ziemskie dziedziczne Ur. Ciechanowieckiego Kordonem Rossyiskim są zaięte, dla kognicyi długow wszelkich, ewikcyi y lokacyi do Sądow Zakordonowanemu kraiowi właściwych odsyłamy; Dobra zaś Czerniewicze w Woiewodztwie Połockim leżące, iako własne y wieczyste Ur. Sielickiego od ewikcyi y pretensyi, oraz od wszelkich konwikcyi, w iakimkolwiek Sądzie zaszłych, niemniey od opisow *ex ratione* Dobr Chossawicz wynikaiących, wiecznie uwalniamy.

Pozwolenie zamiany Placow XX. Bernardynom Trockim.

DLa wygody Klasztoru XX. Bernardynow, *extra mœnia* Trok mieszkaiących, zamiany pięciu Placow, czy to z Miastem Trockim, czyli też z Dziedzicami Placow w przyległości y zręczności Klasztorowi zostaiących, dozwalamy.

Zasłonienie od obiekcyi UU. Struczkowskich y Kochańskich.

ZA świadectwem y prozbą UU. Possow Woiewodztwa Trockiego, UUr. Jozefa y Bonawenturę Struczkowskich Braci rodzonych, oraz UUr. Kochańskich, z okolicy Bieniun, Talkun, y w innych okolicach Woiewodztwa Trockiego tegoż imienia Szlachtę, *circa Prærogativam Nobilitatis*, od wszelkich przeciwnych imże obiekcyi zasłaniaiąc, zachowuiemy.

Dodanie Possow Xięstwu Zmudzkiemu.

DOgadzaiąc żądaniu Obywatelow Xięstwa Zmudzkiego, do pierwszych trzech Possow Konstytucyą 1764. Roku wyznaczonych; drugich trzech *præsenti Lege* dodaiemy, y ażeby na przyszłe da Bog Seymy sześciu z pomiędzy siebie Xięstwo Zmudzkie Possow wybierało, *præsenti Lege* pozwalamy.

Desiderium Powiatu Rzeczyckiego.

Z okazyi zakordonowania Miasta Rochaczewa, na żądanie UU. Possow Powiatu Rzeczyckiego, mieysce Sądom, Seymikom, y wszelkim Aktom publicznym Rzeczycę naznaczamy.

Miasto Uszacz.

POnieważ przez *Sancitum* przeszłey Konfederacyi dla Sądow Ziemskich y Grodzkich, niemniey dla Seymikow y wszelkich Ziazdow Publicznych, Woiewodztwa Połockiego, po odeyściu Stołecznego te-

goż Woiewodztwa Miasta za Kordon Miasto Lepel *temporanee*, y niżeli Stany inaczey zadecyduią, naznaczone, częścią z swoiey pozycyi, częścią z niedostatku konsumpcyi y edyficyow potrzebnych, iż iest nadto dla Obywatelow pomienionego Woiewodztwa niewygodnym, od UU. Posłow Wielkiego Xięstwa Litewskiego Nam Krolowi y Seymuiącym Rzeczypospolitey Stanom doniesiono; a z tego powodu, ponieważ od tych y UU. Posłow Jnstrukcyami obowiązanych o naznaczenie Miasta Uszacza do Possessyi U. z Lipskich Zabiney Woiewodzicowey Mińskiey należącego, ktore wśrzodku pozostałego od Kordonu Woiewodztwa Połockiego położone, y ze wszech miar iest wygodnym doprasząno. Przeto pomienione Sądy, Seymiki y wszelkie Ziazdy publiczne Obywatelow Woiewodztwa Połockiego, z Lepla do Miasta Uszacza przenosiemy, y ażeby one *perpetuè* tamże odprawowały się, y wszelkie Akta miały, stanowiemy. Maiąc oraz przełożoną potrzebę Rabina nad Kahałem Uszaczkim, ktory pierwey do Rabina Kahału Połockiego należał, a teraz po odeyściu Miasta Połocka za Kordon, pozostały Kahał Uszaczki onego potrzebuie; więc dożywotna Dzierżawczyni, a po niey następni Dziedzice moc ustanowienia Rabina Uszaczkiego, powagą tego Prawa na zawsze mieć będą. Do ktorego to Kahału Miasto Sielisczcze, y przyłączone do niego całe Babinicze, oraz wszystkie Karczmy y przy-Kahałki zdawna do Sielisczcza przysłuchaiące, że należeć nie maią, tym Prawem ostrzegamy. A że Miasto Pyszno ma swego Pod-Rabinka y osobny Kahał; więc od Rabina Uszaczkiego dependować nie ma pod żadnym pretextem zdawna do siebie należącemi Karczmami.

Powiększenie Kwarty Ekonomii y Starostwa Słonimskiego.

WSie Przewłokę, Pażynicze, Sielawicze, Krokotkę, Łopuchow do Ekonomii Słonimskiey, Miżewicze, Juchnowicze, Woronicze, y dalsze do Starostwa Miżewickiego, Woytostwo Głowsiewickie do Dzierżawy Wołczkow Wsie Surynkę, Jarutycze, Sosnowkę do Starostwa Słonimskiego należące Dekretami Asessorskiemi y Dekretem Kommissyi przez Konstytucyą 1766. Roku wyznaczoney do ciągłey powinności pełnienia obowiązane, we wszystkim z powinnościami poddanych ciągłych Ekonomii Słonimskiey porownywaiąc, zlecamy W. Hetmanowi W. Litewskiemu, ażeby *etiam adhibito militari brachio*, na co go ninieyszym Prawem autoryzuiemy, poddanych tych wsiow do pełnienia powinności Dzierżawcom swym przymusił, a skoro takowa powinność regularnie przez poddanych będzie odbywana, *Possessores* tych Dzierżaw powiększoną przez Kommissyą Seymową Kwartę z tych powinności w Ratach zwyczaynych do Skarbu Litewskiego wypłacać maią.

Desiderium Posłow Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

NA prozbę UU. Posłow Litewskich, UU. Platerowi Brzeskiemu Litewskiemu, Brzostowskiemu Wołkowyskiemu, Przezdzieckiemu Pińskiemu, Scypionowi Lidzkiemu, Prozorowi Kowieńskiemu, Strawińskiemu Słonimskiemu, Judyckiemu Rzeczyckiemu y Mozyrskiemu Grodowym Starostom, na takowe swe Grodowe starostwa Cessye, za exportowaniem na to z Kancellaryow Naszych Przywileiow *consensuum* poczynić, *Lege præsenti* za zgodą Stanow pozwalamy.

Okaza-

Okazanie Łaſki Naſzey Krolewſkiey, na wzgląd wnieſioney proźby Poſłow Ziemſkich Prowincyi Wielkiego Xięſtwa Litewſkiego za Przewielebnym Biſkupem Smoleńſkim.

ZA powſzechnie wnieſioną Poſłow Ziemſkich Prowincyi W. X. Litewſkiego proźbą y zgodą Stanow; okazuiąc względną Łaſkę Naſzą Krolewſką Przewielebnemu Biſkupowi Smoleńſkiemu: Po odeyściu do Kraiow Roſſyiſkich Dyecezyi, y z niey wſzelkich użytkow Jego; ku zachowaniu przyſtoyności Stanu Biſkupiey y Senatorſkiey Godności, iako też na znak ſzacunku w Kroleſtwie Naſzym Stanu Duchownego, ażeby corocznie Przewielebny Biſkup Smoleńſki odbierał ze Skarbu W. X. Litt. Złł. Polſk. dwadzieścia tyſięcy, *Lege præſenti* ſtanowiemy y wyznaczamy; A to dotąd, poki My Krol za znieſieniem ſię z Swiętą Stolicą Apoſtolſką nie poſtanowiemy doſtatecznego *ex fundo Eccleſiaſtico* Biſkupſtwu Smoleńſkiemu dochodu.

ANDRZEY MOKRONOSKI Marſzałek Generalney Konfederacyi Koronney y Seymowy.

ANDRZEY OGINSKI Marſzałek Konfederacyi Generalney W. X. Litewſkiego y Seymowy.

MICHAŁ Xiążę PONIATOWSKI Biſkup Płocki, Deputat do Konſtytucyi z Senatu.
JOZEF STEMPKOWSKI Kaſztelan Kiiowſki, Deputat z Senatu Prowincyi Małopolſkiey.
AUGUST Xiążę Ordynat SUŁKOWSKI Woiewoda Kaliſki, ex Senatu Deputat Prowincyi Wielkopolſkiey.
ANTONI GIEŁGUD Kaſztelan Zmudzki, ex Senatu Deputat z Prowincyi W. X. Litewſkiego mp.
HYACYNT Nałęcz MAŁACHOWSKI Referendarz Koronny, Poſeł Woiewodztwa Sandomirſkiego, Deputat z Prowincyi Małopolſkiey.
K. J. LIPINSKI Podkomorzy Latyczewſki, Poſeł z Woiewodztwa Podolſkiego, Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Małopolſkiey mp.
MACIEY z Piętk SOBOLEWSKI Piſarz Ziemſki, Grodzki Warſzawſki, Poſeł Woiewodztwa Mazowieckiego, Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Wielkopolſkiey mp.
JOZEF MIKORSKI Podkomorzy y Poſeł Ziemi Goſtyńſkiey, Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Wielkopolſkiey mp.
STEFAN DOMINIK ROMER Podkomorzy y Poſeł Woiewodztwa Trockiego, Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Litewſkiey mp.
KAZIMIERZ WOLMER Sędzia Ziemſki Grodzieńſki y Poſeł, Deputat do Konſtytucyi z Prowincyi Litewſkiey mp.

Franciszek de Raes Sędzia Grodzki Wdztwa Trockiego Generalney Konfederacyi Litewſkiey y Seymowy Sekretarz.

REGESTR

TYTUŁOW KONSTYTUCYI W. X. LIT.

NA SEYMIE ROKU 1776.

USTANOWIONYCH.

Karta